ateitis

Eina nuo 1911 metų

1981 — AŠTUNTAS NUMERIS

Ateitininkų Federacijos leidžiamas katalikiškos-lietuviškos orientacijos mėnesinis žurnalas.

8

ateitis

1911-1981

Saulės Kalvarijos — V. Ališas 285
Ateitis Kristui ir Lietuvai — K. Trimakas 286
Jubiliejinė „Ateitis" — J. Gliauda 287
Kaip aš tapau „Ateities" redaktorium — K. Bradūnas 288
Sesę „Ateitį" JAV pasitinkant — J. Baužys 289
Keletą metų su „Ateitimi" — P. Jurkus 291
Įbauginimo vaisiai — J. Gliauda 294
1980 metų vestuvės — R. Sidrienė 296
ATVIRAI: Pabiros mintys apie Lenkiją — L. Sidrys 300
Lietuvių išeivijos ateitis — kokia ji bus — V. Nakas 302
Apie rudenį ir šunį — J. Aistis 305
KNYGOS: Ivan Havener „Imk ir skaityk" — A. Tijūnėlis 306
Veiklos pakeitimai — V. Dundzila 307
Malonė — A. T. Klimas 308
STUDENTAI: Ar turi būti kataliku, kad būtumei pilnu ateitininku? — V. Laniauskas 310
ATŠALOS: Mano ateitis 311
Draugystė, gyvenimo skausmas ir džiaugsmas — N. Slivinskaitė 313
Eilėraščiai 314
Vasaros pamoka — V. Slivinskaitė 315
Iš Detroito moksleivių laikraštėlio 316
VEIKLA: 317
KREIVOS ŠYPSENOS 328

Šį numerį redagavo ir išdėstė R. Sidrienė. Nuotraukos: A. Grigaičio (285), V. Maželio (289, 290), J. Urbono (320, 321), K. Trimako (317, 324), K. Veselkaitės (318, 319, 322, 325, 326), V. Reinytės (327). Iliustracijos: K. Juzaitytės (305).Danguolės Stončiūtės 294

Vyriausias redaktorius: kun. dr. Kęstutis Trimakas, 850 DesPlaines Ave, Apt. 409, Forest Park, IL. 60130, USA. Telef.: 312 366-2446.

Redaktoriai: adv. Saulius Kuprys, Rima Sidrienė ir Aldona Zailskaitė.

Redakcijos nariai: dr. Roma Kuprienė, Jonas Kuprys, Daiva Markelytė, dr. Linas Sidrys, Grasilda Reinytė ir Linas Palubinskas.

Rankraščių kalbą taiso J. Masilionis. Viršelio antraštė dail. A. Korsakaitės-Sutkuvienės.

Administratorius: Juozas Polikaitis, 7235 S. Sacramento Ave., Chicago, IL. 60629, USA. Telef.: 312 434-2243.

Spaudos darbus atlieka Draugo spaustuvė Chicagoje. Leidžia Ateitininkų Federacija. Prenumerata metams JAV ir Kanadoje — 9.00 dol.; garbės prenumerata — 15.00 dol., susipažinimui — 7.00 dol.; kituose kraštuose — 7.00 dol., išskyrus Pietų Ameriką (5.00 dol.).

ATEITIS (USPS 035-440) — a magazine published monthly, except July and August, by the Lithuanian Roman Catholic Federation Ateitis, Inc. Business address: 7235 S. Sacramento Ave., Chicago, IL. 60629 USA. Yearly subscription in the US and Canada $9.00. Single copy $1.00. Second class postage paid at Chicago, Illinois. © 1981 by the Lithuanian Roman Catholic Federation Ateitis. All rights reserved.

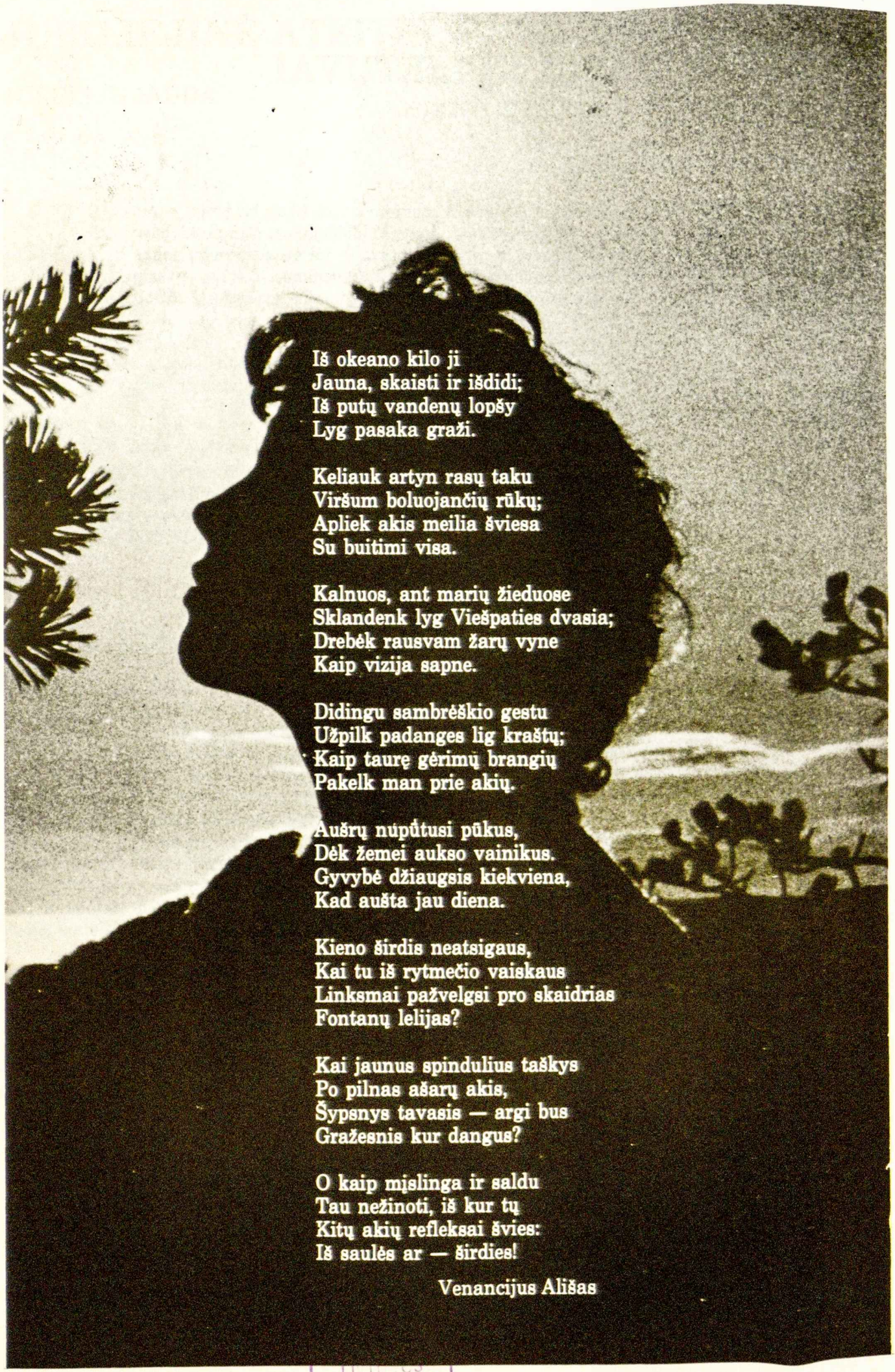

Iš okeano kilo ji
Jauna, skaisti ir išdidi;
Iš putų vandenų lopšy
Lyg pasaka graži.

Keliauk artyn rasų taku
Viršum boluojančių rūkų;
Apliek akis meilia šviesa
Su buitimi visa.

Kalnuos, ant marių žieduose
Sklandenk lyg Viešpaties dvasia;
Drebėk rausvam žarų vyne
Kaip vizija sapne.

Didingu sambrėškio gestu
Užpilk padanges lig kraštų;
Kaip taurę gėrimų brangių
Pakelk man prie akių.

Aušrų nupūtusi pūkus,
Dėk žemei aukso vainikus.
Gyvybė džiaugsis kiekviena,
Kad aušta jau diena.

Kieno širdis neatsigaus,
Kai tu iš rytmečio vaiskaus
Linksmai pažvelgsi pro skaidrias
Fontanų lelijas?

Kai jaunus spindulius taškys
Po pilnas ašarų akis,
Šypsnys tavasis — argi bus
Gražesnis kur dangus?

O kaip mįslinga ir saldu
Tau nežinoti, iš kur tų
Kitų akių refleksai švies:
Iš saulės ar — širdies!

Venancijus Ališas

LIETUVOS
NACIONALINĖ
M. MAŽVYDO

ATEITIS KRISTUI IR LIETUVAI

ATEITIES JUBILIEJINIO KONGRESO ŠŪKIS

Bet kurio ateitininkų kongreso šūkis turi išreikšti to kongreso kryptį, tikslą bei progą, o taip pat orientuoti ateitininkų veiklą po kongreso. Šiam *Ateities* Jubiliejiniam kongresui buvo parinktas šūkis — Ateitis Kristui ir Lietuvai. Kristus ir Lietuva — tai du ateitininkų poliai. Kristus — kaip žmogum tapęs Dievo Sūnus, Kelias, Tiesa ir Gyvenimas. Lietuva — kaip žmogiškojo gyvenimo ir veiklos dirva. Gi ateitis nurodo ateitininkų pasiryžimą, dirbti dabartyje, gerinti ateisiančius laikus.

KRISTUS

Kristus — Kelias, Tiesa ir Gyvenimas. Iš vienos pusės, Jis buria mus į Jo sekėjų — tikinčiųjų Bendriją; iš kitos — Jis veda mus į savo dangiškąjį Tėvą-Dievą; veda įkvėpdamas ir duodamas galią panašėti į Jį: Jo taka — malone — įvaizdžiu keisti — atnaujinti save ir *visa*, ką tik galime paveikti. Tai ne „pamaldumo" ar „dievobaimingumo", bet dievišku gėriu — malone iki pat asmeninių širdies gelmių paveikiamo esminio žmogiškumo reikalas. Pilnutiniai žmogiškai *būti* ar *nebūti*.

LIETUVA

Lietuva — kaip žmogiškojo gyvenimo ir veiklos *dirva*. Gyvoji dirva — tautinė žmonių bendruomenė, kurios kamienas — tėvynėje, šakos — tremtyje, išeivijoj. Tautinėj bendruomenėj, kurioj žmogiškai — veikla, kūryba ir bendriniu gyvenimu reiškiamės. Tėvynėj esantieji tautiškai slopinami, religiškai persekiojami. Būdami svetur, iš solidarumo tėvynėj likusiems siekiame ištikimi tautiškai, ištikimi sau, tėvynėj likusiems. Dar daugiau — kai tėvynėj esantieji tautiškai slopinami, o dėl religijos persekiojami, negalime likti jiems, jų padėčiai abejingi, indiferentiškai. Žvelgdami į Lietuvą, siekiame išeivijoj išlaikyti ir ugdyti lietuvybę ir visom galimom priemonėm remti tėvynėj kovojančius už laisvę, žmoniškumą ir laisvą Dievo ir Kristaus išpažinimą.

ATEITIS

Šis kongresas yra rengiamas paminėti *Ateities* žurnalo 70 metų sukaktį. Sąjūdis buriasi apie *Ateitį*. Ateitininkų vardu mes esame charakterizuojami ir esame paženklinti, nes 1. mes buriamės apie *Ateitį*, 2. mes siekiame-krypstame į ateitį Kristuje ir 3. mes dėsime visas pastangas Lietuvos ateitį nuskaidrinti, padėdami tautiečiams tėvynėje išsilaisvinti ir, jai atgavus laisvę, su jais kartu kurti jos ateitį.

* * *

Ateitis Kristui ir Lietuvai. Šiuo šūkiu yra paženklintas *Ateities* Jubiliejinis kongresas. Tačiau šis šūkis lydės mus ir po kongreso ir nurodys mums mūsų tolimesnių siekių, veiklos ir gyvenimo tikslus.

Kęstutis Trimakas

JUBILIEJINĖ ATEITIS

JURGIS GLIAUDA

Pirmasis šių metų *Ateities* numeris neeilinis, dvigubas. Tai jubiliejinis numeris, nes minimas stambus *Ateities* gimtadienis: septynios kieto darbo, polėkiško ryžto, gilių idėjinių siekių dekados...

* * *

Šis, jubiliejinis, *Ateities* numeris organiškai jungia šaunią ir neretai skausmingą praeitį su kunkuliuojančia ir dažnai netikra dabartimi... Praeitis susiliečia su dabarties veikla, su moderniais siekiais, su gyvenimu svetur...

* * *

Žurnalo sąsaja su organizacija, kuriai jis atstovauja, istoriniu požiūriu įdomi, unikali. Juk tai šis žurnalas subūrė vienminčius ir tuo būdu sukūrė organizaciją. 1911 metais pasirodęs kaip A. Jakšto-Dambrausko leidžiamos *Draugijos* priedas (ir taip ėjęs iki 1913 metų), žurnalas buvo individų iškelta vėliava, šalia kurios pradėjo telktis jo vienminčiai.

1911 metais *Ateities* atsiradimas buvo permanentinio sąjūdžio gimimas. Pirmąjį programinį rašinį pirmoje *Ateityje* parašė Pranas Dovydaitis, pasirašęs „Ateitininkai". Šis pramatymas „ateities ateityje" sukūrė būsimam sąjūdžiui vardą. Organizacijos vardas iš žurnalo pavadinimo! Taiklus ir giliareikšmis žodis, kurio skambėjime įveltas sveikas optimizmas...

* * *

Žurnalo paskirties potekstėje matyti, kaip kito skaitytojų klodai. Jaunimui augant, žurnalo puslapiuose vis labiau jausti ryšių su vyresniąja karta. Dabar tai yra įvairių idėjiniai vieningų klodų susitalpinimas po vienu stogu. Turtingi ir turiningi, visad švieži, *Ateities* skyriai „Studentai" ir „Atžalos" demonstruoja siužetų margumyną ir lektūros plotį. Nėra paralelizmo, bet logiškoji temų tąsa. Siekiai nekinta, siekiai tie patys, kuriuos, lyg permanentinės veiklos credo, nustatė Pranas Dovydaitis 1911 metais, pirmame žurnalo numeryje nusakęs žurnalo paskirtį. Tas credo, lakus ir pramatantis posakis, pagrįstas visuotinumu, kuris už laiko ribų. Štai ta reikšmingoji citata:

„Bevielio telegrafo gadynėje, dirbant dėl ateities, reikia plačios programos, naujų darbo sričių ir naujų dirvonų spaudos arklu judinti".

Tada buvo natūralu bendros idėjos draugus vadinti jaunimu, nes jie visi buvo jaunimas. Prieš juos jų gyvenimo kelyje buvo ateitis.

Pranas Dovydaitis apibūdino žurnalo skaitytojus: „krikščioniška jaunuomenė, visad par excellence amžina idealų gerbėja, naujų kelių ieškotoja, ateities tvėrėja".

Todėl: „tiesos ir grožės temos čia savos, artimos, įdomios".

Tai buvo drąsus kardų sukryžiavimas su ano meto stipriomis ateistinėmis ir quasi-marksistinėmis srovėmis. Iš nuomonių chaoso ir žalingo psichei neapsisprendimo *Ateitis* ketino vesti į sistemą, į konkrečius siekius ir kvietė dirbti, svarstyti, mąstyti. Toks buvo idėjingumo branduolys 1911 metais, ir jubiliejinė š.m. *Ateitis* rodo, kas iškovota, kur nueita per 70 metų, šalia milžiniškų katastrofų pasaulyje ir Lietuvos teritorijoje.

* * *

Credo, kuris sukauptas deklaraciniame pirmojo „Ateities" numerio rašiny „Trys pamatiniai klausimai", dabar ir vėl tapo veiklos platforma prieš kovingąjį ateistinį režimą okupacijos slogutyje. Tai dažnai ne defenzyvinė, bet ofenzyvinė akcija. Tai liudija pogrindžio leidiniai, rašą apie kovą dėl teisės tikėti Dievą ir atlikti tikėjimo praktiką. 1930 metų Kongrese pagarsintas Stasio Šalkauskio šūkis „susiprasti, susiorganizuoti, kurti ir kovoti" tebesąs gajus ir inspiruojąs, nes idėjinis sąjūdis negali gyventi be veržlumo ir principingumo.

Juk eiti sąjūdžio avangarde yra istorijos suteiktoji privilegija. Nuo 1911 metų *Ateitis* žengė pirmoje sąjūdžio gretoje. Čia gimsta tam tikro idėjinio filtro sąvoka kaip prieš trisdešimtį metų (*Ateitis* Nr. 2) tikino Kazys Ambrozaitis: „Prieš gaivališką plitimą klaidingų idėjų ir aklą jų priėmimą *Ateitis* statys katalikišką supratimą".

Tai Adrianos siūlas iš chaotiško pasaulėžiūrų labirinto. Siūlas būtinas jaunimui, augant moderniuose babilonuose. Ši drąsioji prielaida nebus scholastiškai doktrinarine tiktai tada, kada veikimo metodams bus suteiktos estetiškos, etiškos, prasmingos ir humaniškos formos, kaip tiktai paremtos „trimis pamatiniais klausimais", kurie sudundėjo 1911 metais pirmame *Ateities* numeryje.

Žurnalo išsivystymas į jo nūdienę formą rodo, kad nekintamos idėjos sąlytis su gyvenamos aplinkos evoliucija vykdomas išmaniai ir gabiai. Nuolatinio dinamizmo ir taip pat evoliucijos akstinas tebėra paveikus prof. K. Pakšto šūkyje: „Pasukti Lietuvos gyvenimo laikrodį šimtą metų į priekį".

Šio šūkio poveikyje kun. Kęstutis Trimakas redaguoja *Ateitį* Naujajame kontinente. Tvirtinama, jog *Ateitį* skaito ir okupuotoj Lietuvoj.

KAZYS BRADŪNAS

KAIP AŠ TAPAU „ATEITIES“ REDAKTORIUM

Taip, tai buvo seni laikai. Bet ir tada jaunystės netrūko, kaip jos pasaulyje netrūksta ir šiandien. Juo labiau jaunystės netrūko pačiai „Ateičiai“. Ji ir šiandien, nors mini savo 70 metų jubiliejų, yra jaunut jaunutėlė. Tai tikras stebuklas. Gal tada iš tikrųjų ir kalbėjimas apie „Ateities“ praeitį nėra kokia nors „pelėsiais ir kerpėms apaugus“ istorija, o ta pati, ir šiandien tebežydinti žurnalo jaunystė.

„Ateities“ redagaviman pakliuvau, kaip ir į visas vėlesnes savo redaktorystes, netikėtai, staigiai, nė sapnuote nesapnuotai. 1937 metų pavasarį baigęs Vilkaviškio gimnaziją, rudenį atvažiavau į Kauną studijuoti universitete literatūros Jos studijuoti registravausi į Teologijos-filosofijos fakultetą. Universiteto raštinėje padėjo man formalumus sutvarkyti Jonas Virbickas. Jis tada savo rankomis įvairiai talkino ir anuometinei ateitininkų spaudai: „Ateities spinduliams“, „Ateičiai“, „Židiniui“. Po kelių dienų vėl sutiktas, jis man tiesiai išdrožia: „Žinai, turėsi redaguoti ‚Ateitį‘ “. Apstulbau. Atsisakiau. Aiškinausi, kad noriu tik studijuoti, kad redagavime aš nieko neišmanau, kad savo gyvenime dar nesu buvęs spaustuvėje, kad Kaune dar paklystu ir t.t. ir t.t. O J. Virbickas vėl savo: girdi, nieko baisaus čia nėra, galėsi ir studijuoti ir redaguoti, Kazys Zupka, jau redagavęs „Ateitį“ apsčiai metų, nori tą darbelį atiduoti kitiems, aš turįs suprasti, kad čia yra bendras reikalas... Prašiau kelių dienų pagalvoti.

Galvojau ir baiminausi. „Ateitis“ juk buvo kūrybingiausias ano meto moksleivių laikraštis. Joje kaip grybai po lietaus dygo jauni talentai — poetai, beletristai, meno ir literatūros kritikai, humoristai ir ko tik nori. O redaktorius, mano akimis, turėjo būti lyg ir aukščiau viso to, žmogus su autoritetu ir patirtimi. Aš gi dar tikras geltonsnapis, tik prieš kelis mėnesius palikęs gimnazijos suolą. Tiesa, aukštesnėse klasėse buvau nuolatinis „Ateities“ bendradarbis. Iš Vilkaviškio siunčiau žurnalui savo eilėraščius, korespondencijas, straipsnius ir kitokius raštus. Bet tai ir viskas. Šiaip dalyvavau ateitininkų moksleivių veikloje ir buvau pirštus prikišęs prie vilkaviškiečių leidžiamo ir rotatorium spausdinamo „Naujo kelio“. Bet „Ateitį“ redaguoti buvo man dar per anksti. Tačiau Virbickas neatleido. Diena po dienos mygo ir mygo. Pagaliau sutikau pabandyti. O pabandęs, pasilikau vieneriems 1937—1938 metams. Gyvenime paskui niekad to nesigailėjau.

Po kurio laiko iš Jono Virbicko sužinojau, kieno ir kokiais sprendimais buvau pastūmėtas „Ateities“ redagaviman: buvau pasiūlytasis prof. Prano Dovydaičio kandidatas. Su jo argumentais ir kiti sutiko. Ir aš buvau imtas šnekinti. Prof. Pranas Dovydaitis anais laikais buvo juridinis „Ateities“ leidėjas ir redaktorius, visų moksleivių ateitininkų *spiritus movens,* sekė viską, kas darosi „Ateities“ puslapiuose ir paskirose gimnazijose. Moksleivių ateitininkų susibūrimuos Vilkaviškyje, Marijampolėje, Panevėžyje ir kitur profesorių jau buvau sutikęs. Pagirdavo jis vieną kitą mano eilėraštį, žodį bei aplamai vilkaviškiečių kūrybingumą. Profesoriui Dovydaičiui už tą įsukimą manęs „Ateities“ redagaviman gyvenime niekad nei priekaištavau, nei padėkojau. Tylėjau, lyg nieko nežinodamas. Neužsiminė ir jis, nors tais metais nuolat susitikdavom „Šviesos“ spaustuvėje, kur buvo spausdinama „Ateitis“. Profesorius ten irgi ateidavo, tačiau kitais reikalais: toji spaustuvė, jei neklystu, spausdindavo bent kelis jo paties redaguojamus mokslo žurnalus. Į „Ateities“ žurnalo redagavimą profesorius visai nesikišdavo. Tačiau idealoginių straipsnių man parašydavo.

Visų redagavimo ir puslapių laužymo gudrybių reikėjo išmokti pačiam. Ne kartą reikėjo mokytis ir iš klaidų, kurios buvo pati geriausioji šios rūšies darbo mokykla.

Peršokus pirmuosius slenksčius, toliau viskas ėjo gana sklandžiai. Tik ne dėl kokių ypatingų mano žurnalistinių gabumų, o dėl to, kad entuziastingų ir kūrybingų bendradarbių netrūko. Jų buvo tiek, kad galima buvo rinktis pačius geriausius. O „Ateitis“ tada buvo prirašoma beveik vienų moksleivių. Tai brendo grynai nepriklausomybės metų karta, kuri atrodė turi kalnus nuversti.

Va dabar verčiu aną mano redaguotą „Ateities“ komplektą, ir pro akis slenka jaunystės dienų draugai ir plunksnos bičiuliai. Tai vis dar tik kūrybos taku pradėję eiti poetai, beletristai, literatūros kritikai, vertėjai, idealistai visuomenininkai. Tik pradėję, bet jau koks talentų žėrėjimas: Vytautas Mačernis, Henrikas Nagys, Aloyzas Baronas, Julija Švabaitė, Pranė Aukštikalnytė, Eugenijus Matuzevičius, Vytautas Čėsna, Paulius Jurkus, Pranas Rimša, Petras Gailiūnas, Alfonsas Sušinskas, Bronius Krivickas, Pranas Kozulis, Balys Serevičius, Elena Gabulaitė, Leonardas Žitkevičius, Mamertas Indriliūnas, Zigmas Ubražiūnas ir daugelis, daugelis kitų. Karų ir okupacijų siau-

Ateities *redakcijos kolektyvas 1956 metais (iš kairės): Antanas Sužiedėlis, Enata Skrupskelytė, vyr. redaktorius kun. Jonas Petrėnas ir Juozas Baužys.*

bas šią tik pradedančią gyventi ir kurti ano meto „Ateities" bendradarbių kartą išblaškė, nutildė, iššudė. O laisvės ir normalaus kultūrinio bei idėjinio gyvenimo aplinkoj ji Lietuvai būtų buvus tikra palaima. Gal ji ir būtų pasukus Lietuvos laikrodį, anot prof. Pakšto, šimtą metų pirmyn...

Dabar, kada užverčiu mano redaguotosios „Ateities" 1937—1938 mokslo metų komplektą, ryškiai ataidi iš anų dienų Vytauto Mačernio posmas:

Bet visa tai šiandien jau praeitis.
Tai knygon sukloti iš vieno liūdinčio pavasario žiedai.
Užlieja ilgesys begęstančias akis,
Kai juos prisiminimų knygose vartai.

JUOZAS BAUŽYS

SESĘ „ATEITĮ" JAV PASITINKANT

Kai 1949 metais tremtinių stovyklos Vokietijoje pradėjo tuštėti ir buvusieji amerikiečių karo transporto laivai kas kelinta savaitė išlaipindavo New Yorko ar Bostono uostuose nemažus skaičius emigrantų, tų metų gruodžio mėnesiu pažymėtas išėjo paskutinis Vokietijoje atgaivintos „Ateities" numeris. Iš viso ten buvo išleista dvylika numerių. Šiame paskutiniame numeryje redaktoriai Paulius Jurkus ir Antanas Sabaliauskas su rūpesčiu rašė: „Kaip toji mūsų motulė, ir mes su liūdesiu išleidžiame seserį. Ji išvyksta ne į namus, ne į Lietuvą, o už jūrų marių, už vandenėlių. Nuliūdę esame dar ir dėl to, ar nepavargs tos rankos ir širdys, į kurių tarpą ji ateina. Todėl ji ir dreba, žengdama į laivą ir pasidarydama dar nauja pabėgėle". Redaktorių rūpestis tuo metu buvo suprantamas, tačiau Aukščiausiojo palaima ir visų ateitininkų darbu ir pastangomis „Ateitis" JAV klesti jau 31 metus.

New Yorke 1949 metų lapkričio 6 d., vos vieneriems

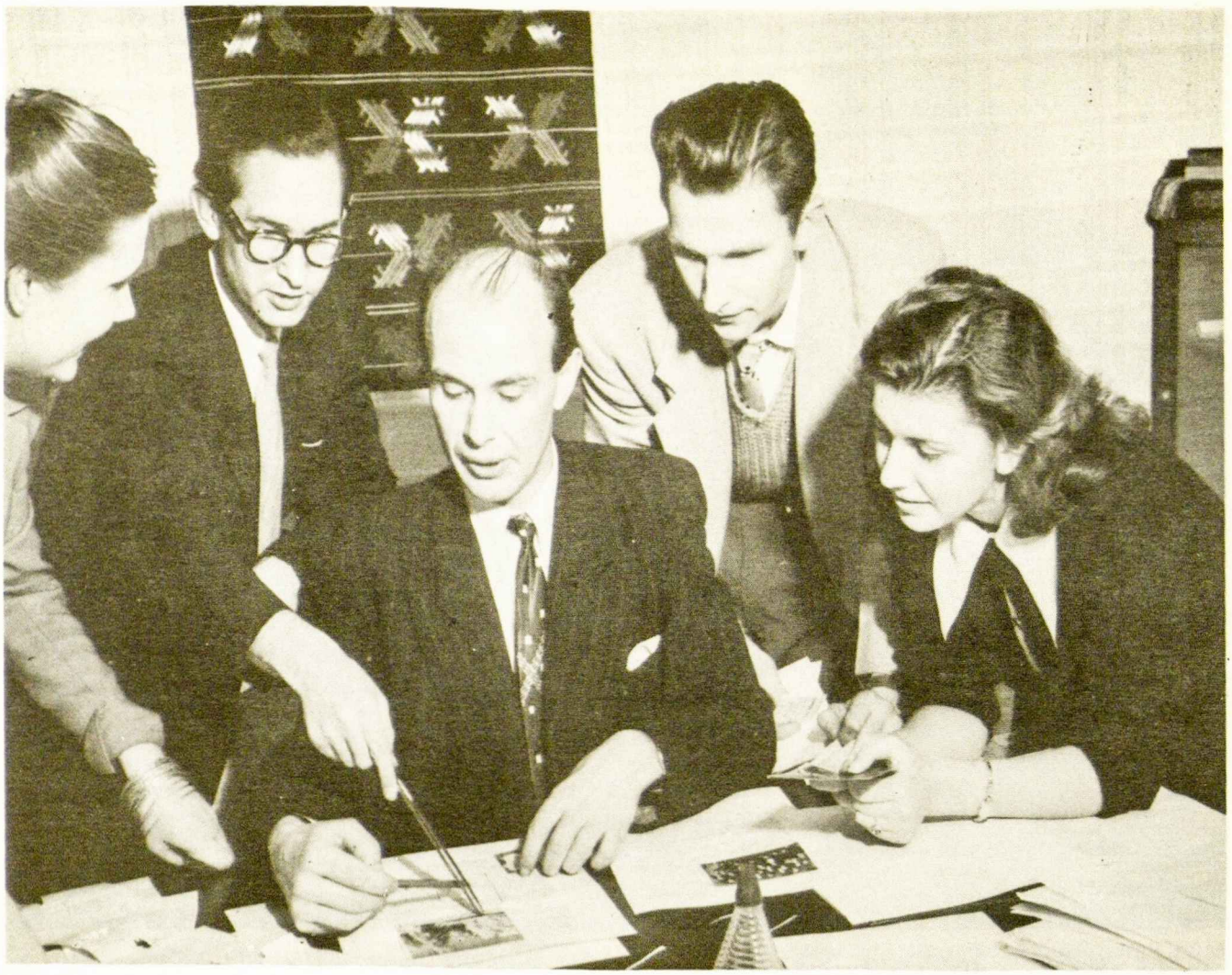

Ateities *redakcijos kolektyvas 1952 metais (iš kairės): Aušra Bendoriūtė, Juozas Baužys, Paulius Jurkus, Kęstutis Kudžma, Galina Macelytė.*

metams praslinkus nuo pirmųjų tremtinių atvažiavimo, įvyko visų JAV ateitininkų suvažiavimas. Suvažiavimas vyko Aušros Vartų parapijos salėje, pačiame Manhattane, prie Holland tunelio. Išrinktos federacijos, JAV ateitininkų sąjungos (sendraugių) ir MAS centrinės valdybos. Į pirmąją JAV MAS centro valdybą išrinkti: J. Baužinskas — pirm., V. Vygantas — vicepirm., V. Grajauskaitė, R. Šomkaitė, Z. Kungys ir vėliau įsijungęs A. Sabaliauskas. MAS centro valdybai buvo pavesta priimti į JAV persikeliančią „Ateitį" ir pasirūpinti jos tolimesniu likimu.

Veikti reikėjo skubiai: už mėnesio — kito pirmasis 1950 numeris turėjo pasirodyti jau JAV. Kur „Ateitį" leisti, kas ją redaguos, kaip su finansais? Tie klausimai užklupo naujai išrinktą centro valdybą, atseit „Ateities" leidėjus nuo pat pirmojo posėdžio, įvykusio toje pačioje Aušros Vartų salėje po suvažiavimo. Tačiau kažkaip sekėsi. Pirmoji redakcija buvo sudaryta be didesnio vargo: dr. Kazys Ambrozaitis pasiėmė vyr. redaktoriaus pareigas. Jis tuo metu atlikinėjo medicinos praktiką vienoje New Yorko ligoninėje ir į posėdžius kartais atvykdavo per raudonas šviesas su ambulanso mašina. Aldona Baužinskaitė, poetė, Hanau stovykloje redagavusi „Ateities Spindulius", ir Antanas Sabaliauskas, padėjęs suredaguoti paskutinę „Ateitį" Vokietijoje, ir ką tik atsiradęs New Yorke. Visi buvo jauni, pilni idealizmo ir nebijojo darbo.

Brooklyne tuo metu buvo leidžiamas savaitraštis „Amerika", redaguojamas dr. A. Šerkšno, taip pat neseniai atvykusio iš Europos. Su „Amerika" ir buvo susitarta jos spaustuvėje įkurti „Ateitį". Spaustuvė buvo Williamsburgo, gausiai lietuvių apgyvento rajono, „Didžiojoje" gatvėje — 417 Grand Street. Šis adresas ir tapo pirmuoju „Ateities" adresu JAV. Naujiems redaktoriams teko įdėti daug darbo, bet 1950 metų vasario vidury, su mažu pavėlavimu, pasirodė pirmasis „Ateities" numeris, įsivilkęs žaliais viršeliais, pasipuošęs lietuvišku pakelės kryžiumi. Šalia redaktorių pavardžių, metrikoje buvo pažymėta, kad atsakomuoju redaktoriumi yra Z. Kungys, leidėjų atstovas. Tai buvo Lietuvos laikų spaudos tradicija, bet nuo antro numerio atsakomojo redaktoriaus pavardė jau nebebuvo dedama. Pirmojo 24 puslapių dydžio numerio (trylikto iš eilės tremtyje) buvo išspausdinta 1750 egz. Prenumerata buvo nustatyta 3 doleriai metams. Administracijos naštą pasiėmė jaunas inž. Viktoras Šilėnas, vėliau apsigyvenęs Lemonte, IL, dar vėliau — Erie, Pa.

Iki 1950 vasaros pabaigos pirmoji „Ateities" redakcija išleido 6 numerius ir turėjo persitvarkyti. A. Baužinskaitė ir A. Sabalis išvyko iš New Yorko pradėti

studijas. Į redakciją buvo pakviestas Antanas Pocius. Kartu su K. Ambrozaičiu juodu „Ateitį“ redagavo iki 1951 kovo mėnesio. Nuo 1950 rudens pasikeitimų įvyko ir JAS centro valdyboje: R. Šomkaitė, V. Grajauskaitė ir A. Sabalis taip pat išvyko studijuoti. Jų vieton pakvietėme Galiną Macelytę, Vytautą Vebeliūną ir Praną Grušauską. Su jais buvo pradėti pasiruošimai ir antrajai moksleivių ateitininkų stovyklai Marijanapolyje.

1951 pavasarį, berods pašauktas karinėn tarnybon, iš redakcijos pasitraukė dr. K. Ambrozaitisų Tad nuo 1951 balandžio numerio į redakciją teko įsijungti man pačiam ir joje, su trumpa pertrauka, išdirbti beveik septynerius metus. Redakcijoje pasilikęs Antanas Pocius buvo drausmingas ir pareigingas, nepaprastai nuoširdus ir pilnas humoro. Ilgus vakarus praleisdavome „Amerikos“ savaitraščio nedidelėje, senoviškoje ir prigrūstoje spaustuvėje, ruošdami naujus numerius, besimokydami visokių laužymo ir kitų spaustuvės „gudrybių“. Tuo metu ten dirbo Danielius Averka, puikus ir nuoširdus Amerikos lietuvis, kuris nepaprastai daug mums padėdavo. Administraciją nuo 1950 rudens buvo perėmęs dr. Antanas Škėrys, padedamas Aušros Bendoriūtės ir Bronės Kūlytės.

1951 vasarą įvyko tam tikrų pasikeitimų. Antanas Pocius jau iš anksto buvo numatęs pasitraukti ir tęsti toliau pertrauktas studijas. O į Brooklyną atsikėlę Tėvai Pranciškonai rengėsi sujungti Bostone leidžiamą „Darbininką“ su „Amerika“ ir perkelti į naujas moderniškas patalpas. Išgirdome, kad į naujai perorganizuotą ir sujungtą „Darbininką“ iš Bostono su kitais redaktoriais persikelsiąs ir Paulius Jurkus. Apsidžiaugėme nepaprastai. Anksti pavasarį, Bostono ateitininkų šventės proga, keletas MAS CV narių nuvykome į Bostoną pasikalbėti su mielu Pauliumi. Priprašėme jį nuo rudens vėl perimti „Ateities“ vairą į savo rankas. Išleido „Ateitį“ per jūras-marias, mes pasistengėme ją priimti ir išsaugoti, o dabar vėl su pasitikėjimu ją jam atiduodame.

Atėjo 1951 ruduo. „Ateities“ rugsėjo numeris išėjo jau su tokia redakcijos sudėtim: vyr. red Paulius Jurkus, Danutė Aleksandravičiūtė, Juozas Baužys, Galina Macelytė, Antanas Mažiulis. Išėjo jau naujoje „Darbininko“ spaustuvėje, 680 Buschwick Ave., Brooklyne. Apie tolimesnes „Ateities“ dienas Paulius jau rašė. Suradęs progą, bandysiu ir aš prisiminti savo asmeniškus įspūdžius iš to malonaus laikotarpio, gal ką nors ir naujo atrasdamas.

PAULIUS JURKUS

KELETĄ METŲ SU „ATEITIMI“

Jaunuolė „Ateitis“ švenčia 70 metų sukaktį. Kaip tai įspūdinga! Ir ji nepaseno. Pilna jaunatvės Vis atėjo nauji žmonės ir ją vedė su jaunuolių entuziazmu, įsiklausę į pirmųjų ateitininkų balsą, įsiklausę ir į laiko balsą. Ir ji nepaseno, nes visada kalbėjo apie jaunųjų rūpesčius.

Nepamenu tiksliai, kada pirmą kartą susidūriau su „Ateitimi“. Tai buvo komplektas kokių 1926—27 metų. Ten buvo daug rašyta apie ateitininkus savanorius, apie lakūną Juozą Kumpį, šaunų vaikiną, kuris buvo pirmasis lakūnas, žuvęs laisvės karuose. Jis buvo ateitininkas, ir jo portretas visą laiką kalbėjo Šiaulių berniukų gimnazijoje, nes jis iš tos gimnazijos aštuntos klasės išėjo savanoriu į Lietuvos kariuomenę. Paskaičiau apie jį ir kitus šaunius vyrus. Buvo tikrai įdomu skaityti, nors tai buvo praeitis.

Vėliau teko bendradarbiauti, kai įsiritau į gimnazijos vyresnes klases. Pirmiausia renčiau korespondencijas apie Telšių gimnaziją. Paskui pradėjau dėlioti ir poezijos eilutes. O kai patekau į Kauną studijuoti, tai jau gerokai sugadinau ir popieriaus ir rašalo — rašiau ir taškiau save ir pavasarį, ir rudens lapus, ir sniego pusnis. Račiau eiles. Sudėjau ir novelę. Ir straipsnį.

Neseniai dr. K. Pemkus, kuris turi didelį privatų archyvą, atsiuntė tų raštų ziraksines kopijas. Ir miela buvo ir graudu nukeliauti tiek toli į anas laimingas jauno studento dienas, į „Ateities“ puslapius, kuriuos mes patys prirašėm drebančia širdimi.

Pokario metais V. Vokietijoje buvo nepaprastai gyvas kultūrinis gyvenimas. Judėjo, organizavo. Ten buvo atgaivinti ir ateitininkai. Tai buvo tikrai palaimingas žygis. Buvo ir tokių, kurie skeptiškai žiūrėjo, nes juk be tėvynės, be savo namų, ką čia veiksime su organizacijomis. Bet pirmūnai nenusiminė. Organizavo toliau.

Išleido ir „Ateitį“. Spausdinama ji buvo vokiečių spaustuvėje, kuri turėjo tradicinę gerą techniką. Kiek sunkiau buvo su lietuviškais ženklais, bet ir su jais susitvarkyta. Spausdinta ir šen ir ten. Prie „Ateities“ atgaivinimo, kiek prisimenu, daug prisidėjo Vytautas Vardys, dabar jau profesorius.

Emigracija staiga pajudėjo 1948 ir 1949 metais. Būriais važiavo kas savaitę į įvairius pasaulio kraštus. Tada išvyko ir Vytautas Vardys, tuo metu redagavęs „Ateitį“. Pasigavo mane, gyvenantį Schwaebisch Gmuendės stovykloje. Sako, turi laiko, stok prie darbo. Jau numeris pradėtas redaguoti, bereikia tik baigti.

Sutikau. Padaviau ranką „Ateičiai“, kuri tais metais jau buvo 38 metų. Tai buvo 1949 metų pradžia.

Tai buvo laikinas darbas, nes viskas judėjo. Svarbu buvo leidimo nesustabdyti. Vokietijoje dar tuo metu veikė lietuviškos gimnazijos, buvo moksleivių atei-

tininkų, buvo ir studentų. Man reikėjo suredaguoti keletą numerių, kol „Ateities“ pirmūnai įsitvirtins Amerikos krantuose ir kol ten ją perkels.

Artimieji talkininkai ir redakcijos nariai buvo Tėv. dr. Tomas Žiūraitis, O.P., kuris tuo metu gyveno prie Stuttgarto, ir studentas Antanas Sabalis, kuris taip pat ten gyveno. Man tekdavo ten nuvažiuoti, pasitarti, suplanuoti, paprašyti kokios specialios medžiagos.

Be jų, nuolatiniais patarėjais man buvo dr. Jonas Grinius, Alina Grinienė, prof. A. Maceina ir kiti, kurie ten tada artumoje gyveno.

Teko susiieškoti spaustuvę, kuri įveiktų tokius darbus. Tuo pačiu laiku buvau ir „Aidų“ redaktoriumi, nes kiti jau buvo išvažiavę. Pradžioje spausdinome visa prie Stuttgarto — Fellbache. Paskui nurodė spaustuvę Schorndorfe. Tai buvo puskelė tarp Schwaebisch Gmuendės ir Stuttgarto. Buvo patogiau, greičiau. Ir spaustuvė daug didesnė, gerai organizuota.

Ten ir pritapau, ir susigyvenau su vokiečiais meisteriais, kurie buvo labai paslaugūs, gerai suprato savo darbą. Bet man pradžioje buvo gana karšta. Viena yra rašyti į laikraščius, kita — redaguoti, sudėti visą į puslapius, sukurti tuos puslapius, ištisus numerius. Kiek visokiausių raidžių, dydžių. Visos vis skirtingai vadinasi.

Teko viską įsisavinti, prie jų terminijos ir technikos priprasti. Meisteriai buvo geri. Tereikėdavo pasakyti tik pagrindinę idėją, jie tuoj pagaudavo ir padarydavo puslapį.

Mes juk buvome svetimšaliai, rinkome tekstus kažkokia egzotine kalba. Spausdinome mažus tiražus, ne dešimtimis tūkstančių, bet paprastai vieną tūkstantį, gal kiek ir daugiau. Bet jie dirbo su mumis, nes jiems reikėjo pinigų. Mes taip susitvarkėme, kad tuoj pat sumokėdavom už atspausdintą numerį. Tai buvo retenybė jų spaustuvėje. Gal buvome vieninteliai tokie, nes visi mokėdavo vėliau dalimis. Turėdavo ir skolos. „Ateitis“ gi neturėjo jokios skolos.

Kai nuvykdavau pasiimti numerio, su savim turėjau ir pinigus. Pirma nuėjau į raštinę, paprašiau sąskaitos ir sumokėjau. Įspūdis buvo trenkiantis. Prišoko net spaustuvės direktorius man palto paduoti. Ir paskui patarnavimas kuo geriausias. Visai spaustuvei buvo pranešta, kad šie klientai susimoka.

Prisimenu ir tokį juoką. Nuvykau į spaustuvę. Pietų metas. Užeinu prie stoties į restoraną. Ten buvau ne kartą. Ir niekas tada nematė, niekas nesveikino. Dabar vežiausi pinigų, kokia 700 markių. Restorane netyčia ištraukiau piniginę Padavėjas pamatė, kad mano piniginė stora, pilna šimtinių. Tuoj nubėgo ir pasakė šeimininkui. Šeimininkas beregint atsirito prie stalo. O jau švyti, o jau trina rankas. Įraudęs. Sveikina. Džiaugiasi. Vyno liepia atnešti. Bet aš jau moku sąskaitą. Prašo kitą kartą būtinai užeiti. Visada jie lauks. Tai ką padarė stora piniginė! Nusijuokiau. Už valandos jau buvau be pinigų, bet su brangia, naujai atspausdinta „Ateitimi“. Ją vežiausi su savim. Ekspedicijai.

Kartą, jau rudenėjant, spaustuvėje sudėjo man „Ateitį“. Ir pasileidau tada į ateitininkų stovyklą prie Bodeno ežero. Ir kiek ten buvo džiaugsmo, kai atvykau su dar dažais kvepiančiais numeriais. Ir nepasidalinome visais įspūdžiais. „Ateitis“ buvo su visais, visų rankose. Ir jie man dėkojo už šią dovaną. Buvo ir man malonu ten pabuvoti. Buvo gražus ankstyvas ruduo. Ežeras spindėjo. Ir žmonės buvo tokie pakilūs ir malonūs.

Baigėsi 1949 metai. Ir aš jau taisiausi į kelionėlę. Bet dar suredagavau kalėdinį numerį. Įžengiau į 1950 metus. Tada jau Amerikoje, Brooklyne susiorganizavo prietiltis. Jie ištiesė rankas, kad jiem būtų persiųsta „Ateitis“. Tai ir padariau. Su visais archyvais išsiunčiau ir savo jaunystės dalį, savo džiaugsmus, vargus ir geriausius linkėjimus.

Ir maniau, kad nebereikės „Ateičiai“ rankos paduoti. Ji pati ten gyvuos. Bet buvo kiteip. Ji vėl atsidūrė mano glėbyje. Tai atsitiko jau 1951 metais, kai aš pats jau buvau Brooklyne. Apie tai pakalbėsime kitą kartą.

Pokario stovyklinis gyvenimas Vokietijoje sparčiai keitėsi, kai prasidėjo emigracija į kitus kraštus. Ypač gyva toji emigracija buvo 1948, 1949 metais. Tuštėjo stovyklos. Užsidarinėjo. Likučius kilnojo tai šen, tai ten.

Taip ir lietuviškoji spauda turėjo užsidaryti arba emigruoti. Ėję savaitraščiai užsidarė, nes juk visi emigruoja į tokius kraštus, kur spauda nevaržoma, o tokioje Amerikoje apstu ir senų lietuviškų laikraščių. Dauguma žurnalų buvo perkelti, nes tokių čia Amerikoje nebuvo.

Teko tada rūpintis „Aidų“ žurnalo perkėlimu į Amerikos krantus. Laimingai juos įpiršom pranciškonams. Jie ir dabar tvarkingai ir kūrybingai juos tebeleidžia. Pradėjo leisti jau 31 metus.

„Ateities“ žurnalo perkėlimu rūpinosi Ateitininkų Federacija.

Tūkstančiai lietuvių atplaukė tuo keliu — iš Vokietijos į New Yorką ir čia pradėjo naują gyvenimą. Tuo keliu reikėjo išleisti ir „Ateitį“, kuri tada jau turėjo 39 metus. Jos kraitelis buvo mažas — pluoštelis likusių rankraščių. Bet ji turėjo gerą nuotaiką, nes ten, aname krante, anapus Atlanto okeano, jos laukia daug jaunų rankų, daug gražaus jaunimo.

„Ateitis“ iš Vokietijos išemigravo 1949 metų rudenį, gal net su pirmu sniegu. Išplaukė į New Yorką.

Čia, Brooklyne, tada ėjo „Amerikos“ savaitraštis, buvo spaustuvė. Buvo ir nemažas lietuviškas judėjimas. Čia ir įsikūrė „Ateitis“, įsikūrė „Amerikos“ spaustuvėje.

Tada nuo 1950 metų pirmojo numerio ją redagavo Kazys Ambrozaitis (tas pats daktaras, žinomas dabar visuomenės veikėjas), Aldona Baužinskaitė ir Antanas Sabalis (atvykęs iš paskutinio Vokietijos kolektyvo).

Nelengvas jiem buvo darbas, nes visai nauja sritis — spaudos technika, bet jie ir tą nugalėjo ir išleido gražią, nuotaikingą „Ateitį“, nubraukė jos emigrantės ašaras ir įtvirtino pastoviam gyvenimui.

Su trečiuoju numeriu atsiranda redakcijos įgaliotinis Chicagoje. Juo buvo Aloyzas Baronas.

„Ateitis“ buvo leidžiama 10 numerių per metus. Su birželio mėnesiu baigdavosi mokslas, prasidėdavo

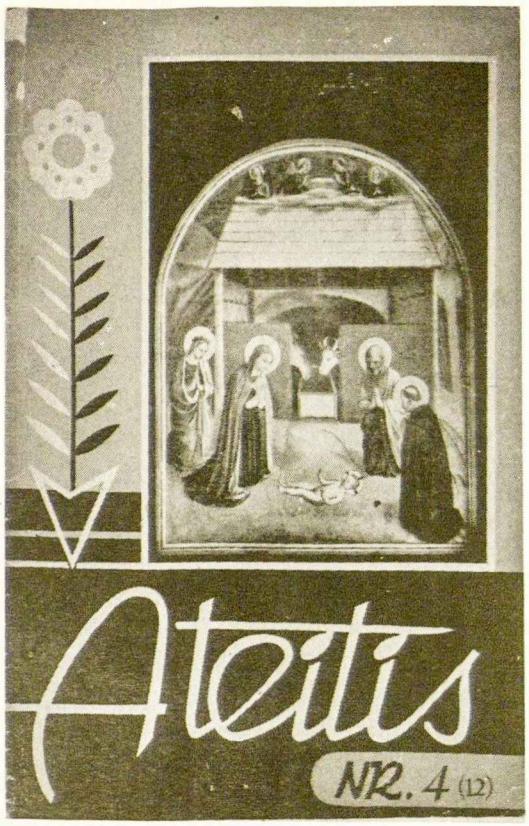

vasaros atostogos. Dažnai šis birželio mėnuo atnešdavo pasikeitimus redakcijoje. Buvo laiko persitvarkyti, ir jau po atostogų septintą numerį dažnai leido nauji kolektyvai, nauji redaktoriai.

Taip ir 1950 metais su septintu numeriu keičiasi redakcinis kolektyvas — išvažiuoja Aldona Baužinskaitė ir Antanas Sabalis studijuoti. Į jų vietą ateina šmaikštus humoristas Antanas Pocius. Taigi Kazys Ambrozaitis ir Antanas Pocius, abu draugai iš Raseinių gimnazijos, tęsia tų metų „Ateities" redagavimą. Jie išleidžia 1950 metų 7, 8 ir 9 numerį. Jiedu pradeda ir 1951 metus, išleidžia 1 ir 2 numerį.

Su trečiu tų metų numeriu į redakcinį darbą įsijungia Juozas Baužinskas — Baužys, labai uolus „Ateities" redakcijos narys, toje redakcijoje tikrai nuoširdžiai išdirbęs visą eilę metų.

Su trečiu numeriu taip pat iš redakcijos pasitraukė dr. Kazys Ambrozaitis. Taip Antanas Pocius ir Juozas Baužinskas suredagavo 3, 4 ir 5 numerius.

Tais 1951 metais, balandžio mėnesį, atsiradau Brooklyne, atsiradau Darbininko redakcijoje. Mačiau, kaip tie šaunūs vyrai tvarkosi su „Ateitimi", ir nemaniau, kad vėl reikės man grįžti prie „Ateities" redagavimo. Bet taip nutiko, — prikalbėjo.

Taip 1951 metais su šeštu numeriu vėl atsiradau „Ateities" redakcijoje. Pasikeitė ir kolektyvas. Pasiliko Juozas Baužinskas, bet ateina nauji — Danutė Aleksandravičiūtė, Galina Macelytė, Antanas Mažiulis.

Mielas ir jaukus buvo tas mūsų kolektyvas. Dabar, kai pavartau anų metų komplektus, kvepia kiekvienas „Ateities" kampelis. Juk tai dienoraštis, kurį surašei skubėdamas, bet su didele meile, kad toji „Ateitis" augtų ir klestėtų. Ir draugus visus prisimeni. Pasidarėme lyg vienas šeima — „Ateities" redakcija. Visur drauge keliaudavome, dirbdavom ir pramogaudavom. Tikiu, visiems ano meto redakcijos nariams gaila anų gražių jaunų dienų, ano gražaus mūsų darbo. Tai paliko mums pačius gražiausius prisiminimus.

Tas pats kolektyvas įžengėm ir į 1952 metus. Su trečiu numeriu ateina Aušra Bendoriūtė, su septintu pasitraukia Antanas Mažiulis. Su aštuntu numeriu ateina mielas ir paslaugus Kęstutis Kudžma, deja, jau senokai miręs ir mums palikęs neišdildomus gero žmogaus prisiminimus.

Einame iš 1952 į 1953 metus. Į redakcinį darbą su aštuntu numeriu įsijungia Virginija Grajauskaitė ir Grožvydas Botyrius. Tie patys einame ir į 1954 metus. Su septintu numeriu įsijungia poetė Vilma Karečkaitėų

Pradedama 1955 metus. Į redakciją ateina kun. Jonas Petrėnas, kuris visada visiems neėš gerą nuotaiką. Ateina Danutė Vebeliūnaitė.

Kun. Jonas Petrėnas turėjo jau ilgų metų laikraštininko patirtį. Buvo visada uolus ir paslaugus. Gi aš norėjau grįžti prie savo kitų literatūrinių darbų, taigi 1955 metais, išleidęs 6-tą, birželio numerį, iš redakcijos pasitraukiau. Ištisai buvau išdirbęs ketverius su puse metų.

Su 1955 metų septintu numeriu vėl pasikeitė redakcijos kolektyvas. Jį sudarė: kun. Jonas Petrėnas, Teresė Ivaškaitė, Antanas Sabalis, Enata Skrupskelytė, Antanas Sužiedėlis.

Kolektyvas dažnai keitėsi. 1956 grįžo Danutė Aleksandravičiūtė, kuri buvo išvykusi studijuoti. Grįžo ir Juozas Baužys, kuris buvo trumpam pasitraukęs. Ateina Dalia Karaliūtė.

1957 metais, suredagavęs tų metų 6 numerį, iš redakcijos kolektyvo pasitraukė kun. Jonas Petrėnas. Dabar „Ateitį", keturius numerius, redagavo Juozas Baužys, Pranas Naujokaitis.

1958 metais su trečiuoju numeriu vėl grįžau į redakciją. Dabar redakcinį kolektyvą sudarė Danutė Aleksandravičiūtė-Bobelienė, Gintarė Banaitytė, Sigitas Leimonas, Gediminas Naujokaitis.

Tas kolektyvas baigė tuos 1958 metus. Pradėjome 1959 metus. Įžengėm ir į 1960 metus. Suredagavę tų metų šešis numerius, turėjome persitvarkyti. Pasitraukiau iš redakcijos. Pasitraukė ir visas kolektyvas, ir žurnalo leidimą perkėlė į Chicagą.

Tuo ir baigiau savo redaktoriaus darbą su „Ateitimi". Buvo joje miela dirbti. Ten palikau savo gražiausius metus šiame krašte. Šia proga dėkoju visiems, su kuriais man teko dirbti drauge. Su giliu sentimentu ir meile dažnai prisimenu jus visus ir džiaugiuos, kad jūs buvote mano geri draugai ir bičiuliai.

Darėme, ką galėjome, kiek sąlygos leido. Tuo metu visą laiką administravo kun. V. Dabušis. Administravo labai rūpestingai, tvarkingai. Jis sugebėjo žurnalą ekonomiškai išlaikyti ir išvesti per visus sunkumus. Jis buvo ir redakcijai mielas. Negalėjom daug švaistytis, nes neleido ištekliai, bet vis dėlto galėjome gana padoriai iliustruoti. Tad ir malonu ir miela pavartyti anų metų komplektus.

ĮBAUGINIMO VAISIAI

Jurgis Gliauda

Šitą istoriją man papasakojo mano bičiulis, vyras imlus įspūdžiams ir geras. Mudu, išeiviai iš kvailiausiojo režimo, kur žmonių galvelių neglostoma, o dabar, būdami patvirkę dėl įvairiausių laisvių pertekliaus, nustebome: tikrai-tikrai, įbauginimas yra gyvastingas daiktas! Šį polinkį lengva eksportuoti žmonių kaukolėse, kaip patvariuose lagaminuose, kur tik nori, net Amerikon!

Epizodėlis išryškėjo toks:

Aš lėtai važiavau, dėstė mano bičiulis, siaura, vingiuota gatvele. Tik viena puse ir buvo įmanoma vesti nediduką automobilį. Kita gatvės pusė buvo pristatyta autovežimių. Amerikos mieste šis skersgatvis priminė rytietiško miestuko susigrūdimą, kur kaip į šiukšlyną suversta visa: automobiliai, praeiviai, vaikai ant lazdų neva ant smarkių žirgų ir šunų vestuvės. Kupranugaris ten visad prasistums sparčiau už automobilį.

Budriai laikydamas kairę koją ant stabdžių pedalo, aš lėtai riedėjau pirmyn. Staiga už pastatytų autovežimių sienos pamačiau šlubčiojantį Petrą, kuris prieš metus čion atkako ir čia įsikūrė. Aš susipažinau su juo pripuolamai, krautuvėje, pagal jo akcentą angliškoj tarty. Žodis po žodžio — susimezgė šiokia tokia pažintis. Jis kažin kur dirbo, nors šlubavo, kas darbo žmogui nėra nuopelnas. Kelis kartus jis buvo užbėgęs pas mane, prašydamas išversti angliškus straipsnius, iš kurių jam kilo įtarimų, kad Amerika kuo kvailiausiai kišanti galvą į kilpą. Mudu rūkėme, viengungiškai traukėme alų, aptarinėjome stambią politiką.

Dabar, va, Petras šlubavo nelygiu šaligatviu, abiejose rankose laikydamas po sunkų lagaminą. Vaikinas nebuvo iš menkai sudėtų, bet našta, atrodė, akmeninė.

— Kurlink šitaip... lengvom rankom? — aš pristabdžiau mašiną. — Nuvešiu. Kur, tamstele, įsakysi?

— Į geležinkelio stotį. Tai netoli.

— Į geležinkelio stotį? — aš nustebau. — Atostogų ar kas?

— Išgaruoju. Keliuosi į kitą miestą.

Petras, kaip visad, lėtai rovė trumpus sakinius:

— Šitaip visą savo amžių. Tradicija. Įsirašiau į lenktynes.

— Darbo netekai?

— Reikalas ne dėl darbo, — mįslingai nukošė Petras. — Reikalas rimtesnis.

— Skubos juk nėra, — man buvo gaila, kad Petras iškeliauja. Aš pasiūliau: užsukim pas mane. Alus šaldytuve. Užmeskim ant danties po jautį.

Jam patiko absurdiškas pokštas. Jis prisipažino, kad bilietas dar nenupirktas.

Kada mudu sėdome gerti alų mano mažoj ir jaukioj virtuvėj, aš nuoširdžiai stebėjausi, kad jis iškeliaująs geležinkeliu, ne lėktuvu. Juk tai senamadiška: garvežiai, vagonai, įkyrus ratų beldimasis ant bėgių sandūrų.

— Patogu, — paaiškino Petras, — imi bilietą į Detroitą, išlipi Klevelande.

— Kas per detektyvinė medžiaga? — aš sušukau. — Nuo seniai gyvenu Amerikoje, bet nesu matęs keleivio, kuris, važiuodamas į Detroitą, pusiaukelėj iššoktų Klevelande.

— Prigimtinė tradicija, — droviai prisipažino mano bendrakalbis. — Pėdsakus nušluotių

Alus talkino Petro iškalbai. Jis paaiškino man šios kelionės misteriją:

— Stovėjau banke. Užėjau iškeisti savo uždarbio čekį. Priėjo prie manęs skrybėlėtas tipas su tamsiais akiniais. Skėtis po pažastimi. Priėjo, žvilgsniu dūrė veidan ir nuėjo šonan.

— Ir kas gi iš to?

— Mūsų prigimtinė patirtis, — pasakė Petras. — Akiniuotasis prislinko, iš kitų mane išskyrė. Žmonių aplinkui nebuvo, nebuvo paranku įsmeigti apnuodytą skėtį į mano blauzdą. Štai ir bėgimo motyvas. Vėl esu paukštelis skraidūnėlis.

Jis įniko svarstyti:

— Akiniuotasis banke pasirodė. Sužinojo: gyvenu netoliese. Iš mano čekio mano adresą išknis. Aš dabar prieš juos stoviu atpažintas, kaip nuogutėlis. Dargi skėtis po pažastimi.

— Bet gi jis su tavimi nė žodžiu nepersimetė, — aš negalėjau suprasti tokių kūlverstinių išvadų. — Kodėl gi nusitarei, kad jam galvoj piktadarybė?

— Žodžio jis nebuvo taręs, bet jo akys jį išduoda.

Man buvo sunku su tuo sutikti. Mudu stengėmės iššifruoti keistą epizodą ir nutarėme: Petras atidės savo išvykimą ir apsigyvens pas mane. Abu užeisime į banką, išžvalgysime — kažin kas vaikštinėja su tamsiais akiniais, į veidus įsisteibelija, atšoksta šonan lyg raupsuotą jį pamatęs Tikra pinkertoniška detektyvinė medžiaga. Reikalą išnarpliosime smulkmeniškai.

Petras įdėmiai klausėsi mano gražbylystės, kuriai našiai talkino alus.

— O jeigu jis įsmeigs skėtį į tavo blauzdą? — paklausė Petras.

— Tu stversi jį už rankos, — vaizdavau veikimo planą. — Jeigu jis puls tave, mano rankos pradės veikti. Juk tai, brolau, pasaulinė sensacija: kurare nuoduose marinuotas skėtis! Už pasikalbėjimus spaudai nulupsi tūkstančius!

Taip ir sumušėm delnais. Kitą dieną abu atėjome bankan, nežymučiai įsitaisėme didžiulės ir ilgos salės kampe, kur ant žemų sofų visad sėdinėja ko nors belaukią klientai. Ties mumis žibėjo auksinės raidės „Naujos einamosios sąskaitos“. Neva lūkuriuojame, neva tarp kitko nosis kaišiojame į laikraštį.

Staiga Petras stvėrė mane už rankos.

— Jis! — prašnabždėjo mano staiga sunerimęs draugas.

Petras rodė man žvilgsniu vyrą, kuris stovėjo atokiau, nugarą į mus atsukęs, tampriai išskėtęs savo tvirtas, trumpas kojas, šalia žmonių eilutės prie kasos. Aš aiškiai mačiau visą detektyvinę medžiagą: giliai užmauktą skrybėlę, grėsmingą skėtį po pažastim.

— Nebijok, — draugiškai padrąsinau Petrą.

— Nelabai tai malonu, — jis droviai prisipažino.

Jo šnabždesy švagždėjo panika. Jis pabalo. Jis buvo pasimetęs Tai mane smarkiai paveikė. Nejaugi įtarimai yra tiesa? Aš žengtelėjau tiesmukai į vyrą, kuris su skėčiu. Lyg įdutas mano žvilgsnio į jo nugarą, jis atsigręžė ir šmėkliškai slystelėjo tamsiais akiniais šarvuotomis akimis per mane ir Petrą. Nejučiomis mostelėjau jam ranka: palauk, nepabėk! Jis pastebėjo mane ir nusišiepė. Puikūs dantų protezai apsinuogino po tamsia mįslingų akinių bedugne.

Bežengdamas jo link, ant paskutinio žingsnio biauriai prasiradau. Mįslingas akiniuotasis su giliai užmauta skyrbėle, su grėsmingu skėčiu po pažastim buvo savininkas namo, kur aš nuomoju butą.

— Kas per mįslingi akiniai? — aš pasakiau, sveikindamasis su juo. — Niekad nebuvau jų matęs.

— Mįslingumo nėra nė trupučioko, — jis tebesišypsojo. — Optiko valia. O banke ir pabudėti tenka.

Jis pasakė, kad buvęs nuomininkas žadėjęs grąžinti skolą banke, čekį bekeisdamas.

— Šitokį pražiopsosi, nepagausi ir gaudykis vėją lauke, — jis pokštavo iš tokios apgailėtinos finansinės operacijos.

Aš žvilgterėjau į kampą, kur ties sofomis žiba auksinės skelbimo raidės „Naujosios einamosios sąskaitos“, bet Petro ten nebebuvo. Petras buvo lauke. Jis stebėjo mano susitikimą su butnamio savininku pro didžiulį langą, gūždamasis nuo vėjo ir šlapdribos. Jis, galbūt, prijungė ir mane prie šūtvės, kuri badosi skėčiais, mirkytais kurare nuoduose.

— Štai ir jis, — pramurmėjo butnamio savininkas.

Į banką įžengė jo skolininkas. Toku būdu jis išspaudė skolą.

Petras priėjo prie manęs.

— Istorija pasidarė paprastute, — aš paaiškinau padėtį. — Skėtis skiriamas lietui. Šis vyras yra butnamio, kur aš gyvenu, savininkas.

Po tuo pat grasiu skėčiu mes trys nuėjome į aludę, kuri buvo kaimynystėje. Butnamio savininkas pavadino mus savo svečiais. Jis buvo gerai nusiteikęs — atgavo bemaž prarastą nuomą.

Beveik pusmetį Petras gyveno mano bute ir tvarkingai mokėjo nuomą už jaukų kambarėlį. Vėliau jis pradėjo nerimauti — reikėjo kurtis kitame mieste. Juk Amerikoje miestų nestokoja. Jis apleido mane kažin kaip skubomis, kaip bėgte.

Aš buvau tikras, jis apleidžia mane savo gyvastingos panikos slegiamas, ir nepriešTaravau.

Tarp kita ko, jis įžiūrėjo, kad aš retkarčiais išeidavau iš namų su skėčiu po pažastimi.

1980 METŲ VESTUVĖS

Jaunieji „gamtos katedroj“ apsupti draugais. Iš kairės: A. Zailskaitė, S. Girnius; V. Kuprytė, V. Olšauskas; V. Musonytė, S. Čyvas; A. Šaulytė, V. Narutis; R. ir L. Sidriai; ir J. Kisieliūtė, R. Žemaitaitis.

SAULIUS IR ROMA KUPRIAI

Rugsėjo 20, Ciceroje

Sauliaus ir Romos (Olšauskaitės) gyvenimuose visuomet spindėjo ateitininkiškieji idealai nuo pat mažų dienų, užaugdami kartu Ciceroje iki šių dienų vedybiniame gyvenime. Šiandien abudu priklauso prie „Ateities“ redakcijos — Saulius redaktorius, Roma narė. Amerikos Lietuvių Katalikų Federacijos valdyboje Roma buvusi narė, o dabar Saulius pirmininkas. Saulius taip pat yra Lietuvių Katalikų Susivienijimo valdybos narys. Abudu neseniai baigė aukštus mokslus. Roma įsigijusi farmakologijos doktoratą ir tebetesia tyrinėjimo darbą. Saulius baigė teisės mokslus — pritaikydamas savo profesinę patirtį lietuviškiems visuomeniniams reikalams. Dabar jis yra Pasaulio Lietuvių Bendruomenės vicepirmininkas politiniams reikalams. Linkime Sauliui ir Romui daug „saulėtų“ ir „romantiškų“ dienų „ateityje“!

Jaunimo Centro Studentų Ansamblis „Atsisveikinimo valsu“ išlydi jaunuosius linksmai pro jaunystės vartus.

„Kvieslys“ Arūnas Kaminskas iškilmingai veda vestuvinį pulką parade aplink salę.

JURGIS IR LORETA BRADŪNAI

Birželio 21, Ciceroje

Jurgis ir Loreta (Radvilaitė) savo vedybose jungia Lietuvos literatūrą su Lietuvos istorija. Jurgio tėvas yra žymus mūsų poetas Kazys Bradūnas, o Loretos protėviai yra kilę iš Kunigaikštienės Barboros Radvilaitės šeimos. Jaunieji patys pasižymėjo ateitininkuose nuo mažens, o susipažino per studentų rengimus. Vėliau šokdavo kartu tautinių šokių grupėse. Dabar, apsigyvenę Marylande, Jurgis dirba „Amerikos Balse“ — lietuvių skyriuje, o Loreta mokytojauja su nelaimingais vaikais (Special Education Learning Disabilities). **Linkime Jurgiui ir Loretai, jų vedybinėje istorijoje ne prozos, o poezijos!**

LIEPONIJA...

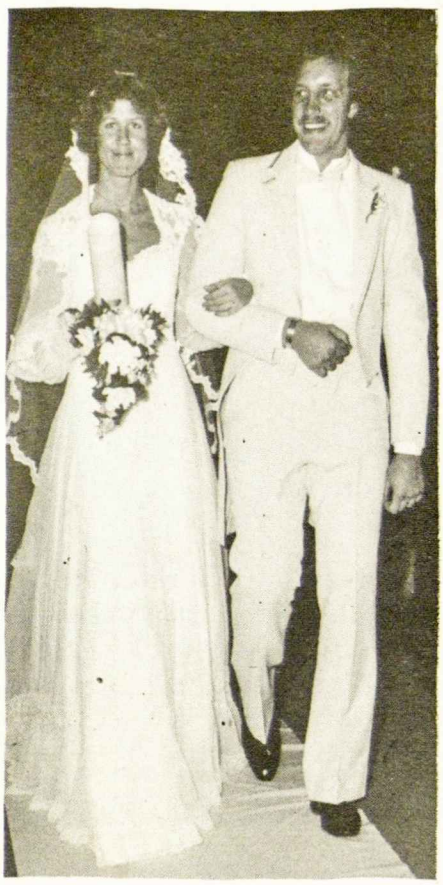

JONAS IR RUSNĖ LIEPONIAI

Gegužės 10, Washingtone

Jonas ir Rusnė (Vaitkutė) susipažino Dainavos stovyklose, būdami ateitininkai nuo pat mažens. Jonas yra medicinos daktaras, o Rusnė baigianti psichologijos mokslus. Štai pirmos iš trijų vestuvių Lieponių šeimoje 1980 metais...

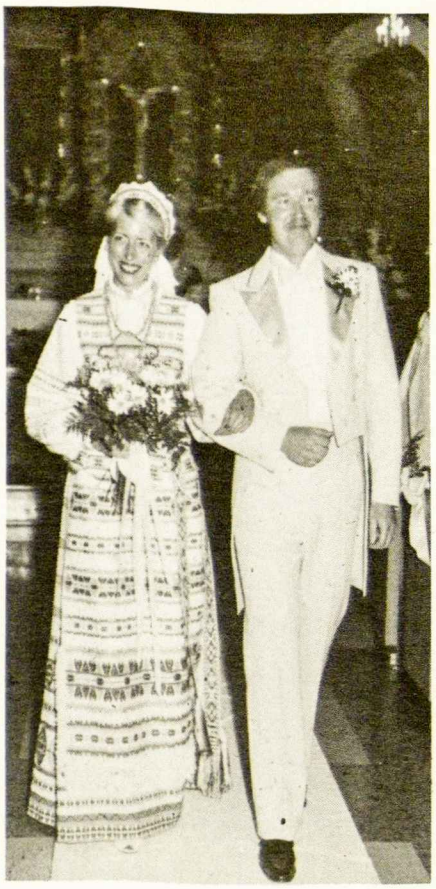

KĘSTUTIS IR BIRUTĖ DAILIDĖS

Liepos 5, Čikagoje

Nors Kęstutis užaugo skautas„ jis savo „kunigaikštienę“ ir ateitininkę Birutę (Lieponytę) susirado lietuviškuose parengimuose. Kęstutis yra baigęs ekonomiją, o Birutė yra optometrijos daktarė. Jie šį pavasarį sulaukė sūnaus — ir kaip kitaip bevadinsi jį negu Vytautu!

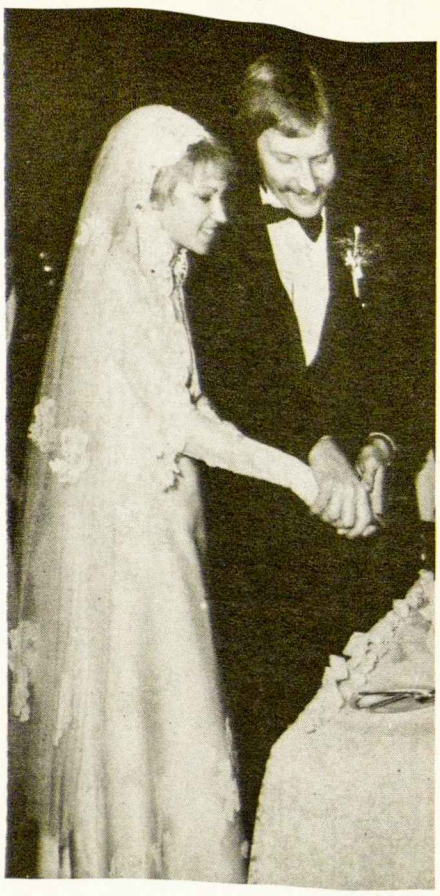

ALGIS IR ALĖ LIEPONIAI

Gruodžio 26, Glen Ellyn

Algis ir Alė (Pabedinskaitė) abudu ateitininkai nuo mažens ir taip jų draugystė prasidėjo. Algis yra baigęs ekonomiją, o Alė yra gailestingoji sesuo.

Linkime, kad tarp šių trijų artimų porų nebebūtų laimės lenktynių, o meilės laimėtojų!

VIKTORAS IR KRISTINA NAKAI

Lapkričio 8, Mississauga, Kanadoje

Viktoro ir Kristinos (Parėštytės) keliai susikryžiavo Toronte per jų abejų veiklą. Pasaulio Lietuvių Jaunimo Sąjungoje. Jis yra buvęs valdybos politinių reikalų koordinatorius ir atstovas, ji buvusi vicepirmininkė Lituanistiniams reikalams ir atstovė. Įdomu, kad jų mokslų sritys panašios: dabar Viktoras ruošia doktoratą iš rusų istorijos Washingtone (baigęs politinius ir istorijos mokslus), o Kristina ruošia doktoratą iš rusų literatūros (baigus rusų ir prancūzų kalbų mokslus). Kristina užaugo Hamiltone kur buvo skautė ir Lituanistinės mokyklos dėstytoja. Viktoras vadovavo ateitininkuose (MAS pirmininkas), reiškėsi spaudoje, ir 1977 pasižymėjo savo srityje organizuodamas Pabaltiečių Demonstracijas už Žmogaus Teises Washingtone.

Linkime Viktorui ir Kristinai toliau žengti panašiais keliais laimingai kartu!

atvirai

PABIROS MINTYS APIE LENKIJĄ

Linas Sidrys

1972 m. keliavau Lenkijoje. Nutariau į tolimą miestą važiuoti naktiniu traukiniu. Taip buvau sėkmingai daręs Italijoj. Naktimis traukinys buvo labai patogus, ir tokiu būdu sutaupoma daug laiko. Nusipirkau iš anksto bilietą. Keleivių spūstyje tempdamas savo lagaminą, įlipau į traukinį. Laukiau, kad vagono prieangyje susispaudę keleiviai pajudėtų į priekį ir užimtų savo vietas. Buvau išvargęs ir norėjau kuo greičiau atsisėsti ir patogiai įsitaisyti miegui. Deja, eilė nė kiek nepajudėjo. Pamažu supratau, kad nebuvo kur jiems pajudėti. Traukinys buvo sausakimšai pripildytas. Nebuvo galima atsisėsti net ir ant grindų. Taip ir pasilikau visą naktį, atsirėmęs į vagono sieną, vos keletą pėdų nuo vagono durų, kurios kartkartėmis vis atsiverdavo.

Po šios nakties visai suprantu vokišką posakį: „Lenkiškas ūkis — betvarkė!“

Ar žmonės laukė kiaušinienės?

Prancūzų žurnalas aprašė šį atsitikimą Varšuvoje: Eilė žmonių laukė prie krautuvės nusipirkti maisto produktų. Pagaliau privažiavo sunkvežimis. Šoferis greitai iškrovė sunkvežimį, išmesdamas kiaušinių dėžes ant cementinio šaligatvio. Darbą atlikęs ir kažką murmėdamas, šoferis nuvažiavo toliau.

Daug ko trūksta, bet daugiausia tvarkos

Ar Lenkija krikščioniška visuomenė? Juk ši tauta beveik visa krikštyta, žmonės pamaldūs, kunigų pašaukimų perteklius, tautos sūnus išrinktas popiežiumi, kuris uoliai rūpinasi viso pasaulio katalikų dvasiniu gyvenimu.

Tačiau dargi vis ko nors trūksta, neįskaitant komunistinės valdžios. Negana minėtų pagirtinų savybių. Krikščioniškoj visuomenėj būtina pilnai įgyvendinti krikščioniškąsias vertybes kasdienianiame gyvenime, darbo pasaulyje. 1949 m. Gilson rašė: „Sakoma, kad viduramžių katedras pastatė tikėjimas. Sutinku, tačiau su geometrijos pagalba“. (Ateitis cit. 1978, 10, p. 355). Dabartinėje Lenkijoje yra tikėjimo, bet tragiškai trūksta geometrijos.

Nauji lenkiški juokai

Lenkai komunistai pradėjo statyti didingą ekonomiją ir jos nepajėgė užbaigti. Dabar visas pasaulis juos stebi ir iš jų juokiasi. Neseniai pasaulinė spauda aprašė Varšuvos traktorių fabriką, kurio pagaminti traktoriai nepaprastai blogai suprojektuoti: vežimas per žemas, trūksta esminių dalių. Vis dėlto fabrikas toliau gamina traktorius, kurie sandėlyje pastovi ir tada išmetami.

Rodos, kad po Jono Pauliaus išrinkimo tie šmaikštūs lenkiški juokai, jau buvo dingę. Dabar patys lenkai iš naujo sugalvoja apsčiai save žeminančių juokų.

Rusams nejuokinga

Yra spėliojimų, kad rusai kol kas susilaikė nuo invazijos, nes patys būtų turėję apmokėti lenkų sudarytas milžiniškas skolas. Net ir be invazijos Sovietai dabar siunčia į Lenkiją aštuoniskart daugiau prekių, negu įsiveža iš Lenkijos. Dėl grobio rusams nei pirmyn, nei atgal. Pirmą kartą pokario istorijoje, kad lenkai turi progos Sovietų Sąjungą išnaudoti.

Sulenkėję lietuviai dabar amerikonėja

Istorija byloja, kad aukštųjų luomų sulenkėjimas lietuvių tautą labai susilpnino. Tai Lietuvai buvo labai žalinga. Net po šimtmečių sulenkėję lietuviai ir jų palikuonys buvo aršiausi Lietuvos priešai ir karščiausi Lenkijos nacionalistai.

Jeigu ir buvo klasių kova Lietuvoje pirmajam šio šimtmečio dešimtmety, ta kova nebuvo marksistinio pobūdžio tarp kapitalizmo ir proletariato. Anaiptol, tai buvo lietuvių liaudies darbo išnaudojimas išpuikusio, įžeidinėjančio bei lenkuojančio dvarininko.

Po septyniasdešimt metų šioji padėtis dramatiš-

Amerikoj įsikūrę lietuviškos liaudies vaikaičiai dabar samdo neseniai pabėgusius iš Lenkijos sulenkėjusių Lietuvos dvarininkų vaikaičius.

kai pasikeitė. Amerikoj įsikūrę lietuviškos liaudies vaikaičiai dabar samdo neseniai pabėgusius iš Lenkijos sulenkėjusių Lietuvos dvarininkų vaikaičius. Šie sulenkėję lietuviai bėgo iš Vilniaus į Varšuvą, o dabar iš Varšuvos į Čikagą. Jie pas Amerikos lietuvius dirba virtuvėj, valo namus bei darbovietes, saugo vaikus. Aišku, nesusikalbame su buvusiais dvarininkais nei lietuviškai nei lenkiškai. Jie stengiasi išmokti angliškai kalbėti. Nemanau, kad kas iš lietuvių savo lenkiškus samdinius įžeidinėtų. Ir pas lietuvius daug mažiau lenkiškų juokų negu pas amerikiečius.

Vyresnio amžiaus lietuviai, kurie dar prisimena sulenkėjusio dvarininko botagą, dabar gali džiaugtis, kad „pirmieji yra paskutiniai, o paskutiniai pirmieji".

Nuo vieno kraštutinumo į kitą

Pergyvenę nelaimingosios unijos, bajorų lenkėjimo ir Vilniaus okupacijos laikotarpius lietuviai nori kuo mažiausiai reikalų turėti su Lenkija. Ir išeivijoje mes tiesiog ignoruojame Lenkiją. Ignoruojame tiek, kad sunku būtų surasti jaunuolį,-ę, kuris,-i žinotų bent penkis faktus apie Lenkiją. Daugiau žinome apie Pietų Afriką arba Kubą, negu apie Lietuvos pietinę kaimynę ir buvusią sąjungininkę.

Ateitininkų kongreso metu inž. A. Rudis teigė, kad nei tautos, nei valstybės draugų neturi. Teturi tik savuosius interesus, už kuriuos reikia kovoti. Lietuviams nereikia susidraugauti su lenkais, tačiau būtina mūsų bendrus interesus apsvarstyti ir kartu bendrai kovoti.

Lietuviai nesidomi ir nepažįsta savo kaimynų

Lenkų iškrėsti pokštai sukėlė Rytų Europos ekonominę ir politinę krizę, kuri greit nepasibaigs ir kurios pasekmės sunku numatyti. Be abejonės jos palies ir Lietuvą.

Jaunesnė karta galvodavo, kad nors vyresnieji lietuviai ir nesiorientuoja Amerikos politika, jie bent geriau supranta Rytų Europos padėtį. Juk dauguma yra Lenkijoje, Rusijoje, Vokietijoje gyvenę supranta tas kalbas, tų tautų psichologiją, istoriją, kultūrą. Manėme, kad jie skaito tų kraštų žurnalus, seka jų dabartinį gyvenimą, apmąsto galimas pasekmes Lietuvos ateičiai.

Deja, įvykiai Lenkijoje įrodė, kad lietuviškoji išeivija nesidomi net Lietuvos artimų kaimynų reikalais. Lietuviškoji išeivija tepajėgė pavėluotai sužinoti apie naujas sroves pasaulyje. Apgailėtina, nes tai reiškia, kad, netikėtai pasirodžius progai pagerinti lietuvių tarptautinę būklę arba atgauti Lietuvos nepriklausomybę, lietuviai tepastebėtų šią progą per vėlai. Lietuviam būtina būtį Pabaltijo kraštų žinovais.

Vienintelis išeivijos leidinys, kuris 1978—79 metais nuodugniai panagrinėjo padėtį Lenkijoje yra — *Ateitis*. (Gruodis 1978, p. 344-346 ir Kovas, 1979 p. 73-89).

LIETUVOS NACIONALINĖ M. MAŽVYDO BIBLIOTEKA

LIETUVIŲ IŠEIVIJOS ATEITIS – KOKIA JI BUS?

Viktoras Nakas

Perskaitęs man siūlomos temos pavadinimą, priėjau išvados, kad man siūloma pranašo rolė: pageidaujama ne pasvarstyti, kokia turėtų būti mūsų išeivijos ateitis, bet *aiškiai* pasakyti, kokia ji *tikrai* bus. Pranašo darbas yra kilnus, bet kartu ir rizikingas, nes retas pranašas tegali pasigirti neklaidingumu. Be to, istorijų tomai pilni vardų pranašų, kurie teisingai numatė ateitį, bet už ką tai susilaukė visuomenės pagiežos ir pergyveno žiaurius persekiojimus. Kodėl? Ogi todėl, kad jų pranašystės pažeidė kai kuriuos liaudies tradicinius nusistatymus, ją išgąsdino ir jos gyvenimą sudrumstė. Tikiuos, kad jūs priimsite dėmesin, jog nesijaučiu esąs neklaidingas pranašas (juk iki paskutinės dienos tikėjau, kad Carteris jokiu būdu prieš Reaganą nepralaimės) ir kad nemaišysite kai kurių mano pesimistiškų prognozių su mano paties troškimais dėl išeivijos bei Lietuvos gerovės.

Išeivijos gyvastingumas ateityje didele dalimi priklausys nuo Lietuvos. Tai turbūt suprato mūsų veiksniai, kai ji susirinko White Plains konferencijon 1974 metais ir paskelbė: „Kiek įmanoma okupacinio režimo varžtų ribose, laisvojo pasaulio lietuviams tikslinga puoselėti ir plėsti ryšius su pavergtoje Lietuvoje gyvenančiais tautiečiais išeivijos tautiniam tapatumui su savo tauta išlaikyti ir solidarumui su ja ugdyti“. Be ryšių su kraštu išeivija yra pasmerkta lėtai, bet neišvengiamai mirčiai. Tačiau žiūrėkime į ateitį optimistiškai. Kas galėtų įvykti, kad lietuvių išeivijos kultūrinis gyvenimas taptų toks pat gyvas, kunkuliuojantis, koks jis buvo prieš, sakysime, 25 metus? Atsakymas labai paprastas: turėtų įvykti nauja masinė emigracija iš Lietuvos į Vakarus. Kokiomis aplinkybėmis įvyktų tokia staigmena? Sovietai galbūt laisvu noru išleistų arba, tiksliau pasakius, ištremtų dešimt ar dvidešimt tūkstančių lietuvių, atrinkdami tuos, kurie jų nuomone aršiausiai remia Lietuvos nacionalistinį bei religinį sąjūdį ar jam vadovauja. Tai būtų proga sovietams bent laikinai nusikratyti vienos įkyrios problemos. Juk Castro parodė jiems kelią, ištuštindamas savo kalėjimus ir pasiųsdamas kriminalistus į Ameriką. Antra vertus, sovietai bijotų didesnį būrį lietuvių nacionalistų į Vakarus tremti, nes jie žinotų, kad tie žmonės taptų antisovietinio sąjūdžio garsiakalbiais. Antra galima aplinkybė lietuvių emigracijai į Vakarus būtų Sovietų Sąjungos režimo pasukimas į liberalizacijos bei demokratinių reformų kelią. Demokratinių reformų tarpe būtų

Viktoras Nakas laimėjo pirmąją premiją už šitą straipsnį 1981 m. Ateities Jubiliejiniam Jaunimo Konkurse.

„Kai kurios mano pesimistiškos prognozės gali likti neišsipildžiusiais nuogąstavimais, jeigu dabar pradėsime sistemingai apie išeivijos ateitį galvoti ir jai ruoštis“.

leidimas laisvai emigruoti į svetimas šalis visiems, kurie to nori. Nemanau, kad klysiu, teigdamas, jog ne vienas čia sėdinčių gyvena viltimi, kad pirmoji ar antroji galimybė, ypač antroji, taps realybe. Deja, tokia viltis nereali bent ateinantiems 30 ar 40 metų. Trečia galimybė, ne taip fantastiškai skambanti kaip dvi pirmosios, būtų kruvimi sukilimai Lenkijoje, Ukrainoje, Vengrijoje, Pabaltijy ir kitur, kurie Vakarams atblokštų naują pabėgėlių bangą. Ketvirta galimybė — atominis karas, po kurio, atsižvelgiant į Lietuvos geopolitinę padėtį, mažai kas iš mūsų tautos liktų, tad ir emigracijos galimybės dingtų.

Negalima abejoti, kad nauja emigrantų banga atgaivintų palaipsniui silpstančią išeivijos kultūrą. Lituanistinių mokyklų mokinių skaičius pašoktų šimtais, gal tūkstančiais, laikraščių tiražų laipsniška kritimą pakeistų laipsniškas kilimas. Dramos sambūriai, chorai ir parapijų klebonai nebeturėtų baimintis dėl publikos bei maldininkų stokos.

Ar naujieji ateiviai stiprią paramą suteiktų ir politinei veiklai, priklausytų nuo naujų ateivių kilmės ir nuo jų emigravimo aplinkybių bei priežasčių. Jeigu pagrindas jų emigravimo tikslas būtų sukurti sau patogų materialinį gyvenimą, tai iš jų mažai ko tikėtumės politinės veiklos baruose. Jeigu tų emigrantų didesnį nuošimtų sudarytų politiniai pabėgėliai — nacionalistai, tai yra tokie, kurie bėgtų į Vakarus, pirmoj vietoj trokšdami dvasinės, ne materialinės laisvės, tai jie galėtų žymiai sustiprinti bei atnaujinti ir mūsų politinę veiklą.

Prileiskime, kad į Jungtines Amerikos Valstybes atvyksta tarp dešimt ir dvidešimt tūkstančių lietuvių, ieškančių prieglobsčio Vakaruose po kruvinų, bet nesėkmingų sukilimų Rytų Europoje, jų tarpe daug nacionalistų, net ir pačių sukilimų dalyvių bei vadų. Kaip tokia emigrantų banga paveiktų mūsų politinį gyvenimą? Visų pirma, į išeivijos lietuvių politinės veiklos fondus imtų rinktis gausios piniginės aukos, nes šie nauji ateiviai, kad ir mažai turėdami, negailėtų savo centų ir dolerių, duodami su tokiu užsidegimu, kokiu dypukai kadaise aukodavo, nes jie gyventų viltimi, kuria dypukai gyveno. Antra, dypukinės išeivijos vadai pasirūpintų, kad naujųjų ateivių pergyvenimai ir troškimai rastų atgarsio Amerikos Kongrese, Valstybės departamente ir spaudoje. Išeivijos vadams tinkamai išnaudojus tą politinį momentą, Lietuvos byla galėtų atsirasti viešosios opinijos dėmesio centre, kad ir labai trumpam, o Amerikos politikams Pabaltijo klausimas gal pasirodytų kiek aktualesnis, negu jis dabar atrodo.

Norėtųsi pranašauti, kad naujiems emigrantams Vakaruose įsikūrus, naujoji ir senosios emigracijos darniai dirbtų. Deja, turbūt būtų kitaip. Manau, kad jūs, kurie atvykote iš Lietuvos po Antrojo pasaulinio karo ir kūrėtės Amerikoje, prisimenate, kaip kai kurie senieji ateiviai į jus, beturčius, pašaipiai, net paniekinančiai žiūrėjo. Iš dypukų pusės taip pat netrūko tokių, kurie ankstesnės emigracijos nariams skubėjo įrodyti, kad jie, dypukai, geriau išsimokslinę, kad jų lietuvių kalba švaresnė, jų lietuviškumas autentiškesnis, neapgadintas. Ar nepanašiai atsitikų naujiems emigrantams Amerikon atvykus? Kai kurie dypukai žiūrėtų į nuskurusius emigrantus pro pirštus, o nauji atvykėliai didžiuotųsi savo nesuteptu lietuviškumu, savo dvasiniu tapatumu su Lietuva. Be to, būtų dviejų skirtingų politinių pasaulėžiūrų susikirtimas. Nepaisant to, kad dabartinėje lietuvių išeivijoje netrūksta birčininkų, reorgų, bimbininkų ir kitokių ekstremistų, vis dėlto mes, kaip grupė, turime daugiau kaip 30 metų patirties demokratinėje santvarkoje ir todėl išeivijos politinio brandumo lygis aukštesnis už Lietuvos gyventojų brandumo lygį. Nauji emigrantai iš Lietuvos atvyktų be jokios demokratinės patirties, ir jie sutiktų įvairius sunkumus, bandydami prie naujos sistemos prisitaikyti. Galima įsivaizduoti, kad vien dėl *tos* priežasties tarp naujų ir senų ateivių kiltų nesusipratimai. Be to, ryškūs naujų ateivių komunistinio auklėjimo pėdsakai ankstesnių emigracijų lietuviams būtų sunkiai suprantami. Skirtingas auklėjimas, skirtingas patirtys turbūt priverstų naujuosius ateivius steigti savas organizacijas. Ne tik Alta ir Vlikas jiems būtų nepriimtini, bet net ir tokia Bendruomenė tikriausiai nerastų pritarimo. Naujai emigrantų bangai tos trys organizacijos būtų „anų emigracijų“, tai yra praeities simboliai. Net ir Bendruomenės masinės demokratijos bazė, kurios dėka ši organizacija iki šiol sugebėjo atsinaujinti ir atsijauninti, neužtektų užverbuoti naujus ateivius, o galėtų net ir priešingai paveikti. Prisiminkime, kad tų naujokų patirtis demokratinėje sistemoje būtų silpna. Todėl jie steigtų naujas organizacijas ir fondus.

Idealiu atveju, naujiems emigrantams Amerikoje kuriantis, dypukiniai emigrantai būtų pasiruošę juos priimti su nuoširdumu ir meile. Prisimindami kai kuriuos nemalonius incidentus tarp jų, dypukų, ir ankstesnių emigrantų, pirmieji stengtųsi iki minimumo mažinti panašių kivirčių pasikartojimą ir rodytų didelę toleranciją savo broliams, atvykusiems į svetimą kraštą. Tai dienai tinkamai pasiruošti galima tiktai palaikant kuo glaudesnius ryšius su Lietuva, bandant suprasti jos gyventojų nuotaikas bei pergyvenimus. Tačiau naujų emigrantų atvykimas į Vakarus nebus signalu dypukinei emigracijai jiems perduoti ginklus ir apleisti politinės kovos laukus. Ankstesnių emigracijų vadai turės toliau vadovauti politinėje veikloje bent tol, kol nauji ateiviai pripras prie Amerikos gyvenimo ir supras jos sanvarką.

Tai vienas scenarijus. Antrasis scenarijus liūdniau jus nuteiks. Jame nepasirodys nauja emigracinė banga. Lietuvių kalbą mokančių skaičius iš pradžių palengva, o vėliau vis sparčiau kris. Po dešimties metų lituanistinės mokyklos skaičiui smarkiai mažėjant, Amerikos bažnytinė hierarchija vieną kitą lietuvių parapiją perduos .kitataučiams. Po maždaug keturiasdešimt metų, sakykim 2018-taisiais, beliks du lietuviški laikraščiai — *Tėviškės Žiburiai* ir *Draugas. Pasaulio Lietuvis* bus vienintelis mėnesinis žurnalas. Jame veiks ateitininkams, skautams, frontininkams, tautininkams ir kitoms ideologinėms organizacijoms bei partijoms skirti skyriai. Vieną ar du kartus į metus pasirodys naujieji grožinės literatūros veikalai, parašyti vis retėjančių kultūrinių žvaigždžių, kaip Bilaišytė, Malerytė, Pečiūraitė. Kultūrinė veikla nesudarys nei penktadalio to, kas ji šiandien yra. Iš visų organizacijų tik tautinių šokių grupės ir sporto klubai mažiausiai nuo nutautimo proceso nukentės, nes lietuvių kalbos vartojimas nebūtinas jų pramoginei veiklai. Šis vaizdas neatrodys taip nykus ateities išeivijos lietuviams, kaip dabar atrodo man jį apibūdinant, nes nutautimas vyks palaipsniui, o, be to, ateities karta neturės tiek meilės lietuvių kultūrai ir Lietuvai, kiek mes turime. Didelei dypukinės išeivijos daugumai lietuvių kultūra taps „Lithuanian kitsch", tai yra paviršutinišku, suprastintu lietuviškumu. Žinoma, mūsų politinė veikla nebūtinai nukentės tiek nuo asimiliacijos, kiek kultūrinė veikla, nes kovoje už Lietuvos laisvę galima apsieiti be lietuvių kalbos mokėjimo. Tačiau, negalima abejoti, kad ir politinė veikla susiaurės kaip tik dėl to, kad skaičius žmonių, gerai suprantančių padėtį Lietuvoje ir atidžiau sekančių jos gyventojų nuotaikas, radikaliai sumažės.

Altos ir Vliko organizacijų kevalai gal išliks, ypač jeigu jų iždu ose būtų sukrauta nemažai kapitalo. Tačiau, kai tos organizacijos jaunimui jau dabar yra anachronizmai, tokios jos ir liks ateityje, nebent įvyktų staigmena ir vienoj ar kitoj atsirastų stipri reformacinė srovė. Ateities pagrindiniai du veiksniai bus Lietuvių Bendruomenė ir Jaunimo Sąjunga, nes tų organizacijų struktūros kaip tik pritaikytos visiems lietuviams. Išeivijos visuomenei mažėjant, įvyks veiklos konsolidacija, kuriai, pagal logiką, turėtų vadovauti bendrinės organizacijos, tai yra Bendruomenė ir Jaunimo Sąjunga, o ne specifiniams interesams sukurtos grupės Ideologinės organizacijos, deja, visur, išskyrus pačias didžiausias kolonijas, subyrės.

Ką bus galima daryti šio nutautimo proceso sulėtinimui? Atsakymas į tą klausimą didžia dalimi priklausys nuo ryšių su Lietuva. Senajai „gvardijai" išmirus, prisireiks naujų veiksnių konferencijų, kurios išdrįs ant White Plains konferencijos pamatų statyti tiltą tarp Lietuvos ir išeivijos. Tos veiksnių konferencijos ieškos konkrečių būdų ryšiams su Lietuva stiprinti ir plėsti. Galiu įsivaizduoti, kad už 25 metų Pasaulio Lietuvių Bendruomenės valdyba susitars su Tėviškės draugija pasiųsti 2 ar 3 išeivijos chorus Lietuvon koncertuoti ir kad Vilniaus bei Kauno geriausios tautinių šokių grupės pasirodys Čikagos Jaunimo centre bei New Yorko Kultūros židinyje. Arba, kad Avyžiaus lygio Lietuvos rašytojas Toronto lietuviams skaitys paskaitą apie beletristiką. Kitas būdas, kaip ateities lietuviai išeiviai galėtų sulėtinti nutautimo procesą, būtų resursų išmintingas skirstymas. Atrodo, kad ateityje reikėtų daugiau ir daugiau resursų skirti ne žmonių masėms, o individams ir šeimoms. Kai kuriose šeimose lietuvybė ryškiai žibės dar bent 50 metų. Turiu draugų-bendraamžių, kurie šiandien augina vaikus tikroje lietuviškoje aplinkoje. Lituanistinėms mokykloms užsidarius, reikės atitinkamas priemones teikti individualioms šeimoms ir paskiriems individams, kad jie galėtų lietuviškoje dvasioje gyventi. Jeigu dabar turim lietuvių kolonijas, tai už 50 metų turėsime daug lietuviškų salelių, kuriose gyvens tik vienas, du ar trys lietuviškai kalbantys lietuviai. Lituanistikos katedra atliks labai naudingą darbą, nes jinai ne tik skleis susidomėjimą lietuvių kultūra bei dabartine padėtimi nelietuviškame moksliniame pasaulyje, bet ir bus svarbus ramstis lietuvybės salų nariams, norintiems gilinti savo lituanistines žinias. Veiksniams reikės susigyventi su faktu, kad juo toliau, juo daugiau jie atstovauja ne susipratusių lietuvių kolonijoms, o lietuvių *salelėms,* kurios lietuviškai skaito ir jos kultūrine dvasia gyvena ir dar „kitsch" lietuvių *kolonijom,* tai yra „t-shirt" ir „bumper sticker" lietuviam.

Baigdamas, sveikinu Jaunimo Sąjungos vadus už tai, kad jie imasi svarstyti ateities klausimą. Kai kurios mano pesimistiškos prognozės gali likti neišsipildžiusiais nuogąstavimais, jeigu dabar pradėsime sistemingai apie išeivijos ateitį galvoti ir jai ruoštis.

Autoriui padarius neesminius pakeitimus, šis straipsnis buvo paruoštas iš paskaitos, skaitytos JAV Lietuvių Jaunimo sąjungos surengtame simpoziume šių metų birželio 20 d. Philadelphijoje.

Ruduo — Kristina Juzaitytė

Kristina Juzaitytė laimėjo pirmąją iliustracijos premiją iš studentų amžiaus grupės 1981 m. Ateities Jubilijieniam Jaunimo Konkurse. Kristina yra iš Pennsylvanijos ir šiuo metu studijuoja meną New Yorke.

APIE RUDENĮ IR ŠUNĮ
Jonas Aistis

Toli, už marių mėlynųjų,
Už šilo, už laukų
Karalaitę pamotė išgujo,
Išgujo iš namų...

Ruduo, lietus ir šuo ten kaukė
Nedrąsiai, patylom,
O karalaitė buvo šviesiaplaukė,
Akim kaip linas mėlynom...

Toli, už marių mėlynųjų,
Už šilo, už laukų,
Karalaitę pamotė išgujo,
Išgujo iš namų...

Ir niekam, niekam nerūpėjo
Nei karalaitė, nei šuva,
Tik beržas nuo lietų ir vėjų
Raudojo rauda nesava: —

knygos

IVAN HAVENER „IMK IR SKAITYK“

Ivan Havener, O.S.B. *Imk ir skaityk!* Šv. Rašto dvasinis skaitymas. Vadovas pradedantiems. Iš anglų kalbos vertė Jurgis Strazdas. 55 psl. Išleido *Krikščionis gyvenime,* 1981, P. O. Box 608, Putnam, Ct. 06260. Prašoma bent $1.00 auka. Knygutė yra *imprimatur* leidinys.

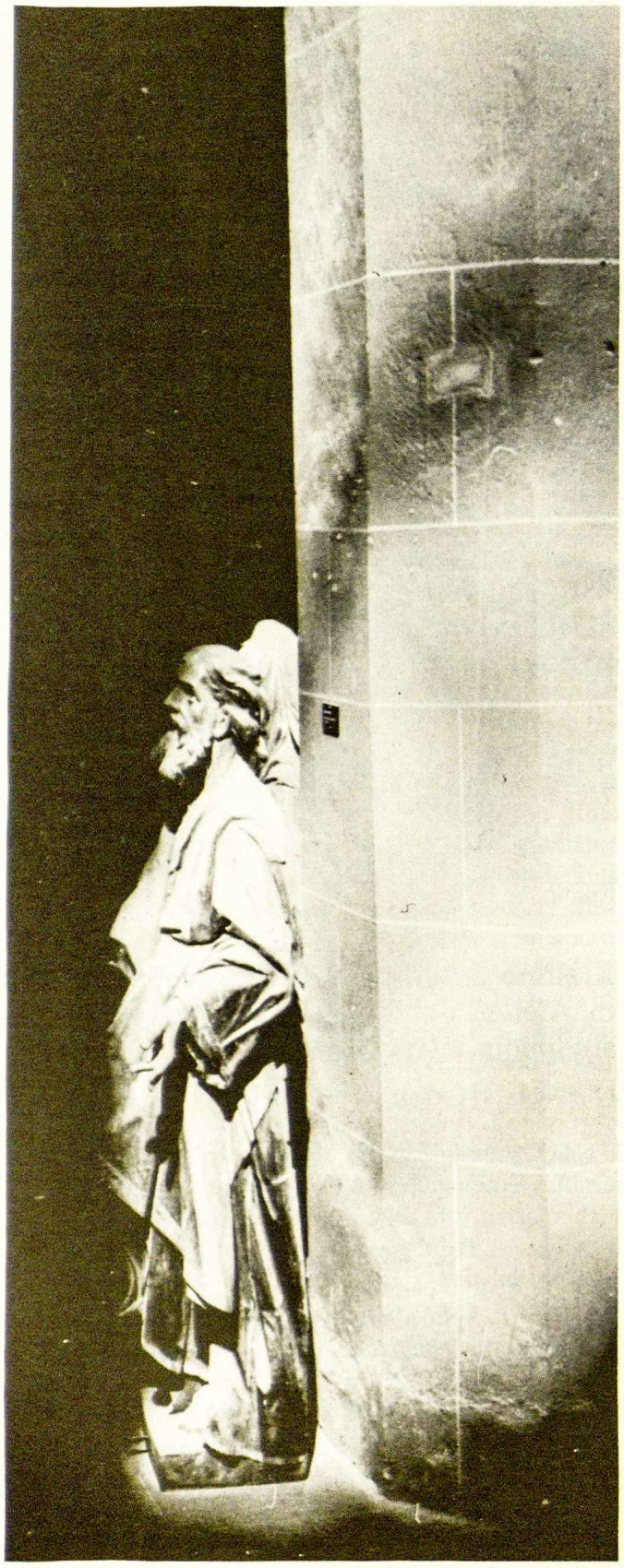

„Leidėjų žodyje“ yra duoti, katalikų Bažnyčios autoritetingai pagrįsti dėsniai kodėl mums krikščionims verta susidomėti Šv. Raštu. Pastebima, kad „Naudingas ir praturtinąs Šv. Rašto skaitymas reikalauja ryžtingos drąsos ir kantraus lavinimosi“.

Už tai knygutė duoda gaires: Kas darytina? Trumpai paaiškina kas yra Šv. Raštas ir jo kanonas. Paaiškina, kaip suprasti Šv. Rašto įkvėpimą, koks yra Šv. Rašto tikslas.

Duodamos apybraižos įvairių vertimų iš Šv. Rašto lietuvių, anglų ir kitomis kalbomis.

Svarstoma, kodėl skaitytinas Šv. Raštas. Duodami patarimai kaip tai planingai įvykdyti, ko ir kaip ieškoti šiuose skaitymuose. Nurodomos gairės kylančioms problemoms. Duodamas konkretus pavyzdys vienos „Kelionės į Šv. Raštą“.

Priede surašyta rinktinė bibliografija lietuvių ir anglų kalbomis. Duodamas net sąrašas pirmiausiai skaitytinų Šv. Rašto knygų.

Ši apybraiža turėtų parodyti, kad ši knygutė yra konkreti ir prieinama, be to, labai pritaikyta laiko momentui.

Dievui garbė už tą žmogų, kuriam gimė mintis šią knygutę pateikti mūsų visuomenei. Ši knygutė yra apčiuopiamas Dievo meilės impulsas mums.

Imkim, ir su nuoširdžia padėka Dievui, skaitykim!

Augustinas Tijūnėlis

VEIKLOS PAKEITIMAI

Vilius Dundzila

Jūs esate Kristaus laiškas, parašytas ne rašalu, bet gyvojo Dievo Dvasia, ne ant akmens, bet gyvose širdyse.

Šventas Paulius šiais žodžiais paveikė ir išjudino Korinto krikščionius. Tie patys žodžiai turėtų tikti mūsų ateitininkijai, nes jie labai gerai atsako klausimą „Kas mes esame?" ar, geriau, „Kas mes turėtume būti?" Jeigu abiejų klausimų atsakymas tinka Šv. Pauliaus žodžiams, nėra ko rūpintis. Jeigu klausimų atsakymai nesutinka, būtina dabar ką nors daryti, kad atsakymai suartėtų. Tą klausimą dvejopai klausiame: asmeniškai ir ateitininkų vardu. Deja, šių dienų ateitininkija turi skirtingai atsakyti abu klausimus.

Svarbiausias ateitininkų tikslas yra brandinti, lavinti religingumą, kad būtų galima geriau apaštalauti kitiems. Mūsų šūkis „Visa atnaujinti Kristuje" turi tą mintį omenyje, nes žodis „visa" pabrėžia reikalą išeiti iš egoistiško savęs Nepaneigiu, kad ateitininkai lavina gerus lietuvius, inteligentus, šeimininkus ir visuomenininkus. Tačiau kažko trūksta su katalikiškumu, nes retai žiba krikščioniška šviesa veikloje.

Tik neseniai lankiaus Dainavoje, Toronte, Detroite, Čikagos apylinkėse ir Clevelande. Visur suradau religinių problemų. Jos buvo įvairios: nuo agnostikų iki viešų, išpažįstančių veidmainių iki nuoširdžių žmonių, ieškančių Dievo šviesos ateitininkų tarpe. Man susidarė graudus įspūdis, kad per dažnai ateitininkai nukrypsta į pasilinksminimą arba dehumanizuojantį ideologiškumą. Posakiai, kaip „Four out of five idealai isn't bad" iš netikinčio ateitininko lūpų arba „Mes negalime nukrypti nuo idealo ir tikslo ir tik jiems dirbti" iš globėjos parodo mano rūpesčių priežastis.

Ateitininkų organizacija turi, prieš darydama bet kokią labdarą, tarnaudama Lietuvai, lavindama inteligentus ar pan., išauklėti religinį subrendimą nariuose. Tai yra katekizazija: tikėjimą išugdyti. Tik tada galima pradėti kitus uždavinius, nes žmogus be tikėjimo negali jokiu būdu tikėtis patekti į Dievo karalystę:

> Kas tiki Sūnų, įgyja amžinąjį gyvenimą,
> o kas nenori Sūnaus tikėti — gyvenimo nematys:
> virš jo kybo Dievo rūstybė. (Jn 3:36.)

Įkvėpus tikėjimą, svarbu jį kitiems skleisti, nes tai yra ateitininkų, ir Bažnyčios, misijos centre. Šis darbas vadinasi apaštalavimas.

Ateitininkai šiuo apaštalavimo tikslu yra lygūs amerikiečių parapijų **youth group** tikslams. Pagalvojau, kad atsinaujindami turėtume pasižiūrėti, ką mūsų broliai krikščionys amerikiečiai daro, ir iš jų pasiskolinti minčių. Šitaip išvengtume iš anksto nesėkmių ir nukrypimų, kuriuos amerikiečiai, tikiuos, jau yra ištyrinėję ir sutvarkę. Taip pat surastume gerų veiklos patarimų. Todėl apibūdinsiu keletą man žinomų grupių.

Pirma man žinoma geriausia **youth group** yra Divine Savior parapijoje. Jaunimas susiorganizavęs tvarkyti visus parapijos jaunimo reikalus: katekizaciją, mišias, pamaldas, užsiėmimus, muziką, sportą, administraciją ir evangelizaciją. Jaunimas išrenka savo tarybą (**teen council**), kuri jaunimui pilnomis teisėmis atstovauja parapijos taryboje. Parapija samdo išsilavinusį, kvalifikuotą jaunimo ministerį (youth minister). Jis prižiūri visus jaunimo reikalus, pan. kaip klebonas prižiūri visus suaugusių parapiečių reikalus.

Antra, St. Mary's of Darien ir Holy Trinity Luthern panašiai tvarkosi. Susirinkimai kas antrą savaitę Jaunimas turi savo kambarį bažnyčioje, kur nuolatos susirenka Vienas mėnesinis susirinkimas yra dvasinio rimto pobūdžio. Tada jaunimas pasikviečia studentą pagiedoti savo parašytas giesmes arba rodo filmą ir t.t. Nei viena grupė neturi paskaitų. Antras mėnesinis susirinkimas yra labdaros arba pasilinksminimo. Visados jaunimo ministeriai (liuteronai samdo liuteronų kunigą, o katalikai turi savanorį globėją) siekia užmegzti krikščioniškus draugystės ryšius jaunimo tarpe. Jaunimui ypač patinka dalintis tikybiniais reikalais ir klausimais. Abi parapijos turi katekizacijos klases.

Taigi galima sutraukti šių ir kitų organizacijų bruožus. Visos stengiasi surasti gerą globėją. Dažnai parapija samdo profesionalą. Vienetai dažnai susirenka ypatingu būdu lavintis ir stiprintis. Nariai lanko katekizacijos ir Šv. Rašto pamokas, kurias dažniausiai parapija jiems ruošia. Jaunimas įjungiamas į parapijos labdaros ir evangelizacijos darbus. Vienoje bažnyčioje, First Baptist Church of Clarendon Hills, kurios neaprašiau, jaunimo ministeris vis pabrėždavo reikalą išpažinti tikėjimą kitiems, kad ir jie priartėtų prie Kristaus.

Rinkdamas šias žinias, netikėtai susipažinau su Gallup studija apie jaunimą ir religiją. Galima šiomis žiniomis pasinaudoti. Studija surado, kad (1.) bažnyčios nepaveikia jaunimo, (2.) jaunimas šaiposi iš išorinio pamaldumo, (3.) bažnyčios nenagrinėja jaunimui svarbių ir esminių religinių klausimų, (4.) jaunimas nesijaučia parapijos dalimi ir (5.) jaunimas negerbia užsidariusių dvasiškių. Studija pasiūlo tris pakeitimus, ragindama kuo greičiau juos pradėti: (1.) įvesti ir plėsti jaunimo ministeriją, (2.) jaunimui paruošti atitinkamą dvasinį lavinimąsi ir (3.) jaunimui pradėti ir vesti patrauklias ir prasmingas mišias ir pamaldas.

Atsinaujindami ateitininkai turi kuo skubiau priimti pakeitimus, kad toliau nebeklystume ne tuo keliu. Nebėra laiko kalbėti. Reikia dabar jau veikti, kitaip augs netikinčių skaičius. Iš mūsų rankų praslys mūsų jaunimas, mūsų ateitis. Kristus irgi sakė, kad nebėra laiko, nes valanda jau čia. Anksčiau nepaminėjau vienos citatos, išgirstos Dainavoje. Ji tinka dabar: „Atvažiavau, tikėdamasis dvasinės pašalpos, bet negalima susikalbėti su kunigu. Man reikia pagalbos".

Malonė

Audrius Tadas Klimas

A. T. Klimas laimėjo premiją už šitą pasakėlę 1981 m. Ateities Jubiliejiniam Jaunimo Konkurse.

Dvi galingos kariuomenės susirėmė naujame mūšio lauke. Mūšis buvo svarbus, ir abi pusės kovėsi narsiai. Pagaliau viena pusė laimėjo. Pralaimėjusieji, kiek jų buvo likę, išsiblaškė į visas puses.

Didelėje katedroje Romos katalikų kunigas laikė iškilmingas mišias. Jis mėgino tas mišias padaryti pačias iškilmingiausias, kuris bet kada yra buvusios, nes jos tikrai buvo svarbiausios, bet kada laikytos. Tačiau katedroje (kuri galėjo sutalpinti tūkstančius) buvo tik tas vienas vienintelis žmogus: tas kunigas. Jis pats vienas ėjo procesijas, degino smilkalus, grojo vargonais, giedojo giesmes. Mišios buvo atnašaujamos už visus mirusius; jos tęsėsi tris ištisas paras.

Pagaliau kunigas pakėlė savo rankas ir drebančiom lūpom bei virpančiu balsu tarė: „Mišios pasibaigė. Eikite ramybėje". Šių žodžių aidas nuskambėjo ir pasimetė tyloje.

Staiga tyloje pasigirdo žodžiai: „Bet mes negalime eiti ramybėje". Ir tada pasirodė priešais altoriaus, ten, kur žmonės ateidavo priimti komunijos, kelios būtybės.

Kunigas, nors tik pirmą kartą matė šiuos gyvūnus, neišsigando. Jis gerai suprato, kas jie buvo, tiktai nežinojo, kokių velnių jie čia ieškojo. Būtų jis gal kitaip pasielgęs, jei jie būtų pertraukę jo Mišias, arba jei jis nebūtų buvęs taip pavargęs, ar jei jie būtų kaip nors kitaip į jį kreipęsi. Dabar kunigas tik tylėjo ir liūdnomis bei kietomis akimis žiūrėjo į tuos gyvūnus.

Tas, ne į žmogų, bet į vabalą panašus sutvėrimas, kuris buvo arčiausiai prie altoriaus — turbūt tas pats, kuris pirmiau buvo prašnekęs — po valandėlės vėl pradėjo kalbėti:

„Kaip ir pats esi įsitikinęs, esi paskutinis žmogus pasaulyje. Mūsų aparatai neranda nei vieno kito. Tikrai nesuprantame, kodėl patsai išlikai gyvas. Gal taip turėjo būti. Vis vien taip yra. Bet, kaip sakiau, mes negalime eiti ramybėje".

Čia vabališkas sutvėrimas nutilo, lyg laukdamas iš kunigo atsakymo ar klausimo. Pastarasis nieko neatsakė tam metro aukščio, ilgio ir platumo gyvūnui. Tada ta būtybė, kiek palaukusi, tęsė:

„Mes kariavome su savo didžiausiais priešais. Kautynių laukas buvo jūsų saulės planetų sistema. Mūšį laimėjome. Net neatsižvelgėm į tai, kad protingi gyvūnai gyveno ant šios planetos. Per mūsų karą jie visi žuvo. Išskyrus tave".

Vėl ne šio pasaulio gyvūnas nutraukė savo kalbą ir laukė iš kunigo atsiliepimo.

Visaip kunigas galėjo reaguoti: ar su piktu nustebimu, kaip tie vabalai galėjo taip amorališkai ir be jokio rūpesčio pabaigti žmoniją; ar su dejavimu; ar net su baisiu prakeikimu. Tačiau jis neprabilo. Tai sutvėrimas toliau kalbėjo savo aiškiu, bet nežmonišku balsu:

„Laimėjome didelį mūšį, bet negalime eiti ramybėje". Būtybė sekundei stabterėjo, ir tada tęsė: „Vienas mūsų skrajūnų tapo sužeistas ir nusileido ant tavo pasaulio. Čia gydydamasis surado didžiulę biblioteką. Dėka mūsų technikos, per trumpą laiką jis išmoko kelias šio pasaulio kalbas. Pradėjo skaityti ir susižavėjo vienu mokslu. Papasakojo jis tą savo viršininkams, kurie taip pat susižavėjo. Tada jie atsiuntė daug mokslininkų įsigilinti į šią nepaprastą mokslą. Tas mokslas prasklido mūsų tarpe ir mus ypatingai paveikė. Žodžiu, mūsų visa kariuomenė išpažįsta —" čia sutvėrimas stabtelėjo ir su pagarbos pilnu tarė: „Viešpatį Jėzų Kristų".

Po šių žodžių buvo ilga tyla. Kunigas vis stovėjo kaip buvo stovėjęs, ir iš jo išvargusio veido nebuvo galima matyti, ką jis galvojo. Jei jis iš viso ką nors galvojo, vis tiek tylėjo. Tai vabališkas sutvėrimas vėl tęsė:

„Išpažindami Jį, dabar suprantame, kad mirtis, ištikusi šio pasaulio žmones, yra ne tik mūsų kaltė, bet ir didelis nusižengimas prieš dorybę ir teisybę. Todėl mes, tamsūs nusikaltėliai, ateiname pas tave, pas paskutinį žmogų, pas paskutinį Dievo bažnyčios kunigą. Pas tą, kuris yra paveldėjęs dangaus raktus". Gyvūno balsas tapo tylesnis. „Ateiname atsiprašyti; ateiname su tamsiąja šio pasaulio gyventojų iššūdymo nuodėme, ir su visais kitais savo nusidėjimais; ateiname — atgailos sakramentui".

Vėl katedroje visiškai tylu. Kunigas nė krust. Vabalas palaukė valandėlę, apsisuko ir pasitarė (ar nors taip būtų galima manyti) su savo bendrais. Tada jis vėl atsigręžė į kunigą ir altorių ir tarė: „Kad žinotumei, kad mes tikrai gailimės, — va, pažiūrėk į dangų".

Kunigas pakėlė akis į katedros lubas, bet jų

Staiga tyloje pasigirdo žodžiai: Bet mes negalime eiti ramybėje“. Ir tada pasirodė priešais altoriaus, ten, kur žmonės ateidavo priimti komunijos, kelios būtybės.

nematė — matė dangų, lyg visai lubų ir net sienų nebūtų.

O danguje šimtai tūkstančių erdvėlaivių skrido mirksėdami ir šviesdami įvairiom spalvom. Skrisdami sudarė judantį paveikslą, kuris apėmė visą dangų — paveikslą verkiančio Kristaus.

Kunigas pakėlė rankas ir išrišo juos visus.

Praėjo kiek laiko. Gyvūnai niekur nesirodė. Kunigas gyveno sau vienas (ir kaip kitaip jis begalėjo gyventi?) senoje, didelėje seminarijoje ant aukštoko kalno, prie ilgo, bet siauro ežero. Ten pat buvo girelė, kurioje jis daug vaikštinėjo, pilna šventųjų statulų ir kapų; rami vieta, padaryta taip, kad žmogus joje atsiskirtų nuo amžinai judančio pasaulio ir apmąstytų tylius, gilius dalykus. Vaikščiojo girelėje kunigas ir mėgino neatsiminti, kad dabar visas pasaulis kaip ta girelė. To mėgino neatsiminti, o taip pat stengėsi neužmiršti, kad tiems gyvūnams yra atleista.

Bet vieną dieną jam bevaikštant tame miškelyje, staiga pasigirdo balsas. Balsas tų vabalų. Ir vien tik balsas, nes jie patys nesirodė. „Kunige, štai mes vėl. Atsiprašome, kad vėl trukdome tavo gyvenimą, bet jaučiame pareigą tau įteikti šias žinias“. Kunigas ramiai stovėjo takelyje ir žiūrėjo į saulės spindulius, prasiveržiančius pro medžio lapus. „Mūsų tyrinėtojai“, gyvūno balsas toliau aiškino, „lyg darydami atgailą, įsigilino į Žmogaus biologiją. Tu esi paveldėjęs (kaip ir visi žmonės buvo paveldėję) pilną genetinę struktūrą iš motinos ir kitą pilną iš tėvo. Taigi, nesigilinant į biologiją, mes esame pajėgūs atgaivinti žmoniją. Iš tavo odos dalelės mes galime pagaminti vienkartiniu sykiu apie šimtą kūdikių: ir berniukų, ir mergaičių, kurie taptų žmonijos tėvai. Kruopščiai prižiūrint ir tiksliai planuojant šitų pirmgimių genetines struktūras, po kiek generacijų ši žemė galėtų pilna sveikų bei genetiškai įvairių žmonių“.

„Visa tai esame pasiryžę padaryti“, tęsė vabalo balsas, „Tačiau tiktai su tavo sutikimu ir pagalba. Tik tu, paskutinis žmogus, turi teisę tokiam sprendimui, ir tik tu gali imtis tokios atsakomybės. Mūsų atsakomybė irgi būtų, mūsų, kurie pražudėme žmoniją, tačiau jei mes neturėjome teisės žmoniją pražudyti, kaip galime turėti teisę ją atgaivinti?“ Čia vabalas palaukė. „Ak“, po valandėlės tęsė, lyg save teisindamas, „tą atsakomybę galėtumėm prisiimti ir mes vieni, kaip ir prisiėmę esame žmonijos iššudymo nuodėmę, bet norime, kad tos atsakomybės prisiimtum ir tu. Vis tiek, tu paskutinis. Tu savo valia būtumei ir pirmas tėvas, ir pirmas kunigas. Tu ir spręsk“. Balsas nutilo.

Kraujas sujudo kunigo gyslose. Džiaugsmas apėmė jį; iš miško bėgte atbėgo į seminarijos kiemą. „Žmonija kelsis!“ galvo jis. „Kelsis, nors ir iš mano prastų ląstelių. Per ateinančius amžius ji dauginsis ir įvairės. ...“ Valandėlei susimąstė, ar nebus nuodėmė jam, kunigui, turėti tokiu negamtiniu būdu vaikų? Bet greitai jo protas priėjo sprendimo (kurį širdis jau buvo priėjusi), kad tokiose sąlygose turėti vaikų yra labiau pareiga negu nuodėmė. Ir pagalvojus, kad dabar net dvi sutvėrimų rūšys garbins Dievą, visas kunigo veidas nušvito.

Tačiau neilgai kunigas tesidžiaugė. Užgulė jį, kaip juodi debesys, kitokios mintys. Pusiau smuko jis, pusiau sėdo, ant žemės, atsiremdamas nugara į seną obelį. Kartu su vaizdais atgaivintos žmonijos būsimo džiaugsmo žemėje ir danguje, pradėjo maišytis kunigo vaizduotėje vaizdai būsimos žmonijos vargų ir ašarų žemėje ir pragare. „Kiek neapykantos, nusidėjimo ir kentėjimo bus šiame pasaulyje! Ir kiek merdėjimo bus pragare!“ su išgąsčiu galvojo kunigas. Bet tada jis stengėsi save raminti. „Na, aš turėčiau atsiminti, kad dangus ir gerumas pasaulio turėtų atsverti pasaulio vargą ir pragaro kančias; juk net vienas geras darbas atsveria daug blogio Dievo sistemoje. Aš tikiu, kad persveria... Tačiau ar aš pakankamai tikiu į dangų pasmerkti žmoniją gyvenimui, gyvenimo vargui — ir dar su rizika pragaro?“

Abiem rankomis prisidengė kunigas savo veidą. Liūdėjo žmogus. Bet tada nutraukė rankas ir smeigė akis į tolumą, nes staiga strigo jam į galvą klaiki, beveik dialektinė, išeitis. Ji išvengtų rizikos pragaro skausmų žmonijai. Ji išgelbėtų ateities žmoniją nuo pasaulio vargo. Ir dar — jos įvykdymas paliudytų jo, kunigo, tikėjimą. „Visa tai atsitiktų“, mąstė jis, „jei aš, vienas žmogus, pasiimčiau ant savęs nuodėmę, ir nesutikčiau atgaivinti žmonijos. Ar ne geriau savo sielą pražudyti, bet išgelbėti visus negimusius (o nuodėminga žmonija!) nuo visų jų baisiausių nuodėmių? Nekentėtų žmonija šitame — nei kitame — pasaulyje! Ir neatgaivindamas žmonijos įrodyčiau sau ir amžinybei, kad mano tikėjimas stiprus — nes turėčiau pasitikėti, kad man ši baisi nuodėmė **bus atleista!**“

„Koks tavo atsakymas? Ar sutinki?“ klausė gyvūnas.

Kunigas atsistojo. Visas drebėjo iš susijaudinimo. Norėjo pasitikėti savo naujai rasta išeitimi. Tačiau ir dabar dar rodėsi jo smegenyse vaizdai dangaus ir žemiško džiaugsmo atgaivintosios žmonijos. Kunigo širdis daužėsi krūtinėje. Rankas pakėlė lyg ką laimintų ar prakeiktų. Jo burna atsidarė ir vėl užsidarė: jis negalėjo nuspręsti ar atsiliepti vienaip ar kitaip.

Trūko kunigo smegenyse gyslelė. Sukrito jis ant buvusios žmonijos žemės — negyvas. Vabalai būtų išlieję daug ašarų, bet, neturėdami akių, neturėjo iš ko.

studentai

Ar turi būti kataliku, kad būtumei pilnu ateitininku?

Vitas L. Laniauskas

Buvimas Ateitininkų organizacijos nariu turi remtis pirmutine sąlyga — būti lietuviu kataliku. Katalikiška pasaulėžiūra ateitininkui yra esminė žymė. Anksčiau ateitininkams šis punktas nedaug ką reiškė. Tautybės reikalavimas taip pat nesukėlė daug bėdų. Tačiau moderniais laikais, ateitininkų organizacija, kaip ir kitos institucijos, pergyveno kritišką analizę. Veiklai mažėjant ir narių skaičiui smunkant, tautybės reikalavimas buvo iškritikuotas. Kiti pastatė ir religijos reikalavimą kritikos šviesoje. Ar turi būti kataliku, kad būtumei pilnu ateitininku? Analizuodami ateitininkų veiklos pagrindus matome, kad katalikiškoji pasaulėžiūra ateitininkams yra tikrai svarbi.

Katalikiškos pasaulėžiūros šviesoje pažvelkime į logokratijos filosofiją. Ateitininkų ideologas Stasys Šalkauskis apibūdina ją taip: Žmogus egzistuoja vartodamas dvi filosofijas — ideokratiją (gyvenimą valdo mintis) ir zookratiją (mintis yra gyvybinių vyksmų refleksas). Gyvenimas ir mintis visados priešinasi, sekti vien mintį veda į abstraktumą, o vien gyvenimą — į irracionalumą. Pilna tiesa niekados neatsiekiama. Vien tik Dievo Sūnaus įsikūnijime nėra priešingumo tarp gyvenimo ir minties, tarp žmogaus ir Dievo Abstraktumas ir irracionalumas dingsta. Tik šiuo keliu, atvira tiesa realybės šviesoje, gali būti atsiekiama. Toks minties ir gyvenimo suderinimas vadinasi logokratija.

Katalikiškoji pasaulėžiūra, kartu su logokratijos filosofija taip pat prisiima savo branduoliu dogminį Katalikų Bažnyčios mokslą bei idėjas suderinamas su tuo branduoliu, bei neprieštaraujančias dogminėms tiesoms. Ateitininkai pasirinko sekti tą pilnutinę tiesą, kurios jokia kita religija negalėjo prižadėti. Bet kokia yra katalikiškos pasaulėžiūros reikšmė ir kodėl ateitininkai ja remiasi?

Katalikybė, tai universalinė ideologinė bendruomenė, turinti milijonus narių tikinčių į idėjas, kurios buvo kritikuojamos per tūkstančius metų, bet išsilaikė tiesos šviesoje. Organizacija paremta tokiu pagrindu randa vieningumo savo narių tarpe ir pritarimo bei paramos bendruomenėje. Toks universalumas derina visas intelektualines sritis, sugestijonuoja realinį ir pozityvinį nusistatymą mokslo srityse. Šalkauskis pritaria, teigimui, kad jei kuri mokslo išvada prieštarauja katalikiškos filosofijos principams, katalikiška bendruomenė turi teisę įspėti mokslą dėl klaidos ir paraginti jį savo priemonėmis patikrinti išvadą. Taip apsaugojama nuo ideologinių klaidų. Katalikiška pasaulėžiūra yra dorovės veiksnys. Ji saugoja visuomenę nuo patvirkimo ir dorinio ištižimo, kai klaidingos idėjos ir filosofijos veda į katastrofas. Katalikiškos pasaulėžiūros reikšmė remiasi vieningumu, inteligentijos patikslinimu ir moralės palaikymu.

Kaip svetimos religijos nariai paveiktų ateitininkų veiklą? Naujos idėjos be abejo padėtų veiklai, bet būtų pagrįstos kitais pagrindais ir įsitikinimais. Būtų daug skirtingų nuomonių ir nesusitarimų veiklos krypčiai nutarti. Skirtingų idėjų atstovai aišku pasisavins savo filosofus ir mokslininkus savo naujų idėjų kūrimui. Organizacijos balansas nusvirtų kita kryptim, jeigu veikla remtųsi kitu branduoliu, kitu pagrindu negu katalikiškumu. Žinoma, būtų įmanoma aptarti veiklą po daug diskusijų, kompromisų ir t.t. Bet tai tik sulėtintų veiklą, suvaržytų ateitininkus aktualiu pasaulio — žmogaus problemų. Sprendime nariai greitai atitoltų pavargę ir pagrįstai pasipiktinę, kad jų organizacija negali vieningai veikti.

Ateitininkų organizacijos lietuviškas-katalikiškas pagrindas labai svarbus. Jis vienija narius, patyrusios universalinės ideologijos pamatu. Šis vieningumas skatina veiklą pirmyn, saugojant organizaciją nuo atsilikimo modernių laikų srovėje. Taip pat išsaugojami organizacijos svarbiausi pamatai, ant kurių statoma gili ir prasminga filosofija. Taip, turi būti kataliku, kad būtumei pilnu ateitininku. Organizacijos sklandus gyvavimas to reikalauja. Tai reikalavimas, kuris nujaučia ir pramato ateitininkiškus tikslus bei metodus juos atsiekti lengviausiu būdu.

atžalos

MANO ATEITIS

Iš Dainavos 1981 m. jaunųjų ateitininkų stovyklos laikraštėlio „Užburta karalystė".

Aš norėsiu studijuoti Purdue universitete architektūrą. Aš noriu būti architekte todėl, kad aš mėgstu piešti namus. Aš statyčiau gražius namus visam pasauly. Jei negalėčiau būti architekte, norėčiau būti profesionale fotografe ir dirbti „National Geographic Magazine". Tada galėčiau keliauti po visą pasaulį.

Daiva Dambrauskaitė

Aš noriu būti biznierius ir turėti savo biznį dėl to, kad jie uždirba daug pinigų. Galėčiau būti labai turtingas ir gražiai gyventi.

Linas Udrys

Aš būsiu mokytoja, nes yra labai smagu mokyti ir man patinka maži vaikai.

Rasa Rauckinaitė

Aš skaičiau daug knygų apie vaistus ir kūną ir aš noriu būti vaikų daktare. Mano dėdė ir teta buvo daktarai Lietuvoje. Aš noriu būti daktarė nuo to laiko, kai buvau maža mergaitė (5 metų).

Audra Literskytė

Kai aš užaugsiu, aš norėčiau būti slauge. Norėčiau dirbti vaikų ligoninėje. Man patiktų būti slauge, nes man patinka padėti žmonėms. Kartais žmonės mano, kad daktarai ir slaugės yra pikti, bet tikrai jie tik nori padėti.

Diana Staniškytė

Kai aš užaugsiu, aš norėčiau būti madų kūrėja. Aš pirmiau eičiau į universitetą, tada į specialią mokyklą, kur moko madas kurti. Tada keliaučiau po visą pasaulį ir kurčiau naujas madas. Kada nors kurčiau prezidentui ir gyvenčiau Baltuose Rūmuose. Po to grįžčiau į Michigan ir mokyčiau Dainavoje, kaip kurti madas. Mano vardas būtų žinomas visam pasauly. Būčiau laiminga ir turėčiau daug pinigų. Pusę duočiau vargšams, kitus pasilikčiau sau. Aš gyvenčiau dideliuose rūmuose ir turėčiau visko, ko tik noriu...

Vilija Idzelytė

Užaugus aš noriu būti dantiste. Žmonių dantis taisyčiau ir tuo pačiu laiku išrasčiau tokią naują mašiną, kuri padės man pataisyti dantis be skausmo. Aš jau norėjau būti dantiste, kai buvau 5 metų.

Vytė Šnapštytė

Kai aš užaugsiu, būsiu archeologas. Aš važiuosiu į Egiptą. Aš noriu surast senovės karalių turtus. Aš susidomėjau šia profesija pamatęs filmą King Tut.

Darius Marchertas

Norėčiau būti smegenų chirurgu, nes aš noriu padėti žmonėms, kurie turi problemų. Aš pradėjau galvoti apie tai, kai mano tėtė nusivežė mane į ligoninę ir viską parodė.

Rasa Raišytė

Aš norėčiau būti modele, mokytoja arba dirbti su kompiuteriais. Būti modele būtų labai smagu, bet aš tikrai nežinau kodėl. Mokytoja aš labiau norėčiau būti, nes kai matau kitas mokytojas, man atrodo smagu. Norėčiau mokyti ketvirtą skyrių, nes man tas skyrius labiausiai patinka. Aš matematikoj labai gera, todėl norėčiau būti profesijoj, kur dirbama kas nors su kompiuteriais. Nežinau dar, kas bus, bet aš norėčiau pasirinkti vieną iš tų profesijų.

Vija Bublytė

Geriausias žmogus yra tas, kuris gydo žmones, nes jei mes neturėtumėm daktarų, visi sirgtų ir gal mirtų. Bet aš nenorėčiau būti daktaru, nes man nepatinka piaustyti žmogų. Man patiktų būti stalium. Aš statyčiau namus, nes man patinka dirbti su medžiu.

Vytas Apanavičius

Tikrai aš savo ateities neplanuoju. Noriu būti daug kuo, nes yra daug įdomių dalykų pasaulyje ir nebūtų įmanoma viskuo būti. Pirmiausiai norėčiau būti modele, kad turėčiau patyrimo vėliau būti madų kūrėja. Išmokčiau, ko reikalauja tie madų kūrėjai. Turiu norą būti madų kūrėja, nes yra įdomu drabužius kurti ir daug drabužių krautuvėse šiandien yra labai negražūs. Aš norėčiau, kad drabužiai nebūtų brangūs, kad visi galėtų pirkti. Man pinigai nesvarbu, bet ką darysiu ateity yra svarbu.

Auksė Bankaitytė

Aš noriu būti ūkininke ir turėti ūkį su daug gyvylių

Rita Pikūnaitė

Aš norėčiau būti kalbos defektų mokytoja (speech therapist), nes aš noriu padėti vaikams gerai kalbėti ir gauti daug pinigų!

Rūta Jonauskaitė

Kai užaugsiu, norėčiau būti mokytoja. Pirmiausia reikėtų eiti į universitetą 4 metus. Man patiktų gyventi prie namų, kad nepasiilgčiau mamos ir tėtės. Dėl ko noriu būti mokytoja? Nes aš mėgstu mažesnius vaikus ir žinočiau, kad aš juos išmokau ką nors. Mano tėtė yra mokytojas universitete. Aš noriu mokyti antrą arba trečią skyrių. Mano svarbiausia priežastis yra, kad nedaug reikia dirbti vasarą.

Indrė Sabaliūnaitė

Aš noriu būti advokatė.

Aušra Mahaney

Aš noriu būti dantistu, nes aš gausiu daug pinigų. Bet aš nenoriu eit į mokyklą taip ilgai, tai gal aš būsiu architektu.

Vitas Rugienius

Aš noriu būti modele arba madų kūrėja. Man būtų irgi įdomu būti daktare, bet man nepatiktų operuoti. Patiktų būti madų kūrėja, nes man patinka piešti. Kai baigsiu mokslą, aš noriu keliauti apie visą pasaulį. Aš manau, mano ateitis bus labai laiminga.

Audrė Apanavičiūtė

MES DĖKINGI DIEVUI...

... Aš esu dėkingas Dievui, kad aš esu šiam pasauly.

Audrius Bankaitis

... Aš labai dėkingas Dievui už tėvus...

Tomas Vaitys

... kad mes gyvenam.

Arius Kaufmanas

... už savo draugus ir už šventes..

Paulius Rūbas

... už savo tėvus, žuvavimą ir vasarą. Yra labai smagu pagauti žuvį.

Paulius Kurkulis

... už linksmą laiką, visą gamtą, už viską. Jis viską mums davė ir už viską mes turim sakyti Jam ačiū!

Vidas Jameikis

... nes Jis mirė už mus, kad mes galėtume eiti į dangų.

Edis Juškaitis

... kad Jis tėvelius sutvėrė ir kad mus sutvėrė.

Juozas Vilutis

... už mūsų šeimą, maistą ir mūsų namus.

Gintaras Woss

... už stovyklą. Kad mes kiekvienais metais čia dvi savaites galime stovyklauti.

Rūta Šnapštytė

... už Dainavą, brolius, tėvus, draugus, gyvylius, paukščius, dėdes ir tetas...

Tauras Gaižutis

DIEVAS YRA...

... labai geras ir išmintingas.

Audra Mockaitytė

... visų žmonių tėvas. Jis visus mus myli.

Danguolė Vilutytė

... didelis angelas ir žiūri, ką visi daro. Aš manau, kad Jis yra mumyse ir nori, kad mes būtumėm geri.

Rita Račkauskaitė

... kaip mūsų vyresnis vadovas. Jis mums padeda visą dieną.

Angelė Žvinakytė

... mano tėvas ir geriausias mano draugas. Jis viską sukūrė.

Aida Bublytė

... tas, Kuris visus myli.

Audrė Rauckinaitė

DRAUGYSTĖ, GYVENIMO SKAUSMAS IR DŽIAUGSMAS

1980—1981 m. „Ateities“ konkurse už šį rašinį Natalijai Slivinskaitei iš Toronto paskirta pirmoji premija moksleivių grupėje.

Draugystė apsupa kiekvieno žmogaus gyvenimą ir atsiranda visur Kadangi draugystė turi tokią didelę reikšmę mūsų gyvenime, mes pasirinkome draugystę mūsų kuopos metine tema. Man atrodo, kad draugystė prasideda su Kristumi.

Kristus yra draugas, su kuriuo mes galime pasikalbėti ir pasidalinti mūsų mintimis. Kristus visados turi laiko išklausyti mūsų prašymus, problemas ir maldas. Mes galime pasitikėti Kristumi, nes Jis niekados neapgauna ir neįžeidžia žmonių. Kristus yra amžinas draugas kiekvienam žmogui. Jis ištiesia savo ranką kiekvienam asmeniui — nuo valstybės prezidento iki vargšo darbininko. Jis užmezga tą draugystės ryšį su visais, nes jam visi žmonės yra lygūs. Kristus visados atidaro savo širdį mums, bet mes irgi turime atidaryti mūsų širdis Jam, išvystytis tuos draugystės ryšius. Kartais labai yra sunku sustiprinti draugystės ryšius su Kristumi, ypatingai, kai mes ilgą laiką jau su Juo nebendraujame. Mes turime vėl su Kristumi susipažinti ir atgaivinti mūsų ryšius su Juo. Lengviausias būdas šį tikslą išpildyti yra su Kristumi pasikalbėti per maldas arba turėti su Juo atvirą pasikalbėjimą. Taip pat galime skaityti šventą raštą ir tuo būdu susipažinsime su Kristumi per jo mintis ir idėjas. Iš pradžių yra sunku, bet po kiek laiko mes pasidarome atviresni su Kristumi, kai mes pradedame suprasti, ko Jis iš mūsų reikalauja. Nėra lengva išlaikyti stiprų draugystės ryšį iš mūsų pusės. Kristus visados mus priima, bet daug sykių mes uždarome Jam savo širdis. Tai atsitinka, kai žmonės bijo tuos sunkumus nugalėti ir išspręsti problemas, kurios atsiranda, kai žmogus stengiasi priartėti prie Kristaus. Lengvesnis pasirinkimas yra nusisukti nuo Kristaus. Lengvesnis pasirinkimas yra nusisukti nuo Kristaus ir nusitolinti nuo Jo, bet, einant šiuo keliu, atsiranda tuščias beprasmiškas gyvenimas. Man atrodo, kad būti Kristaus artimu draugu yra sunkesnis pasirinkimas, bet Kristų pasirenkant gyvenimas pasidaro pilnesnis ir prasmingesnis. Žmogui reikia pasistengti ir daug dirbti, kad jis/ji surastų tą prasmingą gyvenimą.

Kai mes turime gerus draugystės ryšius su Kristumi, tai ir draugystė tarp žmonių pasidaro stipresnė. Jeigu mes turime problemą su kokia nors draugyste, tai mes galime paprašyti Kristaus pagalbos išspręsti tą problemą. Tuo pačiu, jeigu mes pasitikime Kristumi, tai mums būna lengviau pasitikėti kitais žmonėmis šiame pasaulyje. Man atrodo, kad draugystė tarp dviejų žmonių gali būti paskirstyta į dvi rūšis. Draugystė gali būti skausminga ir džiaugsminga šiame gyvenime. Draugystė yra labai skausminga, kai seni ryšiai tarp dviejų asmenų staigiai nutrūksta. Dažnai tai atsitinka, kai žmonės pasikeičia, kai jie subręsta. Jie jau neturi tų pačių tikslų ir nesidalina tomis pačiomis idėjomis ar mintimis. Man atrodo, kad yra sunku pasakyti sudiev tokiam žmogui, kuris buvo pažįstamas ilgą laiką. Bet žmonės kartais turi išsiskirti ir nueiti atskirais gyvenimo keliais. Kartais, kai senos draugystės užsibaigia, naujos draugystės išsivysto. Netikros draugystės būna labai skausmingos. Pvz., jeigu kitas žmogus išnaudoja tave tik dėl savo naudos, tai ši draugystė palieka žaizdą širdyje. Netikros draugystės kartais pasitaiko, bet dažnai žmonės po tokių draugysčių pasidaro stipresni ir protingesni.

Draugystė atneša ir džiaugsmo į mūsų gyvenimą. Mes augame protiniai ir dvasiniai per pilnas draugystes. Per draugystę mes galime pasidalinti idėjomis ir mintimis su kitais žmonėmis. Gyvenimo bėdos nesudaro tokios sunkios naštos žmogui, kai jis gali pasikalbėti apie tas problemas su kitu asmeniu. Žmogus negali gyventi be draugystės, kaip koks pasimetėlis ant salos. Kiekvienam žmogui reikia bendravimo su kitais ir stiprios draugystės. Asmuo be Kristaus ir žmonių draugystės negali dvasiniai brėsti ir pasidaryti stipresnis žmogus. Kai asmuo gyvena vienas, jis nieko naujo neišmoksta ir todėl jis ir sunyksta. Draugaudami mes dainuojame, šokame, verkiame, juokiamės, mokinamės ir pasidalinome mintimis su kitais. Visi gyvenimo jausmai, idėjos ir veiksmai sukasi aplink vieną žodį, kuris yra draugystė. Kristus mums davė tikėjimo dovaną, bet kartu jis mums davė ir draugystės dovaną, kuri sujungia organizacijas, valstybes, tautas ir pavienius žmones.

Natalija Slivinskaitė

Iš Toronto moksleivių ateitininkų kuopos 1981 m. laikraštėlio „Pirmyn, jaunime“.

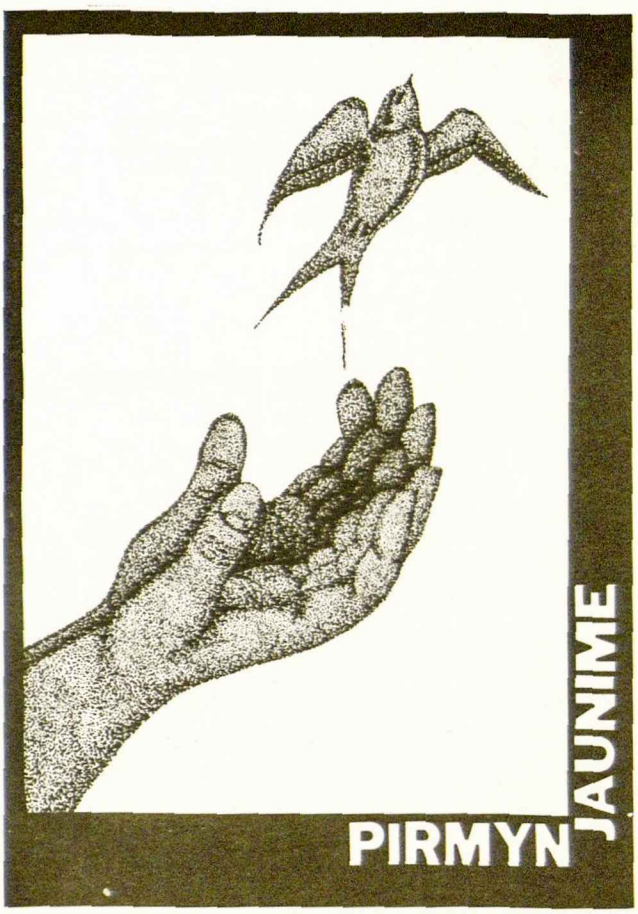

Vakar dieną
tu skridai padangėse

Šį vakarą
tu tylus, kaip užburtas šešėlis.

Nusisukęs tu žinai,
kad nereikės žiūrėti į mano ašaras.

Ar tu jauti skausmą?
Ar tu neužmiršti vargo mūsų...

Užsimerk, susikaupk
ir pažvelk į savo atvirą širdį.

Tik tada rasi
sieloje ramybę ir amžiną teisybę.

Atsimink neieškoti to, ko nėra,
nes niekada nerasi.

D. Skukauskaitė

Viršelis ir eilėraščiai iš Toronto moksleivių ateitininkų kuopos 1981 m. laikraštėlio „Pirmyn, jaunime".

Pamažu...
Vėjas pučia.
Sūrūs lašai byra.
Putotos ežero bangos verda.

Tykuma...
Gamta sapnuoja.
Keisti balsai aidi,
Tolimos spalvotos šviesos atbudina mane.

Ryškumas...
Visi gyvi.
Džiaugsmas atsispindi erdvėse
Pagaliau sakalas erdves sujudina.

Diena...
Auksuota, saulėta
Atsispindi mūsų norus,
Atžvelgia žmogaus virpančią gyvybę.

D. Skukauskaitė

VAKARAS

Tolimos raudonos saulės paskutinieji spinduliai
Pradėjo be garso atsisveikinti.
Dangaus įvairius spalvuotus dryžius
Nakties tamsuma apsupo.

Baltas mėnulis lyg nuo siūlo kabojo
Žvaigždėm žibančiam dugne.
Švelnus ir lengvas atsiųstas vėjelis
Mus einančius prie jūros gaivino.

Zita Prakapaitė

Vasaros pamoka

Vasaros vėjas yra drėgnas ir truputį šaltas. Ant lovos, prie lango galiu matyti Živilę pakeliant savo galvą ir nusibraukiant ištįsusius plaukus nuo veido.

Po keletos minučių Rasos žadintuvas suskambėjo, ir visos mergaitės po dvi atsikėlėm ir nuėjom apsiprausti pusryčiams. Septyni kūnai pasiryžo keltis. Kai Rasa ir aš išėjome iš prausyklos, kitos dvi įėjo. Žinoma, niekas neidavo su Živile. Visada paskutinė. Tik po mūsų visų buvo jai galima naudotis prausykla.

Tuo tarpu, kai ji prausėsi, mes užsirišome savo batus, viena koja pasiremdavom ant jos lovos, paskiau kita. Visada būdavo purvo ir truputį vandens prie jos lovos, bet ji niekados nesiskųsdavo. Baisiai mes jos nekęsdavome. Mes lankėme šią stovyklą daug metų ir, kai mes atsidūrėme prie savo barako, radome ją viduje, sudžiūvusią ir labai tylią.

Visos bėgdavo žaisti į sporto aikštę be jos, ir maudydavomės smagiai. Rasa pradėdavo viską; bet nėra reikalo sakyti, kad buvo tik jos kaltė. Mes visos prisidėdavome. Rasa buvo atletiškiausia tarp mūsų ir mūsų „pravadyrė". Niekuomet man neįstrigo į galvą, kad reikėtų ją kaltinti už šiuos „darbus". Gulėdama lovoje, pagalvojau: neturėtumėm taip elgtis ir pravardžiuoti. Vieną naktį aš ištiesiau ranką ir žadinau vieną mergaitę, kuri atsigulus valgė sausainius. Birutė, atsisukus į mane, paklausė:

— Kas yra?

— Mes turime nustoti stumdyti Živilę, — aš atsakiau.

— Aš tau pasakysiu, ką ji vakar padarė..., — atsakė Birutė, neleisdama man užbaigti sakinio.

Taip ji man pradėjo pasakoti, kaip Živilė beveik prigėrė ežere, kai ji maudėsi. Juozas, vandens sargas, ją išgelbėjo. Jis buvo labai gražus, ir mergaitės tarp savęs vis apie jį kalbėjo, ir, kai pro šalį praeidavo, visų akys jį sekė.

Vieną popietę aš pasilikau barake. Kitos mane kalbino eiti į sporto aikštę. Aš atsisakiau:

— Man galvą skauda, galbūt aš truputį pamiegosiu.

Živilė pradingdavo kiekvieną popietę porai valandų. Kai visi kiti ilsėdavosi per šį laisvalaikį, Živilė nueidavo į tuščią valgyklą, užsistatydavo plokštelę ir praktikavosi šokti. Pusiau miegodama, išgirdau, kai Živilė įėjo. Jos veidas buvo nepaprastai linksmas, ir akys žibėjo. Aš pakėliau savo galvą ir tariau:

— Labas Živile.

— Labas, — atsakė.

— Ilgai praktikavaisi? — paklausiau.

— Taip, dvi valandas".

Man patikdavo su ja pasikalbėti, kai kitų mergaičių nebūdavo kambaryje.

Stovyklos pabaigoje vykdavo talentų vakaras. Muzikos vadovė vieną dieną mums pranešė, kad pasirodys Živilė. Visos kalbėjo:

— Kaip Živilė pasirodys?

Pagaliau įvyko talentų vakaras. Susėdom ant kėdžių prie scenos ir laukėme.

Užuolaidos atsivėrė bent keturis kartus, bet Živilė nepasirodė. Nekantriai laukėm, nežinodamos, ko tikėtis. Pagaliau pasigirdo maloni muzika, ir pasirodė mergaitė, apsirengus kaip juokdarys. Išdažytas veidas, lūpos raudonos kaip vyšnios, ir pižamos taškuotos.

Valsas prasidėjo labai lėtai, tačiau taktas greitėjo. Juokdarys kaip sukūrys šoko aplink sceną. Apsikabinus ružavą balioną, grakščiai sukosi. Nutilo visi, kai ši grakšti figūra gražiai vaidino ir šoko. Staiga balionas užsikabino už popieriaus ant sienos. Porą kartų juokdarys bandė išlaisvinti balioną. Niekaip negalėjo nutraukti. Apsisuko, ir staiga balionas sprogo. Toliau ji nubraukė įsivaizduojamą ašarėlę ir nuvilko susprogusį balioną. Muzika užsibaigė liūdnai, ir žiūrėtojai garsiai plojo.

Pagaliau visi ruošėsi išvykti namo. Živilė tempė savo krepšius ir lagaminą lauk. Norėjau jai padėti, bet Rasa aštriai pasižiūrėjo į mane

Netrukus visos susirinko prie mašinų, netoli stovyklos vartų.

Greitai apsirengiau su savo pižamomis, išsidariau veidą ir pripūčiau septynis ružavus balionus. Pasiėmiau savo daiktus ir išėjau laukan Pamačiau Rasą. Ji pasižiūrėjo į mane ir atsuko man savo nugarą. Kitos mergaitės keistai pasižiūrėjo į mane ir atsuko man savo nugarą. Kitos mergaitės keistai pasižiūrėjo į mane. Dabar supratau, kaip Živilė jautėsi. Jaučiau, kas buvo jos širdyje — jaučiausi vieniša.

Violeta Slivinskaitė

Iš Detroito moksleivių ateitininkų kuopos 1981 m. metraštėlio „Mindaugininkai kalba...“

Snieguolis ir septynios kuopos mergaitės

Vieną kartą Snieguolis ėjo pro Detroitą ir sutiko Detroito Karaliaus Mindaugo kuopos mergaites. Šis vyrukas buvo gražiausias visam pasauly. Jis buvo „foxiest guy“, tokio kito jos nebuvo matę. Jos visos susiėjo ir nutarė, kad joms reikia tą vyruką pagauti ir įrašyti į jų kuopą.

Jos pakvietė jį į visus kuopos susirinkimus ir iškylas. Jis buvo labai laimingas, nes visos kuopos mergaitės buvo tokios gražios, talentingos, inteligentiškos ir jos visos buvo lietuvaitės. Ir jis joms patiko, nes jis buvo jų geriausias narys.

Kai Klevlando kuopa sužinojo apie jų naują narį, jie tuoj pat atsiuntė savo atstovą pasižiūrėti, ar tikrai gali būti toks narys. Vienas vyrukas ir toks geras narys. Pamatęs kuopą, atgal sugrįžo ir pranešė kuopai. Tai jie nutarė išsiųsti „hitman“ ir tą narį sugauti.

Buvo sekmadienis, ir kuopa turėjo susirinkimą. Snieguolis atvyko pirmutinis. Tas „hitman“ matė, kad buvo gera proga tą narį sugauti ir parvesti atgal į Klevlandą.

Visa kuopa nusiminė. Jos paskambino į MAS-CV ir pranešė Rasai Šoliūnaitei. Ji sužinojus skubiai nuvažiavo į Klevlandą atgauti Karaliaus Mindaugo kuopos vienintelį narį, kuris buvo berniukas.

Kai nuvažiavo į Klevlandą, surado Snieguolį. Klevlando kuopa buvo jį užmigdžius, kad jis negalėtų pabėgti. Rasa prie jo priėjo ir pabučiavo. Jis tuoj pat atsikėlė ir vėl sugrįžo į Detroitą.

Vilija Smalinskaitė

Mylėsiu Lietuvą iš tolo...

Nors niekad nesu matęs savo tėvų krašto, aš dar vis jį myliu. Nereikia matyti daikto, kad galėtum mylėti. Daug žmonių myli Dievą, bet jo niekad nėra matę. Lietuva turi būti labai graži, nes žmonės mirė, kad ji būtų laisva. Už poros metų aš planuoju keliauti į Lietuvą. Pamatysiu visą gražumą. Matysiu, kaip paukščiai čiulba, kaip Nemunas teka, kaip saulė kyla kiekvieną rytą. Kai tenai būsiu, aš galėsiu apeiti senovės pastatus, apžiūrėti daiktus ir pažiūrėti, kaip žmonės dabar gyvena. Bet dabar aš esu Amerikoje, tai nežinau kaip bus. Gal kai pamatysiu Lietuvą, dar daugiau mylėsiu.

Aras Kriaučiūnas

veikla

MOKSLEIVIŲ STOVYKLA DAINAVOJE

Šiais metais Moksleivių stovykla buvo labai ypatinga. Ypatinga, kadangi stovykla buvo labai gerai suorganizuota, labai kūrybinga, nebuvo per daug stovyklautojų (apie 90) ir stovyklautojai aktyviai dalyvavo stovyklos programoje.

Kai iš ryto iškritom iš lovos, tuoj pat turėjom ruoštis dienos temai, nes kiekvieną dieną turėjo kitą temą, ir jeigu neapsirengdavai pagal temą, negaudavai valgytis. Mes stovykloje daug visko darėm ir būdavom alkani, tai visada apsirengdavom į temą, kad gautumėm valgyti. Daugumas stovyklautojų stropiai pasiruošdavo, nes buvo smagu sugalvoti kaip įdomiau apsirengti. Kelios temos buvo: kasyčių diena — berniukai ir mergaitės turėjo turėti bent po vieną kasytę; dvynukų diena; nesusiderinimo diena — tą dieną visi juokingai atrodė, ypač mūsų kuopos narys Julius Palūnas, kuris buvo išrinktas nesusiderinamiausias stovyklautojas; mandagumo diena — berniukai atidarydavo mergaitėms duris ir patraukdavo kėdę; lietuviškumo diena; ypatingų marškinėlių diena — visas Clevelandas nešiojo marškinukus su miesto užrašu, ir kepurių diena.

Stovykla buvo suskirstyta į tris būrelius ir taip pat į devynis mažus būrelius. Iš ryto ir po pietų vyko po tris į pamokas. Visa stovykla būreliais perėjo visą programą. Diskusinei būreliai buvo: Ateitininkų kongresas I — Nijolė Balčiūnienė ir Daiva Barškėtytė, Ateitininkų kongresas III — Saulius Čyvas, Krikščioniškumas — kun. Patlaba ir Paulius Staniškis, Savęs brendinimas — Andrius Kazlauskas, Šeima — Virginija Kuraitė ir Saulius Jankauskas, Aplinka — Rasa Šoliūnaitė ir Edis Šulaitis, išsilaikymas gamtoje (survival) —

Moksleivių stovykla Dainavoje.

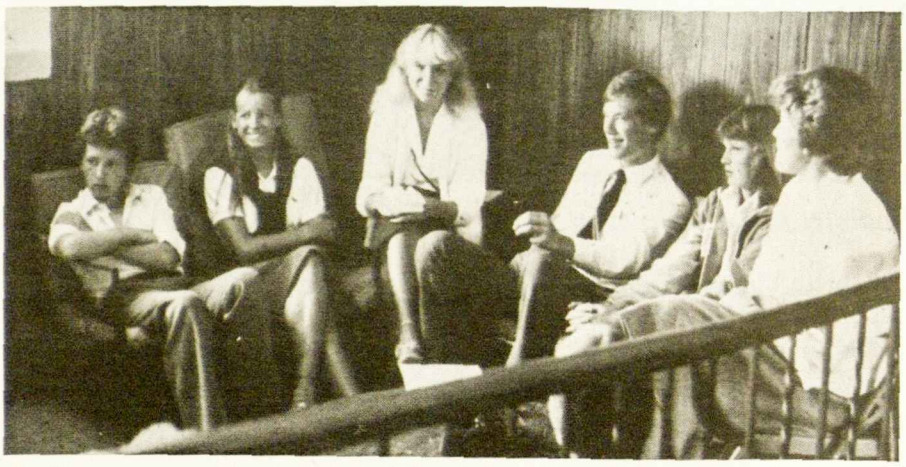

Dainavos stovyklavietėje moksleiviai ateitininkai svarsto, kaip padėti okupuotoje Lietuvoje esantiems tautiečiams.

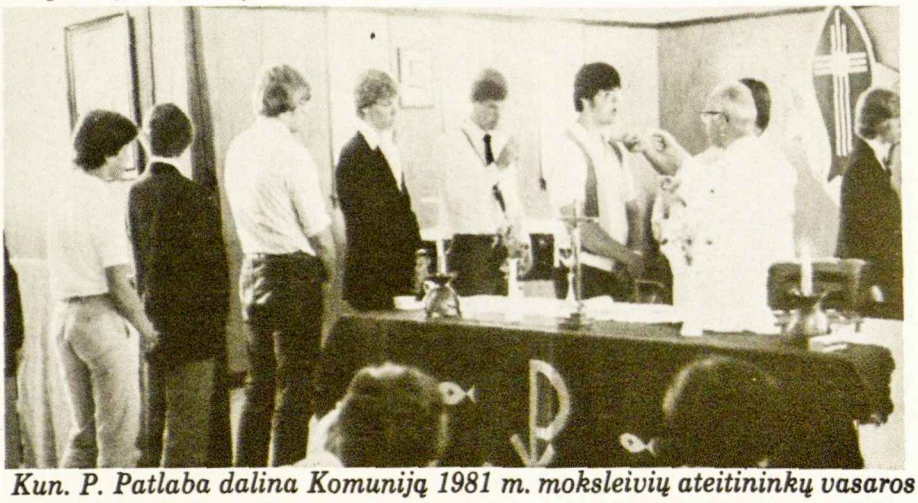

Kun. P. Patlaba dalina Komuniją 1981 m. moksleivių ateitininkų vasaros stovykloje, Dainavoje.

Liudas Kuliavas, dabartinė Lietuva — Daina Kamantaitė, tautiniai šokiai — Lionė Bradūnaitė ir dainavimas — Rasa Šoliūnaitė. Užsiėmimo būreliai: gamta — Liudas Kuliavas, kūno kultūra — Virginija Kuraitė, chorelis — Darius Polikaitis, Rasa Šoliūnaitė ir Vidas Neverauskas, laikraštėlis — Raminta Pemkutė, Drama — Rasa Šoliūnaitė, Nardymas — Vidas Žlioba ir Jonas Sidrys, greitoji pagalba — dr. Saulius Jankauskas, menas — Vida Maciukevičiūtė, radijas — Edis Šulaitis ir Paulius Staniškis, tautiniai šokiai — Lionė Bradūnaitė.

buvo laužai, šokiai, susikaupimas, talentų vakaras, tautos vakaras, Ateities vakaras, žaidimai, taškai, stotys, vaikų vakaras ir filmas. Užbaigėme su iškilminga vakariene. Buvo Sporto diena, kur komandos turėjo išvaidinti savo šūkius ir komandos vardus, bei žygius.

Vidury stovyklos įvyko Moksleivių suvažiavimas. Ten mūsų globėja Nijolė Balčiūnienė davė temą „Mūsų pagalba Lietuvai" ir paruošė 10 klausimų, kuriuos stovyklautojai būreliais išdiskutavo ir pristatė savo sprendimus visai stovyklai. Du pašnekesius pravedė kun. K. Trimakas apie

Tautiniai šokiai moksleivių stovykloje.

Po pietų visi stovyklautojai ėjo į pliažą maudytis (iš tikrųjų beveik niekas nesimaudė, nes moksleiviai nemėgsta vandens. Viso mergaitės norėjo nudegti, ir visi berniukai buvo kur mergaitės buvo, bet mažai kas ėjo į vandenį ir tikrai manau, kad banduo buvo per šaltas. Daug laiko praleidome žaisdami tinklinį, sviedinį ar kalbėdami.

Po pavakarių visi ėjome į užsiėmimo būrelius. Kiekvienas stovyklautojas galėjo pasirinkti būrelį, kuris jam buvo įdomus. Kai kurie būreliai turėjo pasirodyti, ir jie labai gerai pasirodė. Tie būreliai buvo chorelis, tautiniai šokiai, radijas ir drama. (Mūsų kuopos narys Ramūnas Balčiūnas turėjo vieną iš pagrindinių rolių ir mes galime sąžiningai sakyti, kad jis gerai vaidino.). Taip pat buvo neblogas gale stovyklos išleistas laikraštėlis. Vakarinės programos

Kongresą, jo prasmę ir diskusijas apie kuopų problemas.

Stovyklos metu Vytas Kliorys iškėlė įdomų klausimą „Kodėl mes darome, ką mes darome", o Linas Kojelis kalbėjo apie „Moksleivio ryšys su Lietuva". Šitie pranešimai man asmeniškai buvo labai įdomūs.

Viena labai įdomi diena buvo tai „savivaldybos diena". Tą dieną stovyklautojai turėjo progą tvarkyti stovyklą. Mūsų Julius Palūnas permė iš Sauliaus Čyvo komendanto pareigas, o kiti stovyklautojai, kitų vadovų pareigas ir taip valdėme stovyklą visą dieną.

Dvi savaitės praleistos Dainavoje buvo labai smagios, linksmos, įdomios ir naudingos.

Danius Barzdukas

PARTIZANO DAUMANTO JAUNUČIŲ KUOPA Lemonte, Ill.

Partizano Daumanto ateitininkų jaunučių ir jaunių kuopos pirmas susirinkimas po vasaros atostogų įvyko spalio 4 d. sekmadienį 1:30 Ateitininkų namuose, Lemont, Ill. Šių metų kiti susirinkimai įvyksta lapkr. 8 d., gruodžio 6 d. (bendros Šv. kūčios), sausio 10 d., vasario 7 d., kovo 7 d., balandžio 4 d. ir gegužės 2 d. (kuopos šventė). Dar planuojame iškylas — plaukti, čiuožti ir slidinėti.

Šių metų tema yra tautosaka, pasakos. Kuopos globėjos yra Roma Norkienė ir Jūra Vasiliauskienė. Kuopos kapelionas, — kun. A. Saulaitis. Tėvų komitetą sudaro Leonas Narbutis, pirmininkas, Leonora Lirgamerienė, sekretorė, Ramutė Balčiauskienė, iždininkė. Uniformas tvarkys Aldona Šoliūnienė, o Danutė Liaugaudienė yra korespondentė.

CLEVELANDO MAIRONIO KUOPOS PRANEŠIMAS

Pradėjome metus su nauja valdyba: pirmininkas — Linas Vyšnionis, vicepirmininkė — Lina Žiedonytė, iždininkas — Edas Čepulis, sekretorė — Vida Kasulaitė, korespondentas — Ramūnas Balčiūnas, globėjai — Balčiūnienė ir Andrius Ruzgaitis.

Per susirinkimus mes suvaidinomo ir pakalbėjom apie principus ir kaip jie rišasi su mūsų dabartiniu gyvenimu.

Mes pakvietėm svečių su mumis pasikalbėt. 1) Linas Bernotas, kalbėjo mums apie Washingtono

demonstracijas. 2) Dr. Stankus kalbėjo apie politiką. 3) Mūsų dvasios vadas kun. Kijauskas, kalbėjo apie ateitininkų istoriją.

Mums labai pavyko kalėdinė popietė su pensininkais. Mes jiems linksmai padainavom ir vaidinom.

Mes turėjome visos dienos susikaupimą su sesele Igne. Vėliau įvyko susikaupimas su kun. Saulaičiu. Mes turėjome pasikalbėjimą su kun. Kidykiu.

Mūsų kuopa išpildė programą su jaunučiais šių metų ateitininkų šventėje.

Mes turėjome porą smagių išvykų. 1) Mes čiužinėjome ant ežero po vieno susirinkimo. 2) Mes kartu slidinėjome netoli Clevelando. 3) Baigėm šių metų veiklą iškyla į zoologijos sodą.

Mūsų finansiniai reikalai labai pagerėjo per praeitus metus. Mes turėjome šokolado darymą ir kitus darbelius, kurie pakėlė mūsų iždą nuo 60 dol. iki 240 dol. Mūsų kuopa jau išsiuntė pinigus centro valdybai.

Beveik visi kuopos 27 nariai yra veiklūs ir dalyvauja susirinkimuose.

Mes tikimės, kad ateinantys metai bus dar geresni, negu šie metai su nauja valdyba, kuri susidaro iš šių asmenų: pirmininkas — Edas Čepulis, vicepirmininkė — Vida Kašubaitė, iždininkas — Ramūnas Balčiūnas, sekretorius — Gytis Barzdukas, korespondentai — Siga Bankaitytė ir Darius Barzdukas, globėjai — Balčiūnienė ir Andrius Ruzgaitis.

Edas Čepulis

TORONTO MOKSLEIVIAI

1980 m. rugsėjo 14 d. — Įvyko Moksleivių ateitininkų kuopos valdybos rinkimai Prisikėlimo parapijoje. *Rugsėjo 19-21 dienomis* — 11 moksleivių ir 3 studentai aplankė Montrealio ateitininkus per jų metinę šventę. *Rugsėjo 28 d.* — Bendra ateitininkų veiklos pradėjimas su bendru ėjimu į bažnyčią ir agapė.

Jaunučių stovyklos vadovai.

Spalio 2 d. — Bendras susirinkimas pas seseles, metinės temos pristatymas ir diskusijos — metinė tema — Draugystė: gyvenimo džiaugsmas ir skausmas — po to visi ėjome skaniai pavalgyti „Frank Vetere's". *Spalio 18 d.* — Havajų vakaras — moksleiviai padėjo papuošti salę ir stalus Havajų vakaro šokiams.

Lapkričio 9 d. — Hamiltono ateitininkų šventė. *Lapkričio 27-30 dienomis* — 2 nariai iš mūsų kuopos nuvažiavo į Dainavą dalyvauti Kalakursuose.

Gruodžio 6 d. — Bendras susirinkimas pas seseles. Seselė Ignė mums kalbėjo apie draugystę su Kristumi, o Rimas Petrauskas mums aiškino apie žmonių draugystes. *Gruodžio 14* — Bendros ateitininkų Kūčios Prisikėlimo parapijoje. *Gruodžio 26—sausio 1 (1981)* — Penkios moksleivės iš mūsų kuopos nuvažiavo į Dainavą dalyvauti Žiemos kursuose.

1981 m. sausio 18 d. — Bendras susirinkimas — dr. Uleckienė mums kalbėjo apie Lietuvos kalinius ir disidentus ir kokiais būdais mes kaip ateitininkai galime jiems padėti. 25 — pyragų išpardavimas kalinių šalpai.

Vasario 1 d. — Slidinėjimo iškyla į Mount St. Louis su visa kuopa. *Vasario 8 d.* — Pyragų išpardavimas, kalinių šalpai. *Vasario 15 d.* — Pyragų išpardavimas kalinių šalpai. *Vasario 28 d.* — Moksleiviai dalyvavo Lietuvų namų karnavale — mes uždirbome 80 dol. kalinių šalpai ir 40 dol. mūsų veiklai.

Kovo 15 d — Pyragų išpardavimas kalinių šalpai. *Kovo 29 d.* — Bendras susirinkimas rašyti laikraštėliui.

Balandžio 4 d. — Įvyko pirmas susirinkimas kandidatams — pristatyta tema buvo Ateitininkų struktūra. *Balandžio 5 d.* — Bendra visos kuopos nuotrauka buvo padaryta lauke — Prisikėlimo parapijoje. *Balandžio 11 d.* — Įvyko antras įžodžio susirinkimas, kuriame dr. Gustainienė kalbėjo apie „Penkis ateitininkų principus". *Balandžio 17 d.* — Susirinkome užpildyti anketą laikraštėliui ir budėjome prie Jėzaus karsto bažnyčioje. *Balandžio 20 d.* — Susirinkome Prisikėlimo parapijoje paruošti laikraštėlį spausdinimui. *Balandžio 25 d.* — Trečias įžodžio susirinkimas: Rita Rudaitytė papasakojo ateitininkų istoriją. *Balandžio 26 d.* — Pyragų išpardavimas kartu su jaunučiais — uždirbti pinigų mūsų laikraštėlio spausdinimui.

Gegužės 2 d. — Paskutinis įžodžio susirinkimas. Ponas Kolyčius kalbėjo apie ateitininkų ideologiją ir įžodžio reikšmę. *Gegužės 22—24 dienomis* — ateitininkų metinė šventė. *Gegužės 22 d.* — vakare įvyko laužas „High Park". *Gegužės 23 d.* — iš ryto įvyko bendras moksleivių susirinkimas. *Gegužės 4 d.* 4 valandą Gintė Damušytė kalbėjo moksleiviams ir studentams apie „Lietuvos pogrindį". 4 valandą Gintė Damušytė kalbėjo moksleiviams ir studentams apie „Lietuvos pogrindį". Vakare įvyko jaunimo šokiai Prisikėlimo parapijos parodų salėje. *Gegužės 24 d.* — Mes visi kartu dalyvavome šv. Mišiose Prisikėlimo parapijoje. Buvo įžodžio priėmimas ir bendra agapė. *Gegužės 29-31 dienomis* Įvyko moksleivių ir studentų rekolekcijos, Vasagos stovyklavietėje. Jas pravedė kun. Saulaitis iš Čikagos ir seselė Ignė iš Toronto.

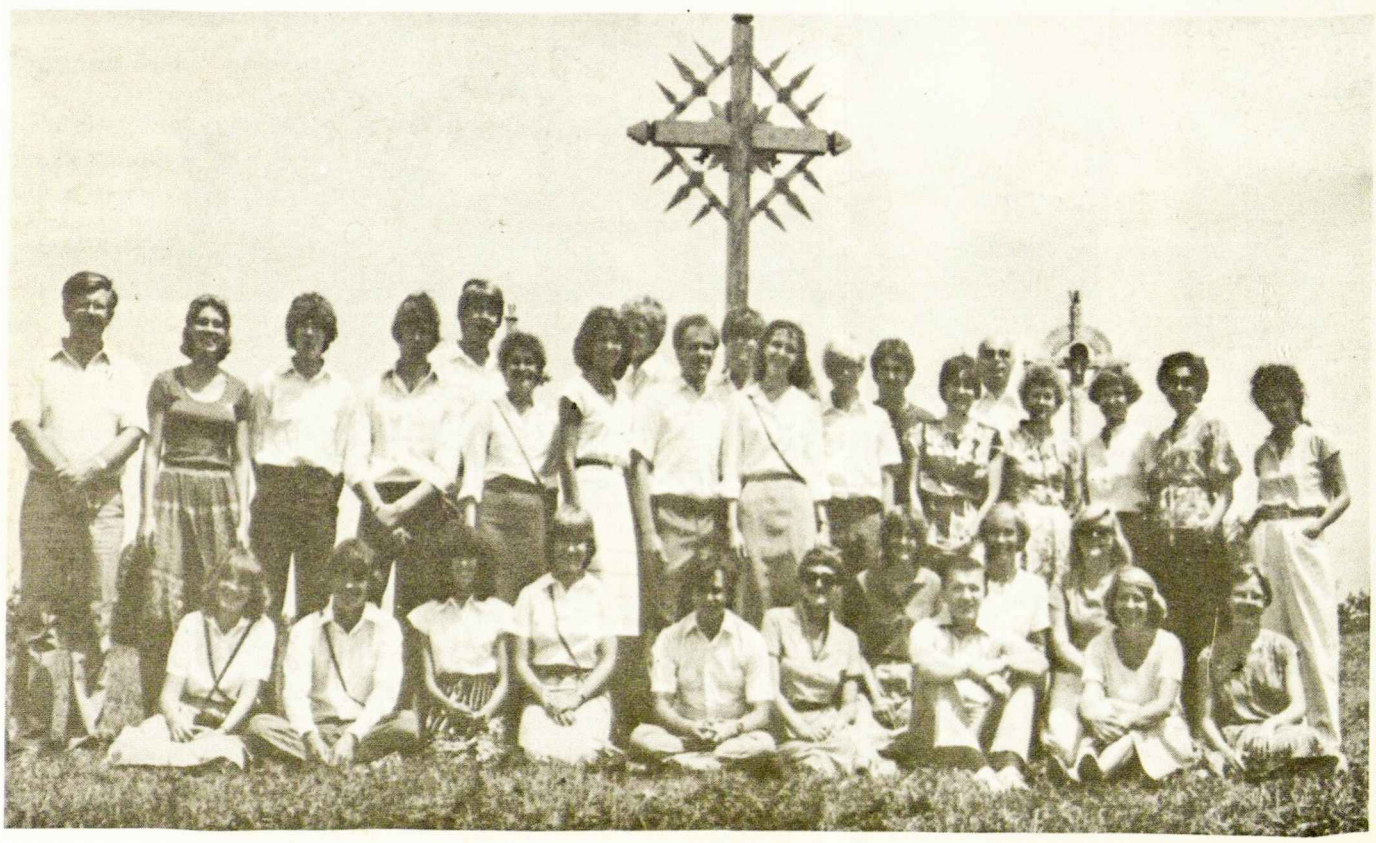

Jaunučių stovyklos štabas.

Stovyklos užbaigimo iškilmėse, stovyklos komendantas J. Polikaitis.

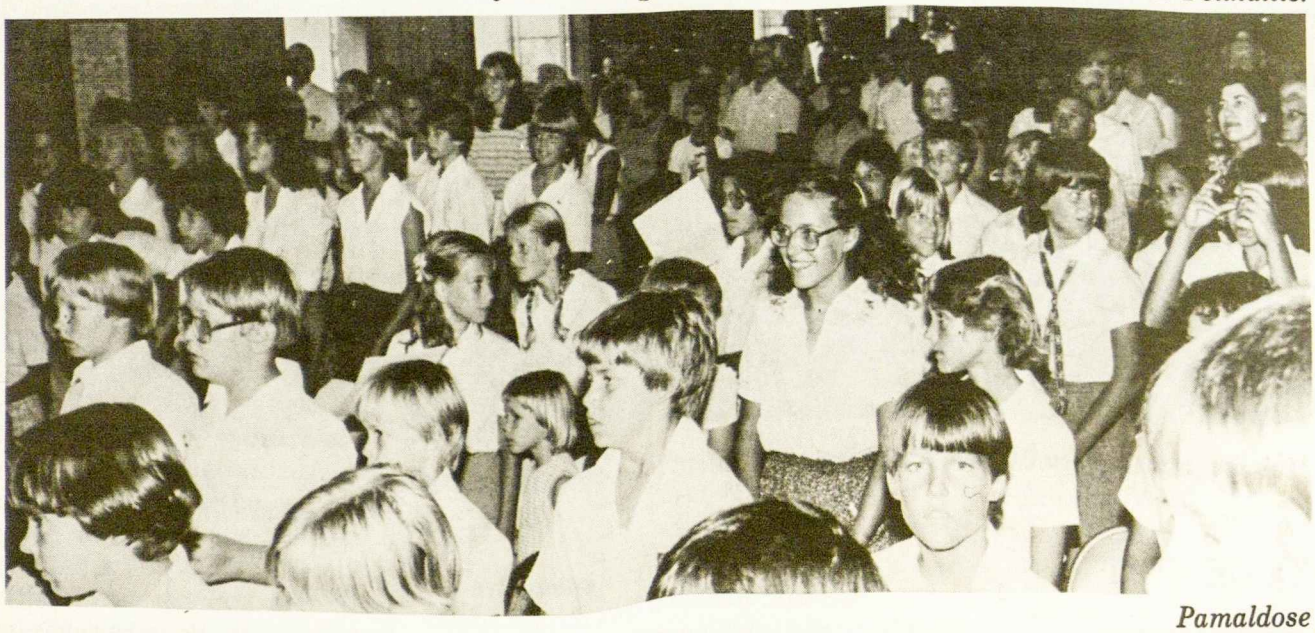

Pamaldose

Užbaigimo iškilmės su dainų vadovu D. Polikaičiu.

STUDENTAI VEIKIA
Toronte 1980-1981

1980 m. gegužės 4 d., — išrinkta nauja valdyba: Antanas Rašymas — pirmininkas, Rita Rudaitytė — vicepirm., Rasa Vaidilaitė — iždininkė, Algis Janušauskas — sekretorius, Rimas Ulba — socialinių reikalų vedėjas. *Gegužės 11 d.* — įvyko pirmasis naujos valdybos susirinkimas. Nutarta: Tema: Ateitininkai — Kas mes esame, kur mes einame?

Birželio 8 d. 5 v. po pietų — antras valdybos susirinkimas. Nutarta — rūpintis kaliniu, siųsti laiškus ir pakietus į Lietuvą. Tema — patvirtina.

Rugsėjo 7 d. — 11:00 v. r. — trečias valdybos susirinkimas. Nutarta: Rekolekcijos data— spalio m. 3-5 dienomis — praves seselė Ignė ir kun. Antanas Saulaitis iš Čikagos. Nutarta — išleisti kuopos aplinkraštį. Rekolekcijų tema: Susipažinimas su Dievu. *Rugsėjo 20-21 dienomis* — Montrealio šventė — 10 moksleiviai ir dvi studentės iš Toronto nuvažiavo. *Rugsėjo 28 d.* — Metų darbo atidarymas. — Dalyvavo organizuoti mišiose. Po agapės įvyko susirinkimas. Per susirinkimą buvo išrinktas kalinys, kuriuo mes rūpinsimės — Romas Grigis.

Spalio 3-5 dienomis — Rekolekcijos Wasagoje — dalyvavo studentai iš Toronto, Hamiltono, Klevelando ir Montrealio. Rekolekcijas pravedė seselė Ignė ir kun. Antanas Saulaitis iš Čikagos. *Spalio 18 d.* — Havajų vakaras — studentai išpuošė salę su moksleivių pagalba.

Gruodžio 14 d. — Ateitininkų kūčios. *Gruodžio 21 d.* — Valdybos susirinkimas — nutarta ateitininkų šventės data: — 1981 m. gegužės m. 22-24 dienomis.

1981 m. vasario 1 d. — Paskaita apie tautiškumą ir šeimyniškumą. Kalbėjo Silvija Freimanienė, dr. Čuplinskienė ir Eug. Girdauskas. *Vasario 17 d.* — Valdybos susirinkimas — Anapilėje Daną Petkevičiūtę ir Algį Rimkų pakvietėm į valdybą.

Kovo 1 d. — Pono Kolyčiaus paskaita apie Tikėjimą — „Crisis of Faith". — Giedrės Čepaitytės pristatymas apie Amnesty International, Antano Rašymo pristatymas apie šventė ir Ritos Rudaitytės pristatymas apie Kandidatų kursus. *Kovo 15 d.* — Don Posterski iš Inter-Varsity Christian Fellowship. Jo tema — „Kas yra Krikščionis"? Paskaitą skaitė anglų kalba.

Gegužės 8-10 dienomis — Kandidatų kursai. Atvyko Studentų ateitininkų centro valdybos vicepirmininkas Andrius Kazlauskas. Penktadienio vakare susipažinimo vakaras, Prisikėlimo parapijoje. Šeštadienį — visą dieną Anapilyje. — Paskaitos — Pono V. Aušroto apie Ateitininkų istoriją, pono V. Kolyčiaus paskaita apie Ideologiją. 6 v.v. — Mišias laikė kun. Albertas Stalioraitis; 7 v.v. — vakarienė. — Dalyvavo kunigas Stalioraitis ir kun. P. Gaida. Po vakarienės įvyko „Folk Night" — programą išpildė Vaidotas Vaičiūnas ir Ramūnas Underys. Užbaigimas — sekmadienį. — Mišios — 10 v. iš ryto ir po to susirinkimas. Kursus pravedė vicepirmininkė Rita Rudaitytė. **Gegužės 10 d.** — Ateitininkai pardavinėjo gėles Prisikėlimo parapijoje Motinos dienos progai. *Gegužės 18 d.* — Susirinkome paruošti studentų skyrių Pirmyn jaunimui. *Gegužės 19 d.* — susirinkome išpuotš salę. *Gegužės 21 d.* — susirinkome išpuošti salę. *Gegužės 22-23 dienomis* — Toronto Ateitininkų šventė. *Gegužės 29 d* — paskutinis susirinkimas ir naujos valdybos rinkimai.

Iš Toronto ateitininkų jaunimo laikraštėlio „Pirmyn, jaunime".

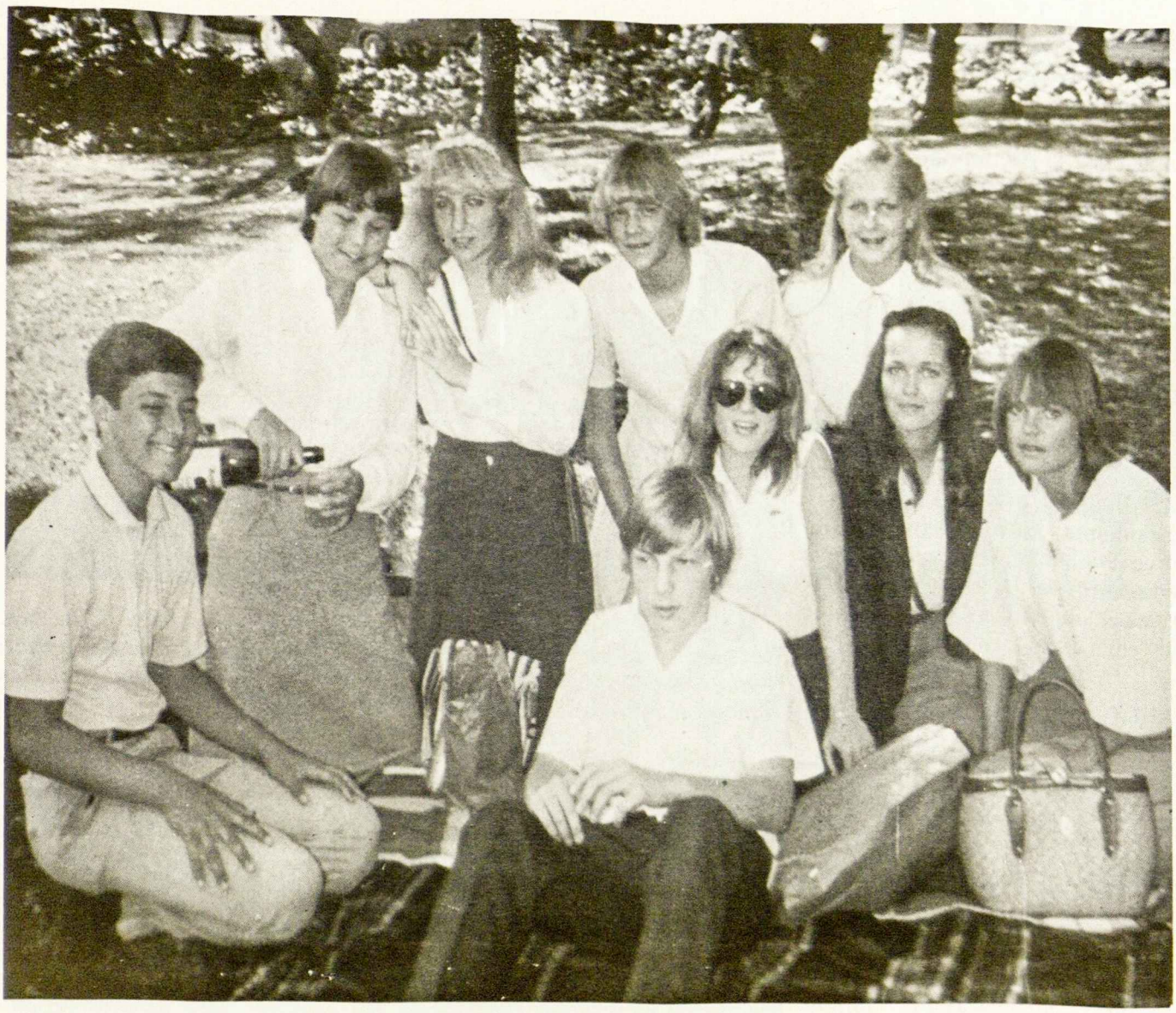

Los Angeles Vytauto Mačernio moksleivių susirinkimo metu. Pirmoj eilėj: Kovas, Darius, Laura, Milda, Audra. Antroj eilėj: Ginta, Dalytė, Vilija, Živilė.

TRUMPAI

Ateitininkų Federacijos valdybos gegužės 28 d. posėdyje buvo aptarta *Ateities* jubiliejinio kongreso ruošos darbai. Buvo svarstyti Ateitininkų Sąjungų suvažiavimų bei atstovų rinkimo klausimai.

Antroji muzikinė popietė įvyko birželio 14 d. Ateitininkų namuose, Lemont, IL. Programoje piano rečitalis, kurį atliko dr. Raimundas Janevičius.

Ateities jubiliejinio kongreso reikalams svarstyti posėdis įvyko birželio 17 d. Tėvų Marijonų patalpose, Chicagoje. Jame dalyvavo: Juozas Baužys, dr. Petras Kisielius, Vaclovas Kleiza, inž. Kazimieras Kriaučiūnas, Faustina Mackevičienė, dr. Juozas Meškauskas, Jonas Pabedinskas, inž. Kazimieras Pabedinskas, kun. Viktoras Rimšelis, MIC, Vytautas Šoliūnas, Milda Tamulionienė, kun. dr. Kęstutis Trimakas ir Jonas

Dalyvavusieji „Ateities" Jubiliejinio kongreso rengimo komiteto susirinkime (sėdi iš kairės): dr. J. Meškauskas, F. Mackevičienė, pirm. Vyt. Šoliūnas, dr. P. Kisielius, K. Pabedinskas; (stovi iš kairės): V. Kleiza, kun. dr. K. Trimakas, kun. dr. V. Rimšelis, MIC, J. Pabedinskas, J. Baužys ir K. Kriaučiūnas.

Žadeikis. Posėdyje buvo aptarta kongreso programa.

Trečioji muzikinė popietė įvyko birželio 21 d. Ateitininkų namuose, Lemont, IL. Programą atliko sol. Dalia Kučėnienė.

Dainavos stovyklos Direktorių tarybos posėdis įvyko liepos 18 d. Dainavoje. Dabartinę jaunimo stovyklos direktorių tarybą sudaro šie asmenys: kun. Viktoras Dabušis (dvasios vadas), dr. Romualdas Kriaučiūnas (pirm.), ses. M. Aloyza, Marija Kasevičienė, kun. Viktoras Kriščiūnevičius, Vacius Lelis, Linas Mikulionis, Leonas Petronis, Bronius Polikaitis, dr. Vacys Šaulys, adv. Arūnas Udrys, Janina Udrienė ir Jonas Urbonas. Stovyklos ūkvedys Juozas Rutkauskas.

Dainavos stovyklos metinė jubiliejinė šventė įvyko liepos 19 d. Dainavoje. Šv. Mišias atnašavo Lansing vysk. Kenneth J. Povish, asistuojamas kun. Viktoro Dabušio ir kun. Kazimiero Pugevičiaus. Šventėje taip pat dalyvavo Manchester klebonas kun. Raymond Shlinkert. Po šv. Mišių sekė meninė programos dalis, kurią atliko stovyklaujantieji jaunieji ateitininkai.

Ateitininkų namų gegužinė įvyko rugpiūčio 16 d. Ateitininkų namuose, Lemont, IL. Šv. Mišias atnašavo kun. V. Bagdanavičius, MIC. Gegužinės ruošimo koordinatorė Milda Tamulionienė.

Dainavos stovyklos šimtininkų suvažiavimas planuojamas spalio 17 d. Detroito Kultūros centre.

„Ateities" leidykla pradėjo ruošti ideologinio pobūdžio knygų seriją „Mūsų idėjos dabarties šviesoje". Pirmoji serijos knyga yra *Asmuo ir istorija,* kurios autorius yra prof. Antanas Maceina.

Toronto ateitininkų jaunimas išleido metinį laikraštėlį „Pirmyn, jaunime" metinės šventės proga. Laikraštėlį redagavo Bernadeta Abromaitytė, Dana Čepaitė, Violeta Slivinskaitė ir Leta Vaitonytė.

„Ateities" žurnalo 70 m. sukakties minėjime kovo 29 d. New Yorke, buv. „Ateities" redakcijos ir New Yorko ateitininkų veiklos parodėlę apžiūri Gintarė Ivaškienė, Antanas Sabalis, Lietuvos gen. konsulas Anicetas Simutis ir kun. dr. Viktoras Gidžiūnas, OFM.

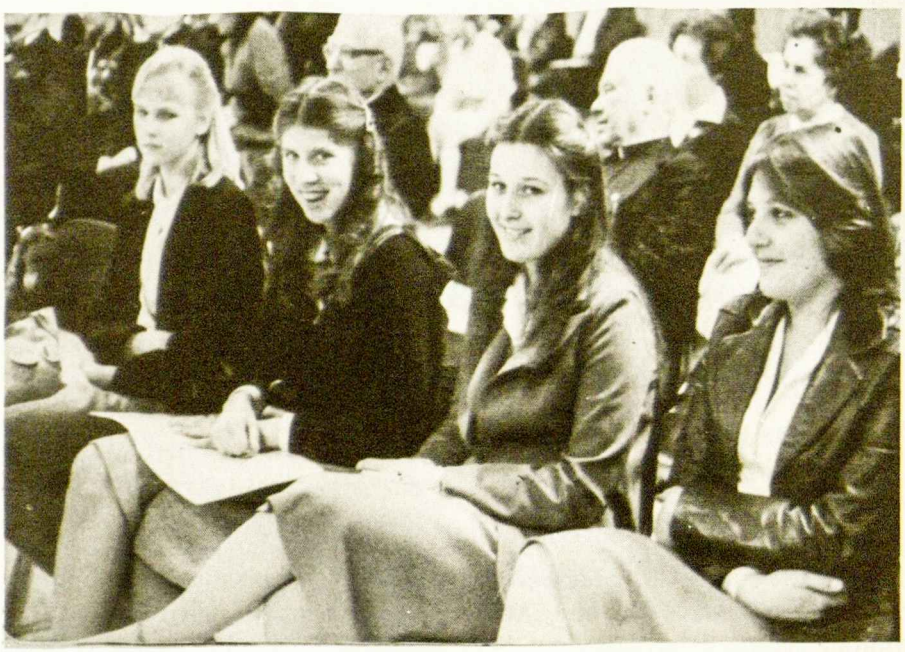

„Ateities" žurnalo 70 m. sukakties minėjime New Yorke (iš kairės): Laura Gudelytė, Laura Šatinskaitė, Audrė Lukoševičiūtė ir Asta Lukoševičiūtė.

JAUNUČIAI—JAUNIAI

Chicagos Pr. Dielininkaičio kuopos metinė šventė įvyko birželio 7 d. Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje. Po šv. Mišių kandidatai davė įžodį.

Jaunučių ateitininkų stovykloje, kuri įvyko liepos 5-19 d., Dainavoje, dalyvavo 106 stovyklautojai. Stovyklos vadovybėje buvo: kun. Jonas Staškus (kapelionas), Juozas Polikaitis (komendantas ir programos koordinatorius), dr Stasys Rudys (vyriausias berniukų vadovas), Ramunė Račkauskienė ir Jurina Rugienienė (vyriausios mergaičių vadovės), Dalia Staniškienė (stovyklos laikraštėlio vyriausioji redaktorė), Irena Polikaitienė (stovyklos sekretorė), Rūta Kūlytė ir Vidas Žlioba (vandens sargai), Rasa Kutkutė (vandens saugumo instruktorė), Ona Norvilienė, Zita Šoliūnaitė, Nida Pemkutė, Ramunė

Rygelytė ir Dalytė Trotmanaitė (šeimininkės) ir Rimantas Gražulis (ūkvedys).

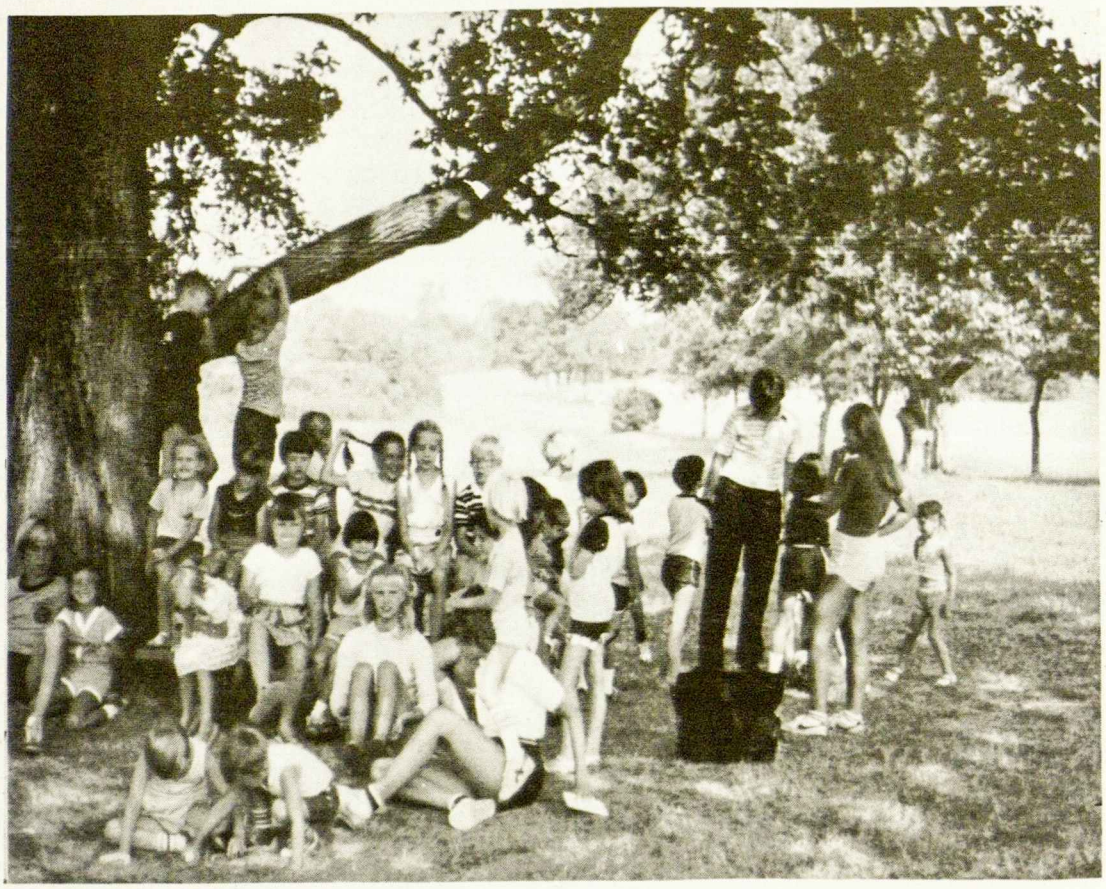

Sendraugių stovyklos darželis su vadovais.

MOKSLEIVIAI

Chicagos kun. Alf. Lipniūno kuopos šventė įvyko birželio 6 d. Jaunimo centre. Šv. Mišių metu kandidatai davė įžodį.

Moksleivių ateitininkų stovykla įvyko birželio 21 d. - liepos 5 d. Dainavoje. Stovyklos kapelionas kun. Petras Patlaba, komendantas Saulius Čyvas ir kongreso programos vedėja Nijolė Balčiūnienė. Paskaitas skaitė Vytas Kliorys („Moksleivių uždaviniai savo organizacijai"), Linas Kojelis („Moksleivių ryšys su Lietuva"), ir kun. dr. Kęstutis Trimakas („*Ateitis* ir moksleivių ryšys su ja").

Moksleivių ateitininkų stovykla įvyko rugpiūčio 16-29 d. Neringoje. Stovyklos programos vedėja ses. Onutė Mikailaitė ir stovyklos globėja Gita Merkevičiūtė-Kupčinskienė. Programoje dalyvavo Ateitininkų Federacijos vadas Juozas Laučka, Ateitininkų Federacijos dvasios vadas kun. Stasys Yla, Linas Kojelis, Lilė Kulbienė, Almis ir Danguolė Kuolai, Danutė Norvilaitė, kun. Kazimieras Pugevičius, dr. Kęstutis ir dr. Onilė Šeštokai.

Clevelando Maironio kuopos naują valdybą sudaro šie asmenys: kun. Gediminas Kijauskas, S.J. (dvasios vadas), Nijolė Balčiūnienė ir Andrius Razgaitis (globėjai), Edas Čepulis (pirm.), Vida Kašiūbaitė (vicepirm.), Gytis Barzdukas (sekr), Ramūnas Balčiūnas (ižd.), Siga Bankaitytė (koresp.) ir Danisu Barzdukas (koresp.-fotografas).

Pirmyn, Jaunime, Toronto St. Šalkauskio moksleivių ateitininkų kuopos laikraštėlio 44 nr. buvo išleistas 1981 m. gegužės mėn. Redagavo Dana Čepaitė. Kaip ir ankstyvesnieji numeriai taip ir šis techniškai skoningai paruoštas, ypač viršelis ir antraštės. Turinyje yra rašiniai, eilėraščiai, veiklos aprašymai, o taip pat ir studentų ateitininkų skyrius su jų veiklos aprašymu bei nuomonėmis.

Mindaugininkai kalba.. — Karaliaus Mindaugo Detroito moksleivių ateitininkų kuopos laikraštėlis, išleistas 1981 m. gegužės 31 d. Redaktorės — Vida Duobaitė ir Danutė Petrusevičiūtė. Turinyje pačių moksleivių rašiniai, eilėraščiai, piešiniai ir žaidimai.

Moksleivių stovyklos vadovai: R. Šoliūnaitė, L. Kontrimaitė, L. Kuliavas, V. Žlioba, J. Sidrys, S. Šoliūnas, L. Bradūnaitė.

STUDENTAI

Chicagos studentų draugovės susirinkimas ir gegužinė įvyko birželio 20 d. Ateitininkų namuose, Lemont, IL. Buvo renkama nauja valdyba ir atstovai į sukaktuvinį *Ateities* kongresą.

Studentų Ateitininkų Sąjungos centro valdyba birželio 23-30 d suruošė vasaros stovyklą Camp Tippicanoe, Tippicanoe, OH. Stovyklos tema buvo „Susipažinimas su Lietuvos muzika, menu ir poezija".

Los Angeles moksleivės Vasario 16 d. minėjimo proga. Iš kairės: Živilė Tomkutė, Dalytė Trotmanaitė, Ginta Palubinskaitė, Milda Tomkutė.

SENDRAUGIAI

Toronto sendraugiai birželio 14 d. suruošė gegužinę parke prie Old Mill ir Humber River.

Sendraugių Ateitininkų Sąjungos šeimų stovykla įvyko liepos 19-26 d. Dainavoje. Stovyklos akademinėje programoje dalyvavo šie paskaitininkai: kun. K. Pugevičius: „Pagrindinė spauda ir įvykiai Lietuvoje; dr. R. Šliažas: „Lenkijos įvykiai ir jų įtaka Lietuvoje"; dr. Aug. Idzelis: „Mūsų politinės veiklos efektingumas Lietuvos klausimu"; A. Kuolas, adv. A. Puteris ir Eug. Girdauskas (simpoziumas); dr. A. Damušis: „Sukilimo 40 m. sukaktis ir laikinoji vyriausybė"; ir kun. dr. Kęstutis Trimakas: „*Ateities* 70 m. sukaktis". Programą tvarkė Clevelando ateitininkų sendraugių pirm. R. Bridžius.

Jauniai pasirodo vaidinime Detroito Šeimos šventės proga. Iš k.: Andrius Gražulis, Dana Rugieniūtė, glob. Kristina Veselkaitė, Milda Bublytė, Karigaila Petrulis, Nida Černiauskaitė, Vitas Rugienius ir Gytis Udrys.

Detroito sendraugių skyriaus naujoji valdyba yra ši: Vanda Majauskienė (pirm.), dr. Kęstutis Keblys (sekr), Linas Mikulionis (ižd.) ir Joana Kurienė (narė).

SVEIKINIMAI

Ateities redakcija nuoširdžiai sveikina kun. Vytautą Bagdanavičių, švenčiantį savo kunigystės 45 metų sukaktį.

Ateities redakcija sveikina Algirdą Baltrušaitį, sėkmingai baigus mokslus Chicago College of Osteopathic Medicine.

Ateities redakcija sveikina Aušrą (Baronaitytę) ir Edmundą Šilkaičius, sukūrus naują lietuvišką šeimą.

Ateities redakcija sveikina Birutę (Lieponytę) ir Kęstutį Dailides Mariją (Eivaitę) ir dr Joną Hauserius ir Rūtą (Ruzgaitę) ir adv. Arūną Udrius, susilaukus prieauglio.

Ateities redakcija taip pat sveikina redaktorius Rimą (Briedytę) ir dr. Liną Sidrius, susilaukus sūnelio.

Ateities redakcija sveikina redaktorius Saulių ir Romą Kuprius, susilaukus sūnelio.

Gegužinė prie ateitininkų namų.

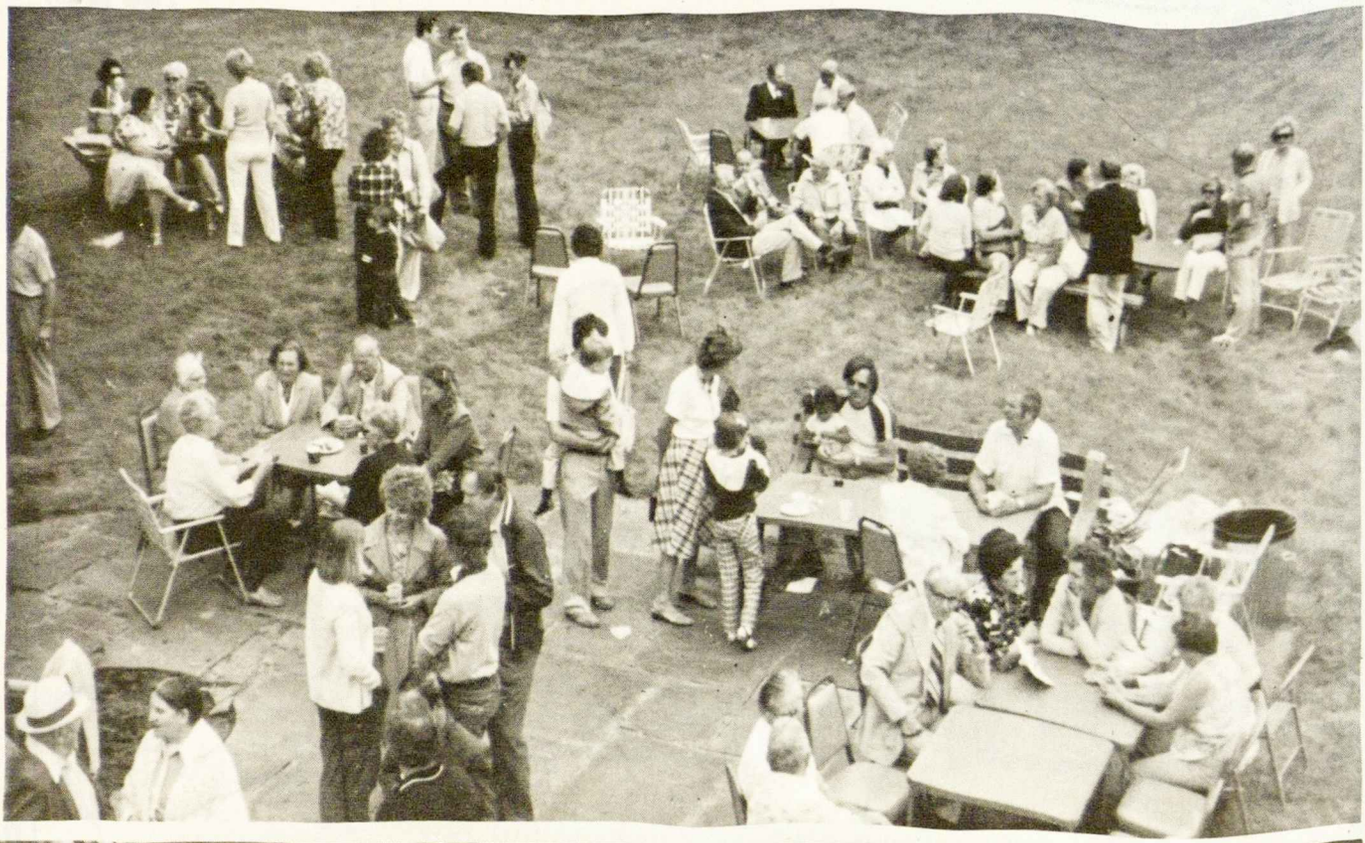

P. Pranskevičius, L. Stončiūtė, J. Daugirdas, R. ir V. Aukštuoliai

Prie kavos: D. Augienė ir M. Saliklienė

Šeimininkės

A. Rimkienė, A. Rugytė, E. Razmienė, J. Juozevičienė

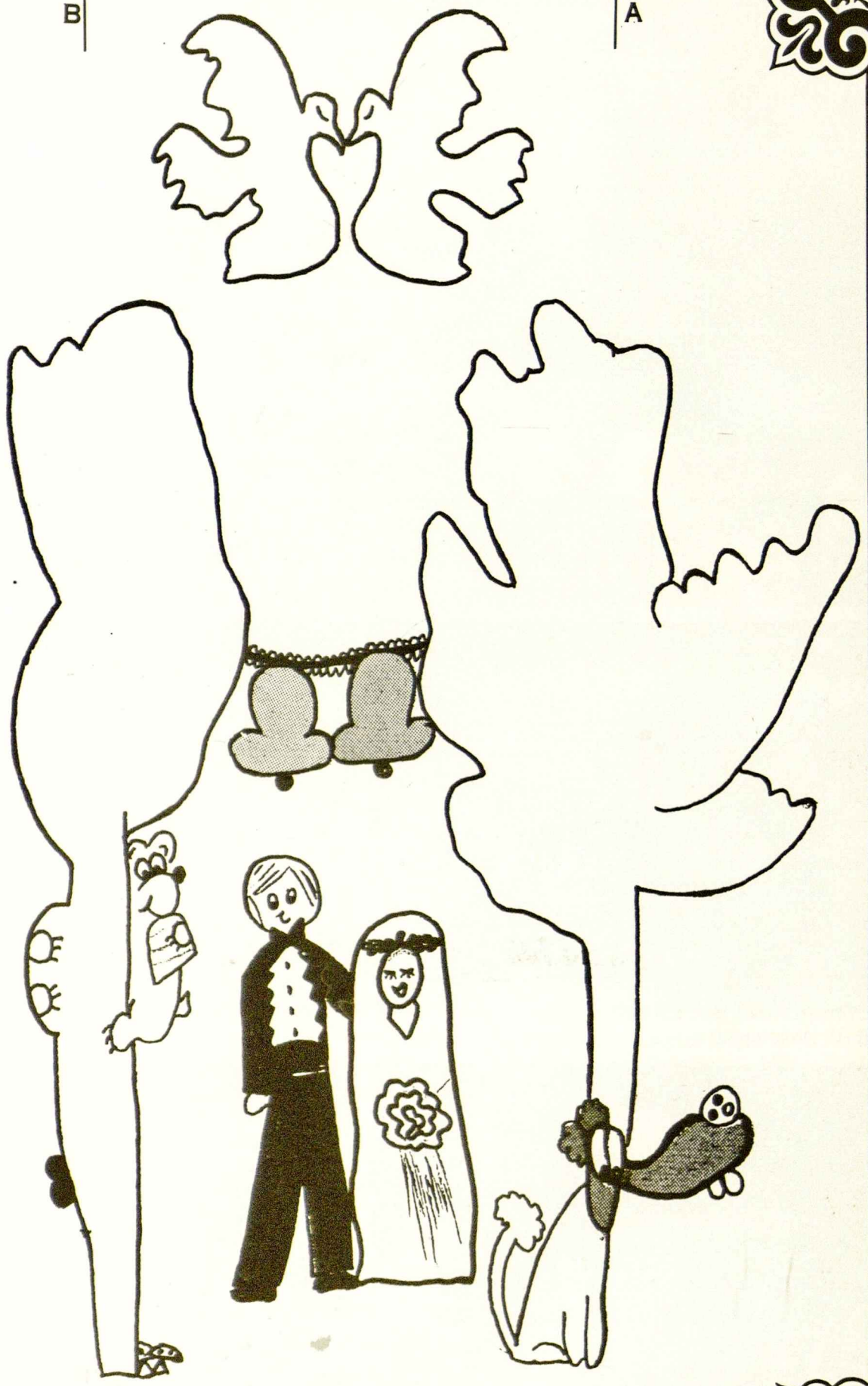

GANA MUMS VESTUVINIŲ AUDRŲ
B| JAU LAIKAS SUSILAUKTI... |A

Aukos Ateities žurnalui

Aukos iš Adelaidės (Australijos) ateitininkų *Ateities* 70 metų jubiliejų švenčiant: Po 50 dol. — S. ir P. Pusdešriai, kun. A. Spurgis; R. ir A. Kubiliai — 40; Po 30 dol. — A. Plokštienė, S. ir J. Bardauskai; po 20 dol. — M. ir B. Gavėnai, E. ir K. Varnai, A. ir J. Stepanai; po 10 dol. — V. ir J. Rupinskai, V. Janulis, P. Gasiūnas, K. Pažėra, E. Bulienė, A. ir A. Urnevičiai; po 5 dol. — R. Jablonskis, N. Vitkūnienė, J. Račiūnas. Viso — 335 australiški doleriai (USA $383.47). *Ateities* redakcija, administracija ir leidėjai nuoširdžiai dėkoja visiems.

Atsiųsta paminėti

LIETUVIAI SIBIRE. Lithuanians in Siberia. Redagavo Juozas Prunskis. Didelio formato liuksusiniai išleista knyga, gausiai iliustruota dokumentinėmis nuotraukomis. Išleido Amerikos Lietuvių Bibliotekos leidykla. Iliustravo Jonas Strungys. Surinkta gausi medžiaga apie lietuvius tremtinius Sibire: atsiminimai, aprašymai, išvežtųjų laiškai, nuotraukos. Chicago, 1981. 216 psl. Kaina 20 dol.

Jonas Vizbaras-Sūduvas. ALŠĖNŲ KUNIGAIKŠTYTĖ. Draugo dienraščio 30-ojo konkurse premijuotas romanas apie 1830—31 m. sukilimą Lietuvoje. Išleido Lietuviškos Knygos klubas. Spausdino Draugo spaustuvė. Aplankas dail. D. Žemliauskaitės. Chicago, 1981. Kaina 8 dol.

Adolfas Markelis. NEBAIGTOJI SIMFONIJA. Novelių rinkinys. Išleido Lietuviškos Knygos klubas. Autoriaus pirmoji knyga. Aplankas ir viršelis dail. Z. Sodeikienės. Spaudė Draugo spaustuvė. Chicago, 1981. Kaina 6 dol.

ŠV. PRANCIŠKAUS DVASIOS SPINDULIAVIMAS. Paruošė T. Viktoras Gidžiūnas, OFM. Sutrauktas atpasakojimas šv. Pranciškaus gyvenimo ir jo įkurtos pranciškonų vienuolijos veikla pasaulyje ir Lietuvoje. Gausiai iliustruota. Išleido Lietuvos pranciškonai Amerikoje. Šv. Pranciškaus Asyžiečio 800 m. gimimo sukakties proga. Brooklyn, 1981, 120 psl.

Kazimieras Vilkonis. RŪPINTOJĖLIO PAUNKSMĖJ. Autorius „Saviesiems" įžangoje rašo: „Šį rinkinėlį sudariau tam, kad išsisklaidę mano artimieji ir giminaičiai užsienyje ir tėvynėje, kurių sutikti negalėjau, rastų mano pėdsakus, įspaustus varganoj tremties kelionėj". Tie pėdsakai — tai periodinėj spaudoj jau pasirodę rašiniai. Spaudė Nidos spaustuvė Londone, 1980 m. 132 psl. Knyga gauna Nidos knygų klube, 2 Ladbroke Gardens, London, W11 2PT už vieną angliską svarą.

Ivan Havener, O.S.B. IMK IR SKAITYK! Šv. Rašto dvasinio skaitymo vadovas pradedantiems. Iš anglų kalbos vertė Jurgis Strazdas. Išleido Krikščionis gyvenime 1981. Viršelis P. Jurkaus. 55 psl.

MAŽOJI LIETUVA IR MES: Prof. P. I. Kušnerio studijai pasirodžius. Paruošė Vincas Žemaitis. Išleido Lietuvių Miškininkų Sąjunga išeivijoje. Spaudė M. Morkūno spaustuvė. Chicago, 1981 m. 112 psl.

KREIVOS ŠYPSENOS

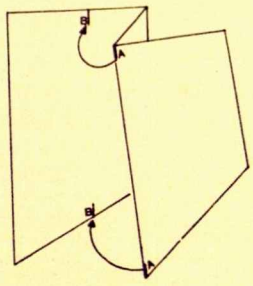

Dėl atsakymo, reikia sujungti raidę A su raide B kaip čia parodyta.

ALp(LKA)1786
1981, Nr.8

90.725.242